

Акціонерне товариство «ОТП БАНК»

Консолідована фінансова звітність
та звіт незалежного аудитора
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Зміст

	Стор.
ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ	i-xlvii
ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА	1-5
КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ:	
Консолідований звіт про прибутки і збитки та інші сукупні доходи	6
Консолідований звіт про фінансовий стан	7
Консолідований звіт про зміни у капіталі	8
Консолідований звіт про рух грошових коштів	9-10
Примітки до консолідованої фінансової звітності:	
1. Загальна інформація	11
2. Операційне середовище	13
3. Основні принципи облікової політики	14
4. Чистий процентний дохід до формування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти	34
5. Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків за активами, за якими нараховуються проценти	35
6. Комісійні доходи і витрати	36
7. Операційні витрати	36
8. Податок на прибуток	37
9. Грошові кошти та рахунки у Національному банку України	38
10. Кошти в банках	38
11. Кредити клієнтам	39
12. Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	44
13. Інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю	44
14. Основні засоби та нематеріальні активи	45
15. Активи з права користування	46
16. Інші активи	47
17. Кошти банків та інших фінансових установ	48
18. Рахунки клієнтів	49
19. Орендні зобов'язання	49
20. Інші зобов'язання	50
21. Акціонерний капітал, емісійний дохід та інший додатковий капітал	51
22. Умовні та контрактні зобов'язання	52
23. Операції з пов'язаними сторонами	53
24. Справедлива вартість фінансових інструментів	56
25. Управління капіталом	59
26. Політика управління ризиками	61
27. Придбання дочірньої компанії	86

Зміст

1. Звернення Голови Наглядової ради основного учасника консолідованої групи
2. Звернення Голови Правління основного учасника консолідованої групи
3. Макроекономічне середовище
4. Стан фінансових ринків та банківського сектору
5. Основні тенденції української економіки
6. Загальні фінансові результати та досягнення
7. Ключові етапи розвитку та події минулого року
8. Рейтинги, нагороди та досягнення
9. Система управління ризиками
10. OTP Group
11. Склад Наглядової ради основного учасника консолідованої групи
12. Склад Правління основного учасника консолідованої групи
13. Фінансові результати та досягнення корпоративної бізнес-лінії основного учасника консолідованої групи
14. Фінансові результати та досягнення роздрібної бізнес-лінії основного учасника консолідованої групи
15. Фінансові результати та досягнення казначейства основного учасника консолідованої групи
16. Майбутнє банку. Діджиталізація та дистанційні канали продажу
17. Корпоративне управління
18. Соціальна відповідальність
19. Корпоративна соціальна відповідальність (зайнятість, повага до прав людини, боротьба з корупцією)

1. ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВИ НАГЛЯДОВОЇ РАДИ ОСНОВНОГО УЧАСНИКА КОНСОЛІДОВАНОЇ ГРУПИ

Шановні колеги,

У 2020 році OTP Group вдалося досягти «рідкісного поєднання стабільності, зростання та прибутковості», що забезпечить перевиконання цільових показників результативності у наступній декаді в 2020-х. Інвестиції в технології в поєднанні з органічним та аквізційним зростанням дозволять Групі прискорити розвиток, як тільки пандемію COVID-19 буде подолано.

На рівні OTP Group ми очікуємо посиленого зростання в 2021 році не тільки в зовнішньому середовищі та в економіці, але й нашого бізнесу. Ми хотіли б використати ці можливості для збільшення нашої частки ринку в країнах, де ми вже працюємо. Центральна-Східна Європа є одним з найбільш динамічних, швидкозростаючих, і при цьому стабільних регіонів, ймовірно, у цілому світі. Тому ми інвестуємо всю свою енергію та капітал саме у цей регіон і маємо дуже позитивні очікування на наступне десятиліття.

2020 року OTP досягла широкого визнання, отримавши багато гучних нагород у різних сферах бізнесу, включаючи визнання Euromoney, Global Finance та The Banker. Серед них – нагороди «Кращий постачальник валютних послуг 2020», «Краща лабораторія фінансових інновацій 2020», «Кращий роздрібний цифровий банк 2020» і інші.

В Україні ОТП Банк також продовжував своє успішне зростання у минулому році. Він значно наростив активи, знову увійшов до ТОП-5 найприбутковіших банків на місцевому ринку та здобув престижні міжнародні нагороди серед яких «Кращий роздрібний банк в Україні», «Кращий банк для аграріїв в Україні», ТОП-3 Premium Banking в Україні.

OTP Group уповні задоволена результатами діяльності ОТП Банку в Україні. Ми високо оцінюємо його майбутні стратегічні перспективи на місцевому ринку та підтримуватимемо подальший розвиток та зростання ОТП Банку в Україні.

Золтан Майор
Голова Наглядової Ради
АТ «ОТП Банк», Україна

2. ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВИ ПРАВЛІННЯ ОСНОВНОГО УЧАСНИКА КОНСОЛІДОВАНОЇ ГРУПИ

Шановні колеги,

минулий рік змінив багато чого у житті та бізнесі кожного з нас. Пандемія змусила нас перебудувати бізнес-процеси, організувати дистанційну роботу працівників, реалізувати програми із захисту здоров'я наших клієнтів при обслуговуванні у відділеннях.

Разом з тим, весь банківський сектор підійшов до цього виклику дуже дисципліновано та злагоджено. Досвід та знання, набуті під час криз попередніх років, допомогли нам з честю подолати й виклики 2020 року. Так, ОТП Банк зміг суттєво наростити кредитний портфель, збільшити кількість клієнтів, утримати рівень комісійних та процентних доходів і забезпечити у 2020 р. високий фінансовий результат.

За підсумками роботи у 2020 році ОТП Банк знову увійшов у ТОП-5 найприбутковіших та найефективніших українських банків, які суттєво впливають на розвиток усього банківського сектору та відіграють важливу роль у розбудові економіки нашої держави.

Досягнута в країні макроекономічна стабільність, керована інфляція та зниження процентних ставок дають нам можливість планувати розвиток бізнесу у більш довгостроковій перспективі та нарощувати бізнес ще швидшими темпами.

Володимир Мудрий
Голова Правління АТ «ОТП Банк»

3. МАКРОЕКОНОМІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Зовнішнє економічне середовище у 2020 році визначалось різким погіршення умов внаслідок стрімкого розповсюдження вірусу COVID-19. Вірус перейшов в стадію глобальної пандемії вже станом на кінець 1 кварталу 2020 року та продовжував розвиватись протягом року нерівномірно географічно та хвилеподібно на часовому горизонті. Застосування жорстких форм локдауну на ранніх стадіях розповсюдження вірусу для уникнення перевантаження медичної системи країн світу призвело до фактичної короткотермінової зупинки функціонування ключових економічних зв'язків та падіння, подібного до того, що світова економіка фіксувала лише в періоди Великої депресії та світових воєн 20 століття.

Для протидії негативним наслідкам заходів по боротьбі з пандемією уряди та центробанки країн світу застосували повний арсенал інструментів фіскальної та монетарної політики, які включали виплати фінансової компенсації суб'єктам економічних відносин, запровадження мораторію на обслуговування та виплату боргів, зниження облікових ставок центробанків та проведення відкритих операцій центробанків з придбання та рефінансування боргових зобов'язань (елементи кількісного пом'якшення).

Пристосування світової системи охорони здоров'я до боротьби з COVID-19 дозволило поступово перейти до адаптивної форми локдауну з фокусом на осередках розповсюдження та різною глибиною обмежень для різних сфер економічної діяльності. Розробка вакцини проти COVID-19 стала ключовим інструментом повної протидії вірусу, проте, з огляду на труднощі з масовим виробництвом та на логістичні особливості, очікуваний ефект від застосування вакцини буде досягнутий не раніше другого півріччя 2021 року.

Оскільки причини кризи мали не економічний характер, оцінки наслідків пандемії на світову економіку були досить невизначеними на початку пандемії та досягли найнижчої точки за результатами 2 кварталу 2020 року. Проте здатність економік світу адаптуватися до нових реалій призводила до поступового покращення очікувань. Відновлення світової економіки було достатньо різким протягом решти 2020 року. Рушійними силами, що заклали основу зростання в другому півріччі 2020 року, були споживання в більшості економік світу завдяки, насамперед, значним фіскальним стимулам та інвестиції в інфраструктурні проекти в Китаї. Сільське господарство та виробництво продемонстрували стійкість до пандемії та короткий період адаптації до нових викликів. Аутсайдерами залишаються індустрія послуг і туризм за рахунок високої частоти та інтенсивності персональних контактів. Згідно з оцінками Міжнародного валютного фонду, очікується, що світова економіка втратить 3.5% за 2020 рік, з поверненням до зростання в 2021 році (5.5% зростання), та повним подоланням наслідків пандемії до кінця 2022 року (4.2% зростання).

Відновлення світової економіки буде нерівномірним серед розвинутих ринків та ринків, що розвиваються, через високу частку сфери послуг у ВВП розвинутих країн, яка постраждала найбільше за період протидії вірусу. Також буде певне переформатування економік у галузевому розрізі: туризм, міжнародні перевезення, готельний бізнес, індустрія розваг, які зазнали максимального впливу пандемії, відновлюватимуться дуже повільно, проте інвестиції в капітальні/інфраструктурні проекти, будівництво та інші галузі економіки, які вимагають довгострокових інвестицій, отримають значний імпульс за рахунок низької вартості фінансових ресурсів та очікування підтримки вартості капіталу на низькому рівні протягом достатньо тривалого часу в майбутньому. Найбільший тягар негативних наслідків впав на плечі малого та середнього бізнесу, який переважає в сфері надання послуг, тому фіскальна підтримка, крім фокусу на постраждалих галузях економіки, буде сконцентрована саме на цьому сегменті суб'єктів економічної діяльності. Пандемія призвела до тектонічних змін у форматі організації роботи та ведення економічної діяльності – значно зросла частка онлайн та значимість діджиталізації процесів, які є обов'язковим атрибутом стійкості бізнесу навіть у коротко- та середньостроковому періоді та новою основою конкурентної переваги.

Перспективи відновлення та подальшого зростання економік, що розвиваються, є достатньо стабільними. Потужні фіскальні стимули в США та Японії, прийняті в кінці 2020 року, і поступовий запуск загальноєвропейських заходів з відновлення економіки шляхом кредитування та фінансової допомоги, погоджених в 2020 році, будуть підтримувати споживання та міжнародну торгівлю на високому рівні. Це, зі свого боку, впливатиме на стабільно високі ціни на міжнародних товарних ринках, з певною корекцією на зміни в балансі попиту та пропозиції окремих категорій товарів. Очікування щодо продовження стимулюючої монетарної політики ключових центробанків світу протягом довшого періоду часу закладають основу мінімальних відсоткових ставок та формують позитивні очікування щодо ризик-апетиту та притоку інвестицій на ринки, що розвиваються.

4. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ

Очікується, що економіка України постраждає від пандемії на рівні загальносвітових тенденцій та подолає наслідки кризи досить швидко. Вплив вірусу на ВВП України є досить помірним завдяки:

- високій частці сільського господарства, діяльність якого була практично не обмежена локдаунами та стабільними, навіть з певним трендом на підвищення, цінами на продукцію на локальних і світових ринках;
- жвавому відновленню попиту на продукцію українського гірничо-видобувного та металургійного секторів економіки з боку Китаю, який спрямував фіскальні стимули в інфраструктурні проекти;
- та відносно незначній частці сфери послуг і туризму в економіці України.

Згідно з попередніми оцінками Національного банку України, економіка України в 2020 році скоротилася на 4.4%. Економіка України продемонструвала швидкі темпи відновлення протягом 2 півріччя 2020 року завдяки:

- позитивному внеску в розвиток економіки приватного споживання, забезпеченого продовженням тенденції зростання номінальних і реальних доходів та підвищення соціальних стандартів;
- державному сектору через інфраструктурні проекти в дорожньому будівництві та витрати на систему охорони здоров'я; а також
- профіциту поточного рахунку, забезпеченого стабільно високими цінами на міжнародних ринках на продукцію експорту України та значною корекцією цін у комбінації зі значними запасами енергоносіїв, основної категорії імпорту.

Різке зростання споживання в другому півріччі 2020 року було спричинене збільшенням номінальних доходів, відстроченим на цей період, та ефектом від підвищення соціальних стандартів. Відповідно до споживання відбулося зростання у сфері торгівлі і поступове відновлення, після фактично зупинки в 2 кварталі 2020 року, транспорту та послуг. Показник обороту роздрібною торгівлі досягнув 8.4% росту порівняно з попереднім роком. Ключовою характеристикою була зміна характеру споживання: зменшення споживання одягу та взуття на противагу збільшенню споживання продукції IT-сектору та побутової техніки, купівля автомобілів як результат широкого розповсюдження формату віддаленої роботи. Щодо послуг, відбулось зменшення споживання послуг сфери туризму, ресторанного бізнесу, спорту та краси – сфер, які найбільше постраждали від запровадження нових правил щодо соціальної дистанції. Природньо, відбулося збільшення витрат на сферу охорони здоров'я. Зміна споживчих вподобань не мала значного впливу на платіжних баланс країни, оскільки збільшення споживчого імпорту було компенсовано зменшенням витрат на міжнародних туризм.

Спад у промисловому виробництві продовжив тенденцію кінця 2019 року та різко поглибився в 2 кварталі 2020 року. Проте, в результаті впливу низки зовнішніх та внутрішніх чинників, темпи падіння різко сповільнились у другому півріччі 2020 року. Попит на продукцію гірничо-металургічного комплексу з боку Китаю, в комбінації з обмеженнями пропозиції зі сторони Бразилії та Австралії, підтримували ціни на залізну руду та метали на високому рівні. На внутрішньому ринку попит на продукцію промислового комплексу забезпечувався значними інвестиціями державних фінансів в інфраструктурні проекти, насамперед, дорожнє будівництво. Низька вартість на енергоносії протягом більшої частини 2020 року, незважаючи на корекцію та стабілізацію в кінці року, середньорічні ціни залишаються нижчими рівня 2019 року, позитивно впливає на собівартість та, відповідно, фінансові показники хімічної промисловості. Перспективи зростання промислового виробництва формуються відкладеним попитом на приватні капітальні інвестиції, спричиненим невизначеністю періоду пандемії, проте ефект буде з часом пом'якшено поступовим скороченням інвестицій за рахунок державних фінансів. Пом'якшення монетарних умов з поступовою трансмісією ефекту на вартість фінансових ресурсів для юридичних та фізичних осіб закладає основу зростання в будівництві. Вирішення питання накопиченої заборгованості перед виробниками відновлювальної енергетики, на тлі продовження структурного реформування та балансування енергетичного сектору, повинне повернути інвестиції та зростання до цього сектору економіки.

Показники сільського господарства визначались несприятливими погодними умовами, що вплинуло на показники урожаю, та, відповідно, обсяги експорту. Проте погодні умови не мали чіткого регіонального фокусу та вплинули на показники пропозиції взагалі на світових товарних ринках, що в комбінації з стабільним попитом на продукти харчування забезпечило стійкість цін до впливу світової кризи, навіть з дещо висхідним трендом під переважаючим впливом пропозиції.

Інфляція

Протягом більшої частини 2020 року показник споживчої інфляції знаходився нижче нижньої межі коридору та перебував під впливом скорочення попиту на певні групи товарів та послуг у результаті кризових явищ в економіці. Низька вартість паливно-мастильних матеріалів і скорочення споживання споживчого імпорту компенсували зростання «імпортованої» інфляції в результаті девальвації гривні з початком жорстких заходів з протидії пандемії. На внутрішньому ринку обмеження на сферу послуг та транспорт стримували зростання вартості цих компонентів споживчого кошика. З пожвавленням показників обороту роздрібною торгівлі, корекцією вартості продуктів харчування на гірші показники врожаю поточного року та відновленням зростання вартості енергоносіїв на міжнародних ринках споживча інфляція очікувано прискорилася в другому півріччі 2020 року, і, станом на кінець року, досягла цільового горизонту НБУ в 5%. Поступовий вихід з режиму кризового функціонування економіки призведе до прискорення інфляції в 1 півріччі 2021 року, в тому числі, за рахунок низької бази порівняння, досягнувши 7%, але повернеться до верхньої межі коридору НБУ вже на початку 2022 року. На початку року НБУ продовжував цикл пом'якшення монетарної політики, знизивши облікову ставку до 6% річних та дотримувалася зваженої та збалансованої політики незмінної облікової ставки в 2 півріччі 2020 року. Національний банк України передбачає можливість короткострокового підвищення облікової ставки як можливо необхідну реакцію на зростання інфляційних ризиків, проте на середньостроковому горизонті монетарна політика залишиться стимулюючою.

Платіжний баланс та курс обміну валют

Незважаючи на кризові явища в економіці, Україна закінчила 2020 рік із профіцитом поточного рахунку. Структура експорту, в якій переважають продукти з невисокою додатковою вартістю, виявилась стійкою до кризи. Світове споживання продуктів харчування за рахунок фіскальних інструментів підтримувалось на достатньо високих рівнях, водночас фіскальні стимули в інфраструктурні проекти в Китаї на тлі обмеження пропозиції формували стійкий попит на продукцію гірничо-видобувного сектору та металургії. Стрімке зростання вартості певних зернових і олійних культур у результаті гіршого врожаю 2020 року та низька база порівняння показників експорту продукції металургії й залізних руд дозволили досягти лише 2% скорочення обсягів експорту за 2020 рік. Зменшення обсягів імпорту на 14.7% у 2020 році було визначено двома чинниками:

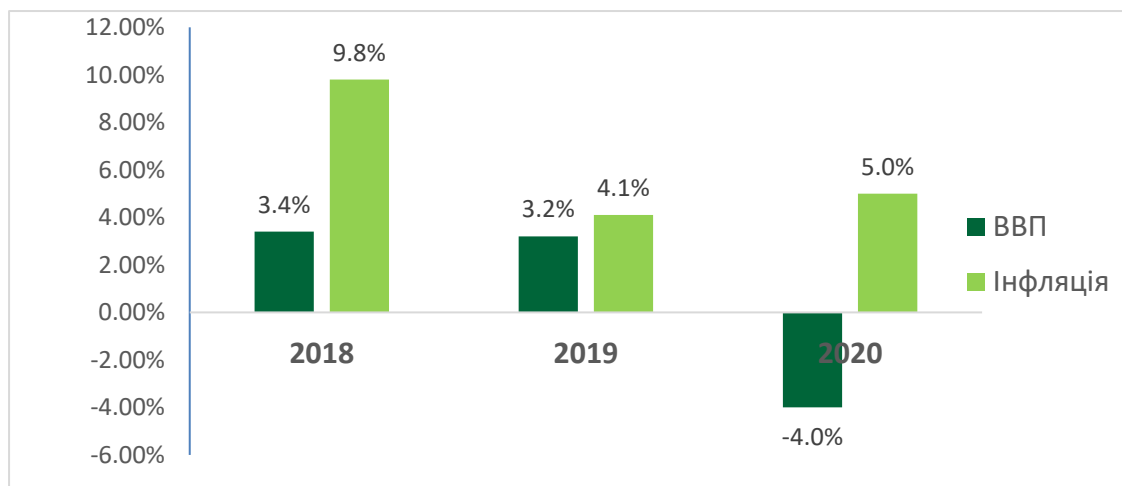
- скорочення обсягів імпорту енергоносіїв в абсолютному значенні, через значні сформовані запаси у 2019 році та сприятливі погодні умови, та у вартісному відношенні в результаті значної корекції вартості на початку 2020 року;
- падіння інвестиційної складової, як наслідок зростання невизначеності на ринку та погіршення очікувань підприємств з відтермінуванням капітальних інвестицій, а також різкий спад інвестицій в обладнання відновлювальної енергетики.

Стрімке зростання споживання в 2 півріччі 2020 року скоротило темпи падіння обсягів імпорту, проте не переломило річну тенденцію. Карантинні обмеження та значний спад у міжнародному туризмі призвели до скорочення витрат на послуги туризму, водночас показники експорту послуг, а саме в сфері інформаційних технологій, виявилися стійкими до кризи, оскільки не тяжіли до інтенсивних контактів та передбачали можливість віддаленої роботи.

Фінансовий рахунок було сформовано під впливом стабільних надходжень від трудової міграції, часткового відтоку коштів нерезидентів-інвесторів в інструменти державного боргу від початку пандемії, але різкого розвороту тренду в IV кварталі 2020 року, на фоні покращення ризик-апетиту на ринках, що розвиваються, та підвищення доходності цінних паперів Міністерства фінансів України. Додаткове розміщення єврооблігацій та залучення у межах пакетів макрофінансової допомоги дозволили сформувати незначне позитивне сальдо впливу державного сектору за фінансовим рахунком у 2020 році.

За 2020 рік гривня втратила 19.4% вартості відносно долара США, більша частина втрати вартості була зафіксована на початку пандемії, та поведінка курсу обміну гривні відповідає поведінці більшості валют економік, що розвиваються.

Національний банк України за результатами року був нетто-покупцем іноземної валюти на міжбанківському ринку України, що, разом із значними запозиченнями державного боргу наприкінці року, дозволило наростити валові міжнародні резерви до 29.1 млрд дол. США станом на кінець 2020 року.

5. СТАН ФІНАНСОВИХ РИНКІВ ТА БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ

Під впливом стрімкого наростання кризових явищ в економіці Національний банк України застосував перелік заходів, метою яких було зменшити негативний вплив на фінансову систему України:

- тимчасово скасовано дію додаткових вимог/буферів капіталу;
- тимчасово пом'якшено вимоги до розрахунку кредитного ризику при проведенні реструктуризації заборгованості позичальників банку, які постраждали від запровадження обмежень їх господарської діяльності;
- спрощено процес стрес-тестування з обмеженням лише одним сценарієм – тривалий вплив пандемії.

Базуючись на позитивних очікуваннях щодо розвитку світової економіки та економіки України, НБУ повернеться до застосування звичних інструментів нагляду за банківським сектором не пізніше 1 півріччя 2021 року. Крім уже запроваджених інструментів, Національний банк України продовжив конвергенцію з найкращими світовими практиками нагляду за банками. Було погоджено перехід до розрахунку показника ліквідності (коефіцієнту чистого стабільного фінансування – NSFR), починаючи з 1 квітня 2021 року, та встановлено план графік перегляду нормативного значення цього показника. Також було запропоновано підхід до розрахунку капіталу для покриття ринкових ризиків, з включенням цього компоненту розрахунку достатності (адекватності) капіталу банку з 2022 року. Для покращення процесу планування та розподілу капіталу, з 2021 року банки України в тестовому режимі почнуть розрахунок внутрішнього капіталу банку (процес ICAAP).

Для збалансованого розвитку банківського сектору, зменшення «доларизації» балансів банків та очищення балансів банків від непрофільних активів Національний банк України запровадив/скасував тимчасову зупинку в застосуванні:

- поступове збільшення коефіцієнту кредитного ризику на рівні 150% для споживчих кредитів для розрахунку достатності (адекватності) капіталу банків;
- для ОВДП, деномінованих в іноземній валюті, придбаних після 31 березня 2021 року – збільшення коефіцієнту кредитного ризику на рівні 100% для розрахунку достатності (адекватності) капіталу банків;
- коефіцієнти вирахування з основного капіталу основних засобів, які банк не використовує в своїй діяльності та які перебувають протягом певного періоду часу на балансі банку.

Банківський сектор України підійшов до кризи пандемії достатньо підготовленим та капіталізованим, із переважно консервативними підходами до кредитування і зі значним запасом високоліквідних коштів. Індустріальна структура економіки України та, відповідно, кредитного портфелю корпоративних кредитів банків виявилася стійкою до негативних наслідків пандемії. Крім цього, банки достатньо швидко відреагували на потреби в реструктуризації заборгованості клієнтів, що мала переважно короткостроковий характер. Із відновленням економічної діяльності та покращенням умов внутрішньої й зовнішньої торгівлі протягом другого півріччя 2020 року якість кредитних портфелів корпоративних кредитів банків України повернулася до докризових рівнів. Виважені кредитні політики банків та продуктові характеристики портфелів споживчих кредитів, а саме незначні суми та швидка амортизація заборгованості, позитивно вплинули на показники кредитної якості роздрібних кредитних портфелів банків. Різкому зростанню простроченої заборгованості в 2 кварталі 2020 року банки змогли протиставити стандартні інструменти реструктуризації, що стримало значне погіршення якості кредитного портфелю. Покращення показників зайнятості населення, зростання номінальної та реальної заробітної плати, пошкваллення споживання протягом другого півріччя 2020 року сприяли пом'якшенню умов кредитування, відновленню зростання портфелю споживчих кредитів та поверненню показників якості кредитного ризику до рівнів до пандемії.

2020 рік банківська система України закінчила з високими показниками прибутковості. Незважаючи на очікуване збільшення відрахувань до резервів на покриття втрат від кредитних ризиків, банкам вдалося втримати показники чистих процентних доходів та комісійних доходів на високому рівні. З огляду на різке зниження відсоткових ставок, яке розпочалось у 4 кварталі 2019 року й тривало протягом всього 2020 року, очікується зниження прибутковості банківського сектору з поступовою нормалізацією показників доходності активів та капіталу. Найбільшим стратегічним викликом банків України в середньостроковій перспективі залишаються показники ефективності діяльності, покращення яких можливе шляхом оптимізації та діджиталізації операційних процесів, реалістичність реалізації яких було підтверджено адаптацією до нових стандартів проведення операцій на період пандемії.

Стимулююча монетарна політика НБУ призвела до зниження вартості фінансових ресурсів та відновлення попиту на кредитування в гривні. Національний банк України надав додаткову підтримку тренду де-доларизації балансів банків, знижуючи нормативне значення вимог до обов'язкового резервування залучених коштів у гривні до 0% з одночасним підвищенням цього показника для коштів в іноземних валютах до 10%. Зміщення акцентів на гривню в кредитному портфелі дозволило зменшити ризик доларизації кредитних портфелів банків, проте значні залишки іноземної валюти у високоліквідних активах, при незначному попиті в кредитному портфелі, створюють додатковий тягар для показників прибутковості банків України.

Робота з очищення балансів банків від проблемних кредитів забезпечила значне покращення показника частки проблемної заборгованості, який, станом на кінець 2020 року, знизився до майже 40%. Найбільш значний вплив на цей показник мало списання безнадійної заборгованості банків. Особливістю портфелю проблемних активів банків з державним капіталом залишається висока концентрація на великих групах пов'язаних контрагентів. Вирішення питання портфелю проблемних кредитів державних банків вимагає системних рішень та скоординованої дії банків, уряду та НБУ, тому це питання координується Радою з фінансової стабільності.

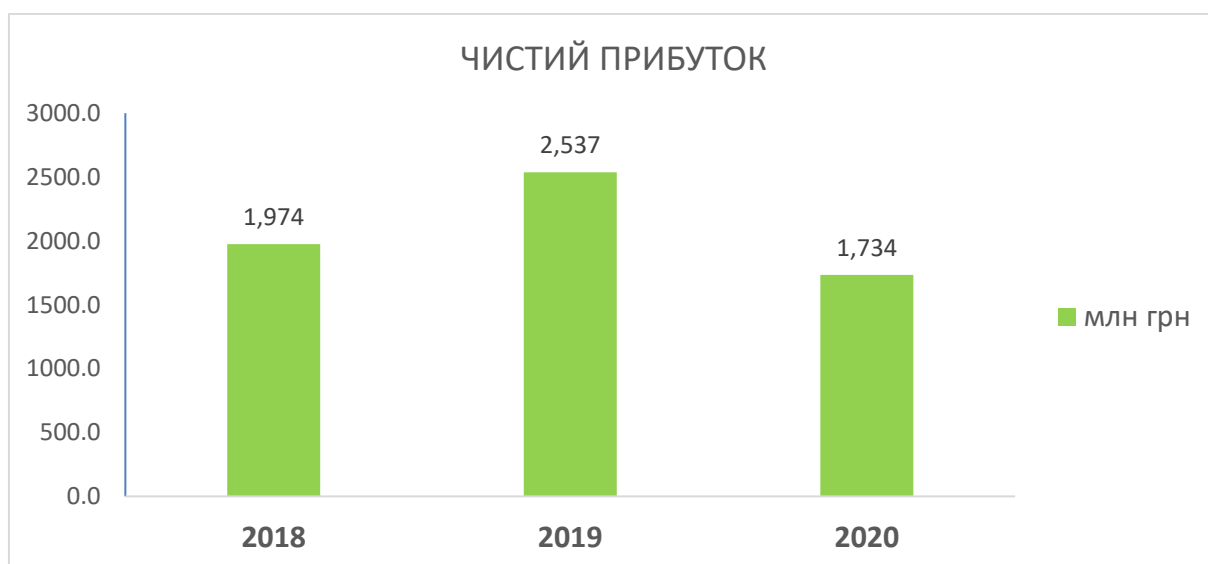
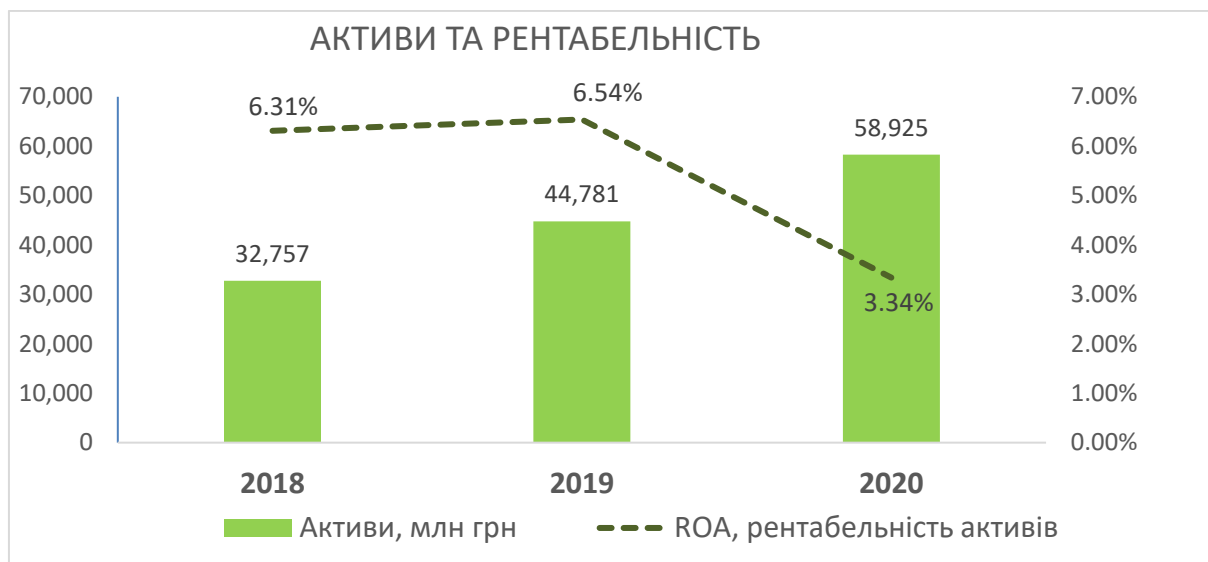
6. ЗАГАЛЬНІ ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ

Структура Групи АТ «ОТП Банк»

Банк є материнською компанією групи, яка складається з таких підприємств:

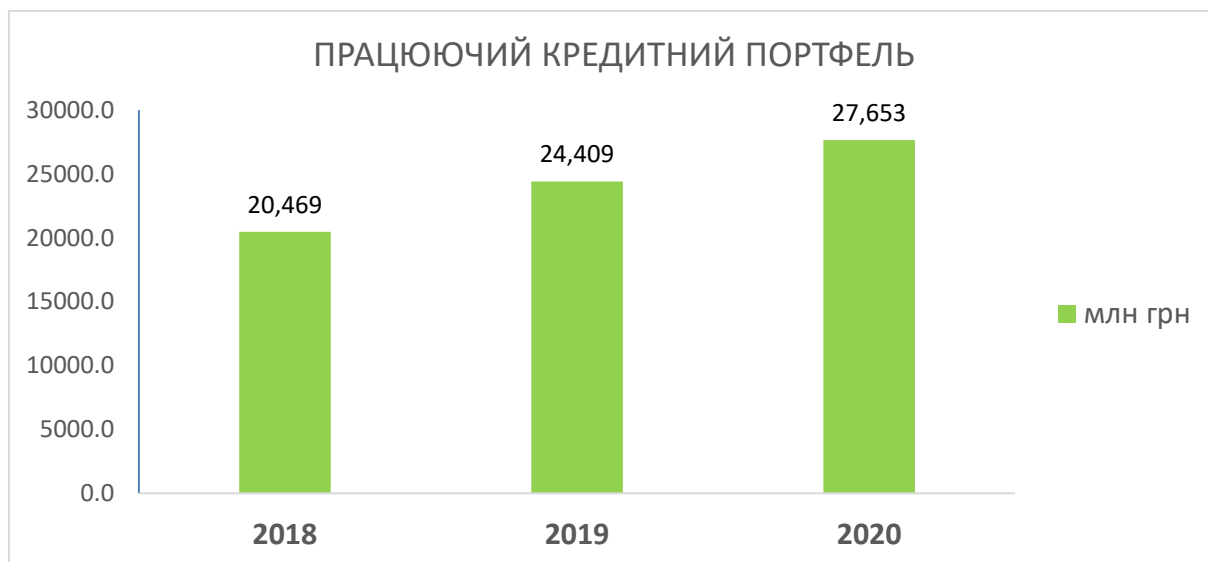
Назва	Країна здійснення операційної діяльності	Частка власності/акцій, які беруть участь у голосуванні, (%)		Вид діяльності
		31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року	
АТ «ОТП Банк» (материнська компанія)	Україна	-	-	Банківська діяльність
ТОВ «ОТП Факторинг Україна» (дочірнє підприємство)	Україна	100%	100%	Стягнення платежів

Оскільки, для цілей консолідованого звіту про Управління ТОВ «ОТП Факторинг Україна» є не суттєвим компонентом Групи, усі показники надалі у консолідованому звіті вказуються за даними основного компонента Групи АТ «ОТП Банк».

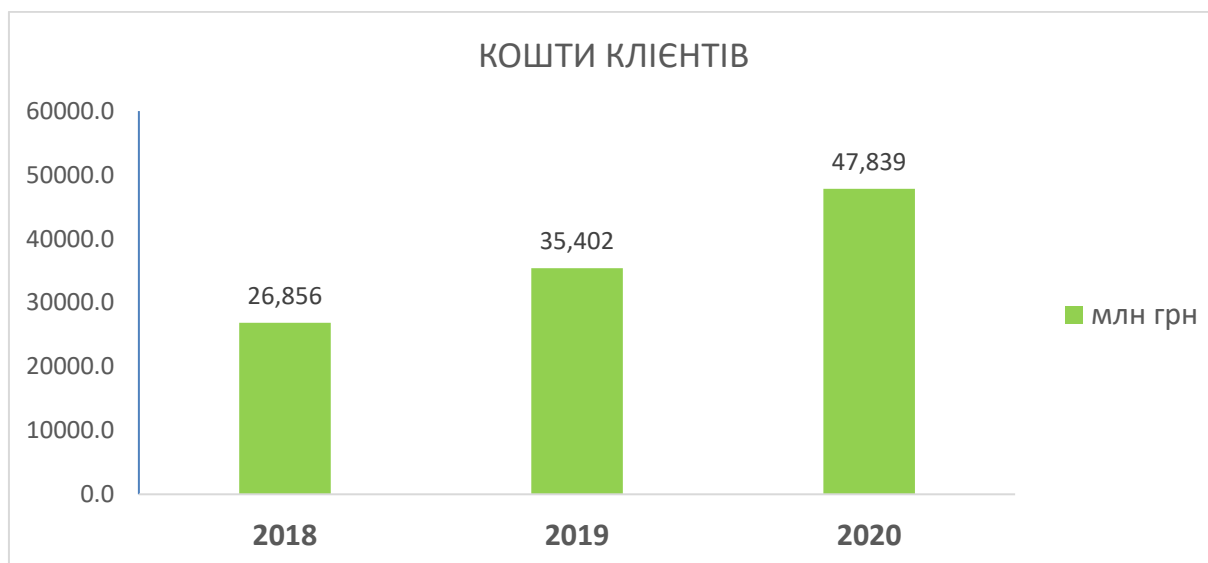

У 2020 році активи Банку продовжили суттєво зрости і досягли рівня 58.9 млрд грн, що на 31.6% більше, ніж на початку року. Рентабельність активів зменшилась до рівня 3.34% у річному виразі. Суттєво на зниження рівня прибутковості вплинули витрати на формування резервів (на 847 млн грн більше, ніж у 2019 році) в результаті погіршення макроекономічного середовища, спричиненого пандемією. При цьому банк продовжив покращувати якість кредитного портфелю (частка кредитів на 3-й стадії зменшилась на 5.9 п.п.) та продовжив виважену політику управління кредитними ризиками.

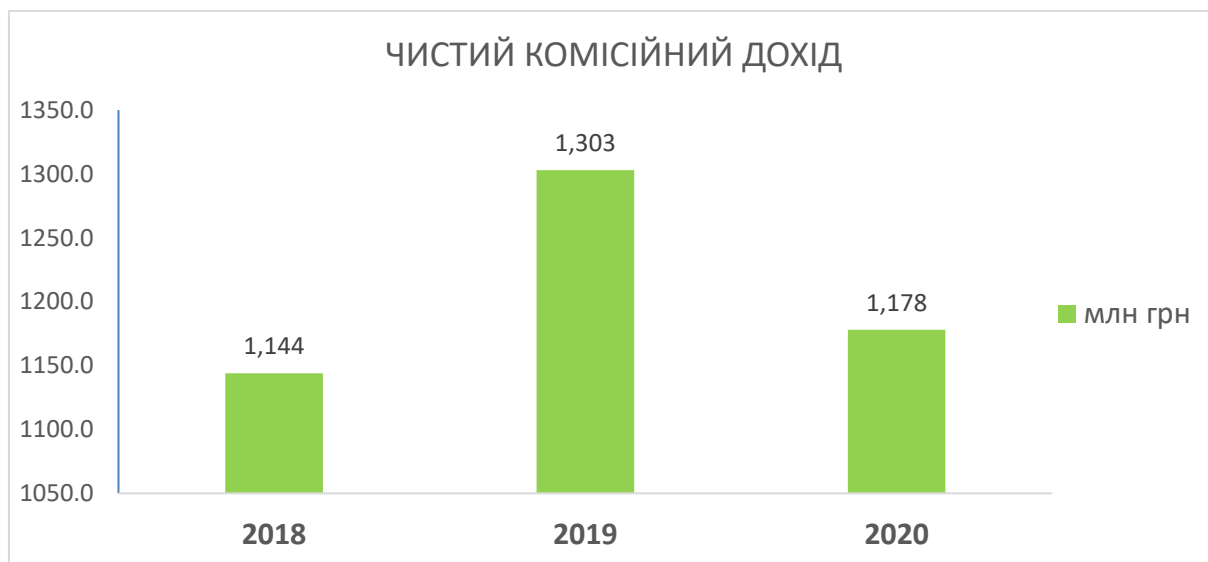
За підсумками року Банк увійшов у ТОП-10 (9-те місце) найбільших банків України за рівнем чистих активів та посів 5-те місце за рівнем чистого прибутку. Ринкова частка чистих активів на кінець 2020-го досягла 3.23% (проти 2.94% роком раніше).

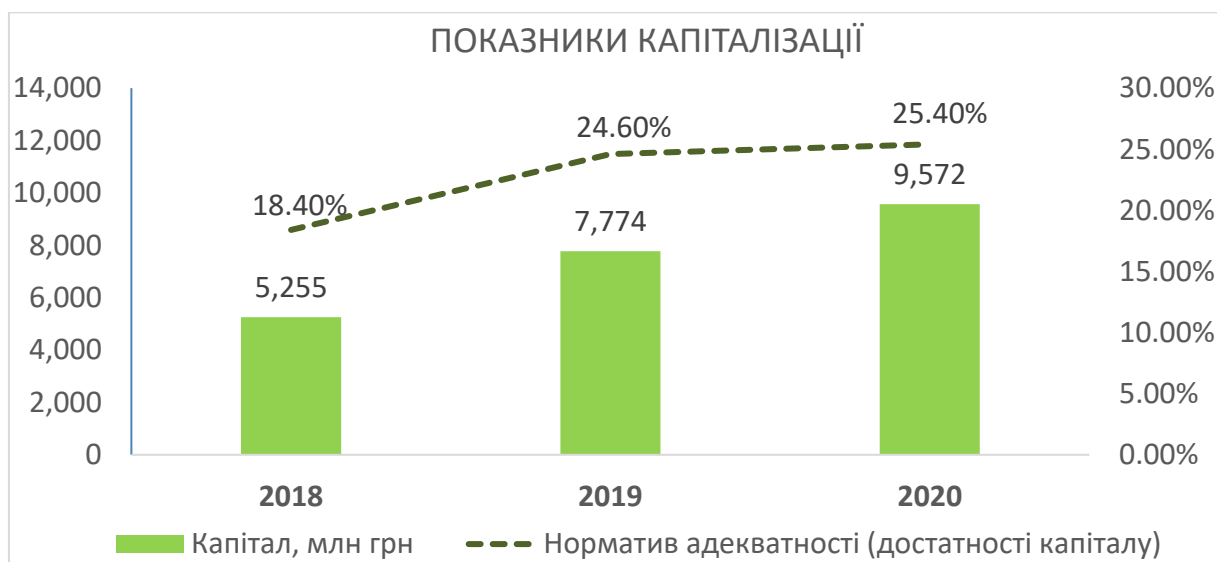
Протягом 2020 року працюючий кредитний портфель збільшився на 13.3% і досяг 27.7 млрд грн. Таке зростання було зумовлене збільшенням кредитного портфелю юридичних осіб у національній валюті внаслідок суттєвого збільшення продажів у сегменті великого корпоративного бізнесу, зменшення відсоткових ставок та оновлених програм фінансування у сегменті малого та середнього бізнесу.

Завдяки збільшенню довіри до ОТП Банку, привабливості депозитних продуктів та програм лояльності у 2020 році кошти юридичних та фізичних осіб зросли на 35.1% і досягли рекордного рівня – 47.8 млрд грн.

Запровадження карантинних обмежень призвело до зниження ділової активності клієнтів, що негативно вплинуло на комісійні доходи банку у 2020 році.

Суттєве зростання капіталу шляхом капіталізації прибутків протягом останніх років дозволяє Банку бути готовим до будь-яких стресових ситуацій. Станом на кінець 2020-го року норматив достатності капіталу перевищується більш ніж удвічі (нормативне значення 10%).

7. КЛЮЧОВІ ЕТАПИ РОЗВИТКУ ТА ПОДІЇ МИНУЛОГО РОКУ

- Активи ОТП Банку – 59 млрд грн.
- Банк увійшов у ТОП-10 (9-те місце) найбільших банків України за рівнем чистих активів та посів 5-те місце за розміром чистого прибутку.
- Обсяг кредитного портфелю – майже 28 млрд грн.
- Кошти клієнтів – близько 48 млрд грн.
- Кількість користувачів Інтернет-банкінгом ОТП Smart – близько 1 млн осіб.
- Чисельність клієнтів МСБ – майже 49 тис. юросіб.
- Загальний кредитний портфель «ОТП Агро Фабрики» досяг 1.5 млрд грн.
- Реалізація нової системи дистанційного обслуговування для корпоративних клієнтів «Click ОTRay» із мобільним додатком.

8. РЕЙТИНГИ, НАГОРОДИ ТА ДОСЯГНЕННЯ

- «Кращий роздрібний банк України -2021» у рейтингу The Global Banking & Finance Awards від провідного міжнародного видання Global Banking & Finance Review, незалежної фінансової платформи.
- Відзнака за найбільший безготівковий обіг по картках Visa у межах щорічного святкового заходу та церемонії нагородження партнерів і друзів компанії Visa, яка була присвячена літнім Олімпійським іграм 2020 у Токіо.
- ТОП-10 роботодавців банківської сфери та ТОП-50 роботодавців у всіх сферах за результатами дослідження «Найкращий роботодавець-2020» за версією Forbs Україна.
- Перше місце у номінації «Найкраща дебетна картка VIP» та третє у номінації «Найкраща кредитна картка VIP» за версією рейтингу FinAwards 2020.
- Третє місце у категорії «Програма автокредитування» та п'яте – у категорії «Іпотечні кредити» за результатами рейтингу «Фаворит успіху – 2020».
- «Кращий топ-менеджер», «Кращий корпоративний банкір» та «Кращий операційний директор», «Кращий преміальний банкінг», перше місце у номінації «Лізинг» (ОТП Лізинг) та шосте місце у загальному щорічному рейтингу «50 провідних банків-2020» видання «Фінансовий Клуб».
- Перше місце у номінаціях Super Affluent (обслуговування клієнтів з великим приватним капіталом) та Capital Markets and Advisory за результатами дослідження Private Banking and Wealth Management Survey 2020, проведеним міжнародним фінансовим виданням Euromoney.
- «Кращий Агро Банк України 2021» за версією Global Banking and Finance Awards – 2021 від провідного міжнародного видання Global Banking & Finance Review, незалежної фінансової платформи.
- Перше місце серед первинних дилерів-недержавних банків за обсягами купівлі ОВДП та друге місце у загальному рейтингу серед первинних дилерів за обсягами купівлі ОВДП на вторинному ринку.
- Перше місце з в Україні з обслуговування клієнтів Mass Affluent, Super Affluent і Ultra HNW у категорії «Кращі послуги Private Banking» та позиція у ТОП-3 у номінаціях «Обслуговування міжнародних клієнтів» та «Інвестиційний менеджмент» за результатами дослідження Private Banking and Wealth Management Survey 2021, проведеним міжнародним фінансовим виданням Euromoney.

9. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Управління ризиками в Банку

Управління ризиками, яке базується на кращих міжнародних практиках та досвіді успішної діяльності в Україні, є обов'язковим елементом стратегії розвитку Банку та запорукою стабільності розвитку. Першочерговою метою управління ризиками в Банку визначено виважену оцінку та прийняття ризику, що дозволяє досягнути запланованого прибутку, забезпечуючи достатній рівень капіталу в середньо- та довгостроковій перспективі, з урахуванням зміни бізнес-циклів та настання можливих несприятливих умов на ринку. Банк розробляє Декларацію схильності до ризику з метою визначення тих ризиків, які Банк приймає, та тих, яких Банк уникає, а також сукупної величини ризик-апетиту і величини ризик-апетиту за кожним з ризиків.

Основна перевага застосування механізму встановлення апетиту до ризику полягає в тому, що ризики ідентифікуються та структуровано визначаються у кількісному вимірі, що пов'язує їх з бізнес-цілями та стратегією Банку. Для розподілу ризик-апетиту між бізнес-підрозділами, продуктами та підтипами ризиків та подальшого контролю величини ризиків використовується система лімітів. Контроль величини ризику відносно встановленого ризик-апетиту і лімітів ризику відбувається на регулярній основі шляхом визначення профілю ризику в агрегованому вигляді та в розрізі всіх видів ризику.

Стратегія управління ризиками визначає засади управління всіма суттєвими видами ризику, які ідентифіковані Банком, а саме: кредитним ризиком, у тому числі ризиком країни, ризиком суверена та ризиком контрагента; ризиком ліквідності; ринковими ризиками в банківському та торговому портфелі, в тому числі процентним ризиком у банківському портфелі; операційним ризиком, у тому числі юридичним ризиком і ризиком інформаційних технологій; стратегічним і репутаційними ризиками. Щорічно Банком оновлюються політики та положення щодо управління кожним із видів ризику, якими встановлюються ліміти і нормативні значення для уникнення надмірної волатильності та концентрації ризиків, які перебувають поза межами оптимального співвідношення ризику та доходності, а також процедури щодо управління кожним із видів ризику.

У Банку створена та функціонує комплексна система управління ризиками, яка забезпечує постійний аналіз, управління і контроль за ризиками, на які наражається Банк у своїй операційній діяльності, та надає змогу приймати виважені рішення щодо розміру ризик-апетиту Банку, його відповідності умовам на ринку та бізнес-стратегії Банку. Для управління ризиками у Банку створено постійно діючий підрозділ з управління ризиками, який підпорядковується та підзвітний Наглядовій раді Банку. Ключова функція в організаційній структурі управління ризиками належить Наглядовій раді, яка визначає та затверджує стратегію управління ризиками, вимоги щодо функціонування системи внутрішнього контролю у Банку, політики та процедури управління всіма видами ризику, процедури Банку у разі настання кризи чи подій, що потребують відновлення діяльності, а також організаційну структуру управління ризиками, забезпечує достатність ресурсів для управління ризиками, здійснює контроль через отримання регулярної інформації щодо профілю ризику Банку.

За рішенням Наглядової ради створено Комітет Наглядової ради з управління ризиками, який виконує такі функції, як моніторинг за дотриманням банком установленого сукупного рівня ризик-апетиту та рівня ризик-апетиту щодо кожного з видів ризику; моніторинг впровадження стратегії та політики управління ризиками; контроль за станом виконання заходів щодо оперативного усунення недоліків у функціонуванні системи управління ризиками; контроль за тим, щоб ціноутворення/встановлення тарифів на банківські продукти враховувало бізнес-модель банку та стратегію управління ризиками й інші функції, делеговані йому Наглядовою радою Банку.

Правління Банку, як найвищий виконавчий орган Банку, покликане забезпечити впровадження рішень Наглядової ради щодо системи управління ризиками та реалізацію бізнес-стратегії та планів Банку з дотриманням вимог та обмежень ризик-апетиту Банку. За рішенням Наглядової ради для управління кредитним ризиком та ризиками ліквідності і ринковими ризиками в Банку створено, відповідно: Кредитний комітет і Комітет з управління активами та пасивами, діяльність яких визначається відповідними процедурами й регламентами. Серед ключових комітетів, створених Правлінням Банку для впровадження системи управління ризиками, варто відзначити Комітет по роботі з проблемною заборгованістю, Моніторинговий та Резервний комітети, а також Комітет з управління операційними ризиками. Регулярна перевірка та оцінка ефективності функціонування системи управління ризиками в Банку здійснюється підрозділом внутрішнього аудиту Банку.

Обов'язковим елементом комплексного управління ризиками в Банку та управління кожним із видів ризику є стрес-тестування, яке регулярно проводиться підрозділом Банку з управління ризиками для визначення готовності Банку, достатності його капіталу та ліквідних фінансових активів для провадження операційної діяльності без порушення нормативів, встановлених НБУ, при раптовому настанні несприятливої макроекономічної ситуації. Забезпечення доступності Банку для клієнтів, регуляторних органів та акціонерів у разі реалізації надзвичайних подій є невід'ємним елементом системи управління ризиками у Банку.

З метою належного реагування на надзвичайні події та подолання їх наслідків у Банку розроблено і впроваджено відповідні плани забезпечення безперервності та відновлення діяльності. Зазначені плани актуалізуються на постійній основі та підлягають комплексному тестуванню.

Система управління ризиками Банку є складовою частиною системи управління ризиками міжнародної банківської групи OTP Group, що надає можливості для обміну досвідом та найкращими світовими практиками, а також постійного розвитку і вдосконалення системи управління ризиками Банку. Крім того, підрозділи з управління ризиками материнського банку виконують функцію незалежного контролю та підтвердження якості статистичних моделей оцінки ризику, правил і процедур оцінки й управління ризиками.

Управління кредитним ризиком

Кредитний ризик – це ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок невиконання боржником/контрагентом узятих на себе зобов'язань відповідно до умов договору.

Кредитний ризик – найбільш суттєвий ризик для капіталу Банку. Банк не в змозі повністю уникнути цього виду ризику при кредитуванні, тому ключовим є саме процес управління, який складається з послідовних етапів: ідентифікації та визначення, оцінки і вимірювання ризику, безпосереднього прийняття ризику та його мінімізації, і врешті моніторинг та контроль за профілем ризику й тенденціями щодо його розвитку.

Стратегія управління ризиками, кредитна політика та політики управління кредитним ризиком, у тому числі моніторингу, роботи з забезпеченням і проблемною заборгованістю дають визначення кредитному ризику, критеріям кредитоспроможності та платоспроможності для індивідуальної заборгованості та встановлюють нормативи і ліміти для управління кредитним ризиком на рівні портфелю. Детальні вимоги щодо кредитної угоди встановлюються в стандартах продуктів, які оновлюються на регулярній основі, проте не рідше одного разу на рік.

Оснoву оцінки та вимірювання кредитного ризику становлять моделі рейтингування для контрагентів, які готують та надають фінансову звітність та скорингові моделі для інших контрагентів, які дозволяють розподілити контрагентів на класи згідно з величиною вірогідності кредитного ризику по кожному з таких класів. Моделі оцінки кредитного ризику дозволять приймати виважені рішення щодо розміру очікуваних збитків і необхідного співвідношення дохідності та ризику, уникати тих класів очікуваних кредитних ризиків, за якими дохід не є адекватним, або ж розмір ризику знаходиться в надто широкому діапазоні поза межами контролю зі сторони Банку.

Кожному з класів кредитного ризику контрагентів відповідають певні підходи щодо максимально дозведеного розміру заборгованості, методів мінімізації очікуваних збитків, у тому числі через вимоги щодо забезпечення заборгованості, та розрахунку розміру очікуваних кредитних збитків. Усі моделі проходять обов'язкове документування, бек-тестування та валідацію відповідними підрозділами ОТП Банку в Угорщині. При аналізі контрагента обов'язковим є визначення групи пов'язаних контрагентів на основі ознак контролю, виходячи зі структури власності та управління та/або суттєвих економічних взаємозалежностей.

Прийняття ризику супроводжується системою компетенцій та повноважень щодо кредитного ризику, яка, залежно від розміру заборгованості за кредитною угодою, складається з колегіальних органів та індивідуальних повноважень. Найвищим колегіальним органом Банку, що здійснює управління кредитним ризиком, є Кредитний комітет, створений відповідно до рішення Наглядової ради Банку. Кредитний комітет наділений компетенцією делегувати частину своїх повноважень щодо прийняття рішення по кредитному ризику кредитним комітетам нижчого рівня та окремим посадовим особам, відповідальним за прийняття ризику. Непорушними принципами прийняття рішення є обов'язкова присутність представників підрозділу з управління ризиками та наявність у них права вето в разі, якщо рішення призведе до порушення ризик-апетиту Банку або лімітів ризику. При прийнятті рішення окремими посадовими особами з кредитними повноваженнями необхідним є дотримання принципу «4-х очей» та одностайного погодження. За стандартними продуктами для роздрібних клієнтів з мінімальними сумами заборгованості функціонує система автоматичного прийняття рішення, яке налаштовується, підтримується та контролюється представниками підрозділу з управління ризиками. При прийнятті ризику обов'язково проводиться ідентифікація інсайдерів, пов'язаних осіб з Банком, перевірка умов рішення щодо відповідності стандартам продукту, ринковим умовам та утримання особами, власниками кредитних повноважень, від голосування в разі наявності конфлікту інтересів.

Мінімізація кредитного ризику на рівні кожного окремого контрагента передбачає відповідність встановленим політикам, процедурам та стандартам максимального розміру кредитного зобов'язання/боргового навантаження, строків погашення, рівня покриття забезпеченням. Управління кредитним ризиком на рівні портфелю кредитів передбачає диверсифікацію ризику, обмеження щодо найбільш схильних до надмірних ризиків сегментів портфелю та відбувається за допомогою системи лімітів, встановлених кредитною політикою Банку, щодо максимально допустимої концентрації заборгованості на рівні країни, валюти, галузі економіки, певного продукту та групи пов'язаних контрагентів.

Банк приділяє особливу увагу процесу постійного моніторингу та ранньої ідентифікації проблемної та потенційно проблемної заборгованості. На регулярній основі проводиться оцінка фінансового стану контрагента та аналіз його поведінки згідно з поведінковими моделями, статус обслуговування заборгованості, відбувається збір інформації з зовнішніх джерел щодо змін у складі учасників контрагента, порушення процедури банкрутства, значних судових розглядів матеріального характеру, статусу обслуговування боргу згідно з даними кредитних бюро та Кредитного реєстру, заборгованості з податків та/або інших обов'язкових платежів, публічної інформації, яка має негативний вплив на репутацію контрагента. Система раннього реагування складається з кількох стадій, які визначають імовірність виникнення проблемної заборгованості та, відповідно, визначають заходи, в тому числі превентивного характеру, які необхідно застосувати для попередження виникнення проблемної заборгованості або зниження очікуваних збитків від проблемної заборгованості. Система моніторингу та ранньої ідентифікації проблемної та потенційно проблемної заборгованості інтегрована в систему оцінки очікуваних збитків від знецінення фінансових активів відповідно до Міжнародних стандартів з фінансової звітності. Процес моніторингу й оцінки резервів на покриття кредитного ризику перебуває під контролем Моніторингового та Резервного комітету, відповідно.

Робота з врегулювання проблемної заборгованості проводиться підрозділами по роботі з проблемною заборгованістю, які незалежні від бізнес-підрозділів та підрозділів з управління ризиками, що приймали рішення при видачі кредитної заборгованості. За аналогією щодо ієрархії Кредитного комітету, найвищим колегіальним органом є Комітет по роботі з проблемною заборгованістю, створений рішенням Правління Банку, з підпорядкованою системою комітетів нижчого рівня та/або посадових осіб із кредитними повноваженнями. Робота комітетів та осіб із кредитними повноваженнями базується на праві вето представників підрозділу з управління ризиками й однастайності рішення згідно з принципом «4-х очей».

У роботі з масовим сегментом роздрібних клієнтів переважають стандартні продукти та процедури врегулювання заборгованості залежно від продукту та терміну невиконання зобов'язань, водночас для клієнтів корпоративного сегменту властивим є сценарний аналіз з вибором сценарію, який призведе до максимального погашення заборгованості з урахуванням стану взаємовідносин із контрагентом, вартості та стану забезпечення, стану претензійно-позовної роботи та вартості грошей у часі.

Активи Банку в 2020 році зросли на 31.6% – до 58.9 млрд грн, при цьому відбулася зміна структури активів, яким властивий кредитний ризик. У результаті значного збільшення залишків на рахунках клієнтів в іноземній валюті, збільшилась частка активів, яким властивий ризик країни, до понад 20% активів станом на кінець 2020 року, при цьому, більше ніж 90% коштів розміщено на кореспондентських рахунках в банках інвестиційного класу в США та країнах ЄС. Стабільно високі залишки коштів у гривні додатково підтримували високу частку високоліквідних активів Банку та розміщувались на рахунках в Національному банку України і в інструменти, емітовані центральними органами влади, які разом, станом на кінець 2020 року, становили близько 15 млрд грн, проте лише цінним паперам Міністерства фінансів України на суму близько 6.6 млрд грн властивий ризик суверена. Інвестиції в цінні папери було зроблено переважно за рахунок банківської книги з дотриманням лімітів ризику, а саме: не більш, як 75% від регулятивного капіталу для загального портфелю цінних паперів та 30% від регулятивного капіталу для цінних паперів, деномінованих в іноземних валютах. Щодо валютної складової портфелю цінних паперів, 72% – цінні папери у гривні та 28% – в іноземній валюті. Понад 60% інвестицій становить портфель для підтримання ліквідності з терміном погашенням до 6 місяців, ще близько 20% інвестицій сконцентровано в терміні до погашення 1-2 роки, які Банк використовує для фіксації більш високої доходності на цьому сегменті кривої доходності. Кредитний портфель Банку, до вирахування резервів під покриття кредитного ризику, зріс на 5.7% за 2020 рік та на 9.2% – після вирахування резервів, що відображає одночасне поліпшення якості портфелю та ефект від постійного зменшення обсягу проблемної та потенційно проблемної заборгованості.

Частка портфелю кредитів корпоративного бізнесу протягом року зросла до 70% кредитного портфелю Банку. Кредитна якість портфелю кредитів, наданих корпоративним клієнтам, продовжує покращуватися: неproblemна заборгованість перетнула позначку в 90% портфелю кредитів, понад 90% якої, своєю чергою, мають рейтинг «краще» або на рівні «7» за 9-бальною шкалою рейтингування (відповідно, 90% з рейтингом «1-7» за 10-бальною шкалою оцінки кредитного ризику НБУ). Понад 99% неproblemної заборгованості обслуговується корпоративними позичальниками згідно з графіками, погоджених кредитними угодами без допущення фактів прострочення заборгованості понад 7 днів. Частка стадії 2, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), тобто кредитів з ознаками погіршення кредитоспроможності або ознак потенційно проблемної заборгованості, згідно з системою раннього реагування та моніторингу за 2020 рік, зменшилась до 3%.

Кредитний неproblemний портфель корпоративного бізнесу є достатньо диверсифікованим щодо концентрації ризику одного контрагента, групи пов'язаних контрагентів. Заборгованість 20 найбільших груп пов'язаних контрагентів – позичальників Банку становить 28% станом на кінець 2020 року. Показник «великих кредитів», заборгованість групи пов'язаних контрагентів, що перевищує 10% регулятивного капіталу Банку, норматив кредитного ризику НБУ Н8 станом на кінець звітної періоду становить менше 12%, при максимальному нормативному значенні не більш ніж 800%. Фактично, лише одна заборгованість перевищувала 10% регулятивного капіталу Банку.

З огляду на галузеву структуру портфелю корпоративних кредитів, частка позик, наданих підприємствам сфери торгівлі, стабілізувалась на рівні близько 40%. Активно розвивається сектор сільського господарства, частка якого вже досягла позначки в 17% та майже зрівнялась з часткою сфери виробництва, яка в 2020 році зменшилась до нижче 20%. При цьому частка індустрій, яким притаманна найбільша волатильність та схильність до змін бізнес-циклів, а саме будівництва, операцій з нерухомістю та добувної галузі і металургії, зменшується до менш ніж 10% портфелю. Ці галузі економіки продовжують залишатися серед індустрій, обсяг кредитування яких має певні обмеження в кредитній політиці Банку.

Протягом року відбулися значні зміни щодо частки валютної заборгованості, яка зменшилась до 33% в кредитному неproblemному портфелі корпоративного бізнесу. Банк контролює та обмежує лімітами розмір заборгованості в іноземній валюті щодо позичальників, у яких недостатньо валютної виручки для обслуговування боргу в іноземній валюті. Стимулююча монетарна політика НБУ та фактичне зменшення процентних ставок у гривні через інструмент трансмісії закладають основу довгострокової тенденції до поступового зниження частки валютної заборгованості в кредитному портфелі корпоративного бізнесу.

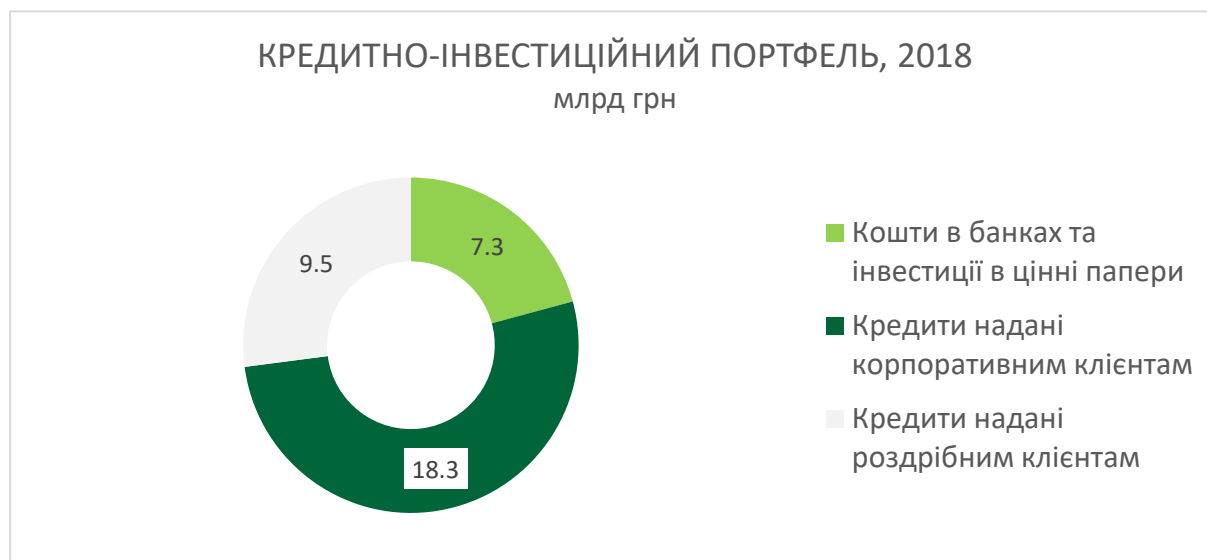
Хоча пандемія не мала значного негативного впливу на кредитну якість портфелю, невизначеність щодо швидкості проведення вакцинації та тривалості обмежень щодо економічної активності вплинули на оцінку макроекономічної ситуації на 2021 рік та призвели, станом на кінець 2020 року, до збільшення очікуваних збитків від виникнення подій кредитного ризику до близько 3% від неproblemної заборгованості за кредитами корпоративних клієнтів. Більша частина очікуваних збитків сформована під Стадію 1 згідно з МСФЗ. Problemна кредитна заборгованість корпоративних клієнтів покрита резервами на 55%-60%, що відповідає історичним показникам із врегулювання проблемної заборгованості на рівні 40%-45% від суми заборгованості.

Якість портфелю нових споживчих кредитів роздрібного бізнесу протягом року була волатильною та чутливою до впливу заходів із протидії пандемії та, з часом, до відновлення економічної активності та платоспроможності населення через подальше зростання номінальних та реальних доходів. Проте станом на кінець 2020 року, якість портфелю нових видач повернулася до показників кінця 2019 року. Запровадження жорсткого локдауну у II кварталі 2020 року призвело до фактичної зупинки видач споживчих кредитів у точках продажу, що незважаючи на швидкі темпи відновлення обсягів нових видач у другому півріччі спричинило зменшення частки споживчих кредитів у точках продажу до 34% портфелю. Якість портфелю споживчих кредитів у точках продажу несуттєво погіршилася у 2020 році, проте частка проблемних кредитів не перевищила 4% обсягу портфелю. Продовжили стрімко зростати кредитні ліміти на картках, станом на кінець 2020 року 39% портфелю споживчих кредитів складала саме залишки за кредитними лімітами на картках. Приріст залишків за лімітами на кредитні картки за 2020 рік становив близько 757 млн грн, в яких частка проблемних кредитів складала близько 4% портфелю. Частка портфелю готівкових кредитів незначно зросла до 19% обсягу портфелю, якість якого залишається на допустимому рівні – частка проблемної заборгованості не перевищує 3% його обсягу. Продовжив зростати й обсяг автокредитів, що становлять 8% портфелю споживчих кредитів. При цьому якість нового портфелю була на дуже високому рівні: портфель автокредитів виявився найменш чутливим до негативних наслідків пандемії.

Підрозділ із управління ризиками здійснює постійний аналіз ранніх, середньострокових та фінальних показників ризику у розрізі всіх сегментів і продуктів кредитування роздрібного бізнесу. Щотижнево та щомісячно контролюється відповідність показників цільовим, виявлення відхилень та корекція. Постійно переглядаються та вдосконалюються методи сегментації клієнтів та прийняття ризику, підвищуються роздільна здатність моделей і правил, вдосконалюються методи верифікації та оцінки кредитоспроможності.

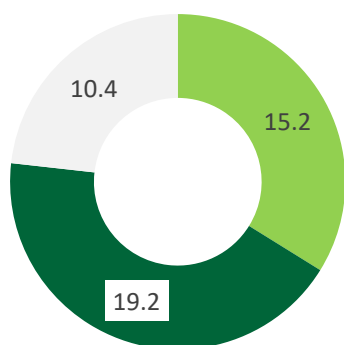
Банк продовжив скорочення обсягів проблемної та потенційно проблемної кредитної заборгованості. Протягом року обсяг проблемних активів зменшився більше ніж на 1,6 млрд грн – до 3,7 млрд грн. Частка проблемної заборгованості зменшилася з 16% до 11% станом на кінець 2020 року. У сегменті корпоративного бізнесу переважала реструктуризація заборгованості як інструмент врегулювання, водночас у малому і середньому бізнесі та сегменті роздрібного бізнесу – претензійно-позовна діяльність.

Відрахування до резервів на покриття кредитних ризиків за результатами року становили близько 3% від кредитного портфелю протягом року, 80% з яких відображають невизначеність щодо проведення вакцинації та тривалості обмежень економічної активності, що негативно вплинули на оцінку макроекономічної ситуації на 2021 рік.

КРЕДИТНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОРТФЕЛЬ, 2019

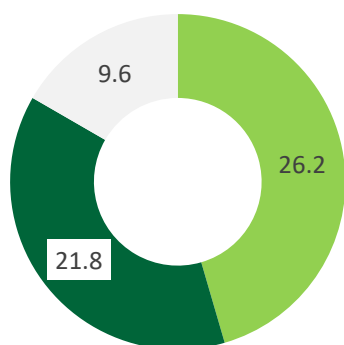
млрд грн

- Кошти в банках та інвестиції в цінні папери
- Кредити надані корпоративним клієнтам
- Кредити надані роздрібним клієнтам

КРЕДИТНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОРТФЕЛЬ, 2020

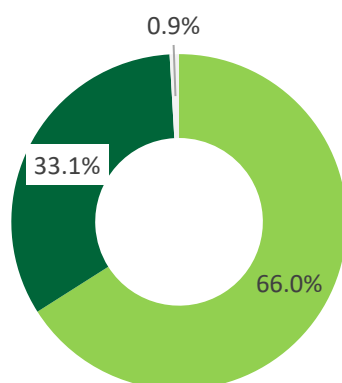
млрд грн

- Кошти в банках та інвестиції в цінні папери
- Кредити надані корпоративним клієнтам
- Кредити надані роздрібним клієнтам

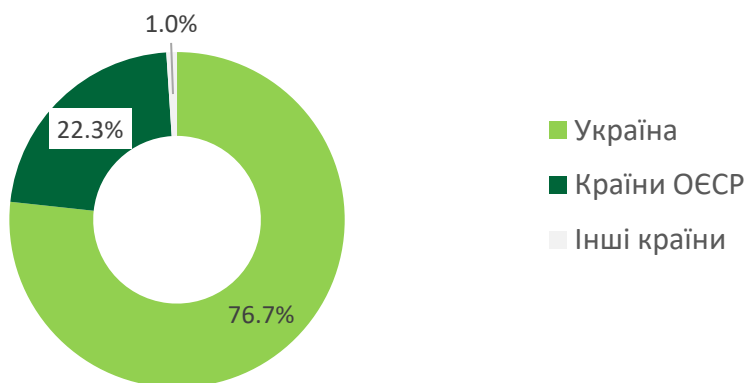
КОШТИ В БАНКАХ ТА ІНВЕСТИЦІЇ В ЦІННІ ПАПЕРИ, %

2018

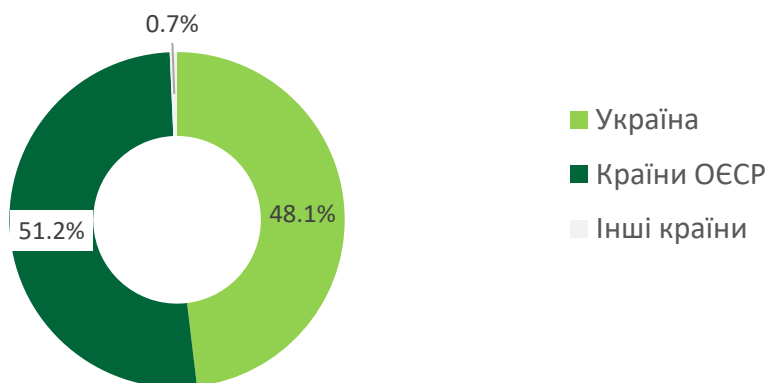

- Україна
- Країни ОЕСР
- Інші країни

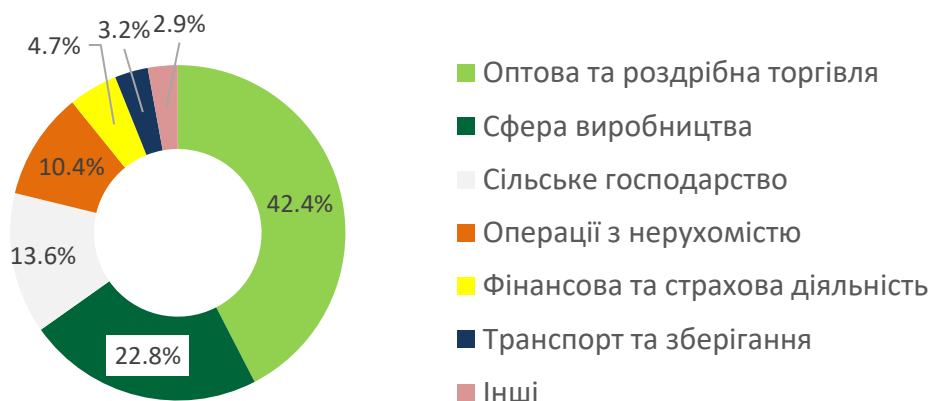
КОШТИ В БАНКАХ ТА ІНВЕСТИЦІЇ В ЦІННІ ПАПЕРИ, %
2019

КОШТИ В БАНКАХ ТА ІНВЕСТИЦІЇ В ЦІННІ ПАПЕРИ, %
2020

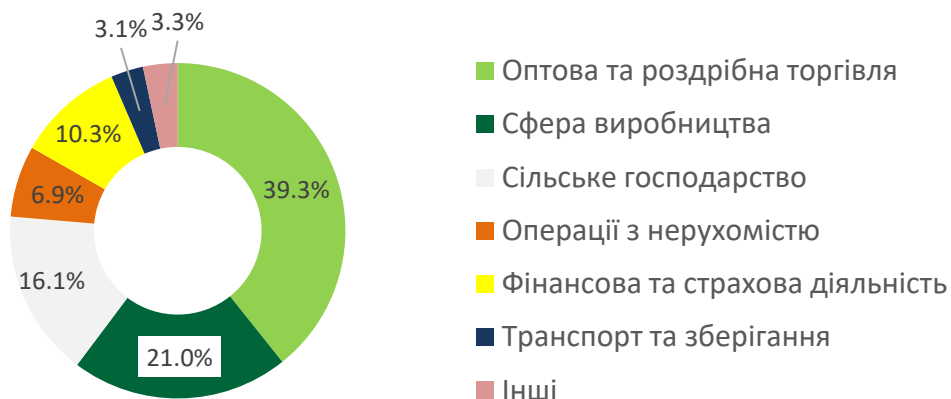

КРЕДИТИ КОРПОРАТИВНИМ КЛІЄНТАМ, %
2018

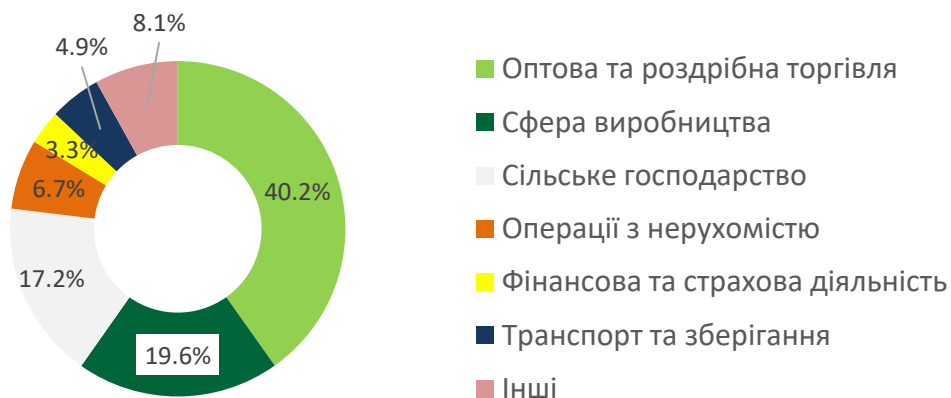
КРЕДИТИ КОРПОРАТИВНИМ КЛІЄНТАМ, %

2019

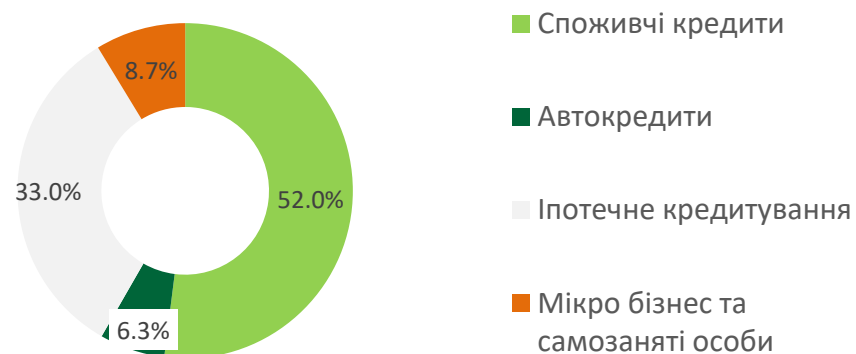
КРЕДИТИ КОРПОРАТИВНИМ КЛІЄНТАМ, %

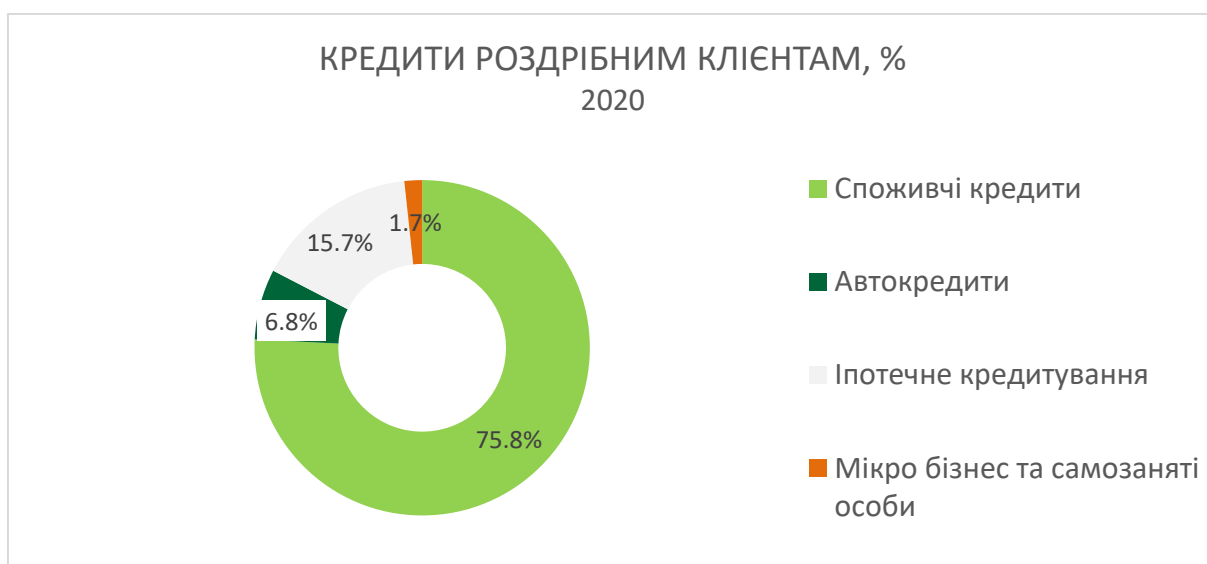
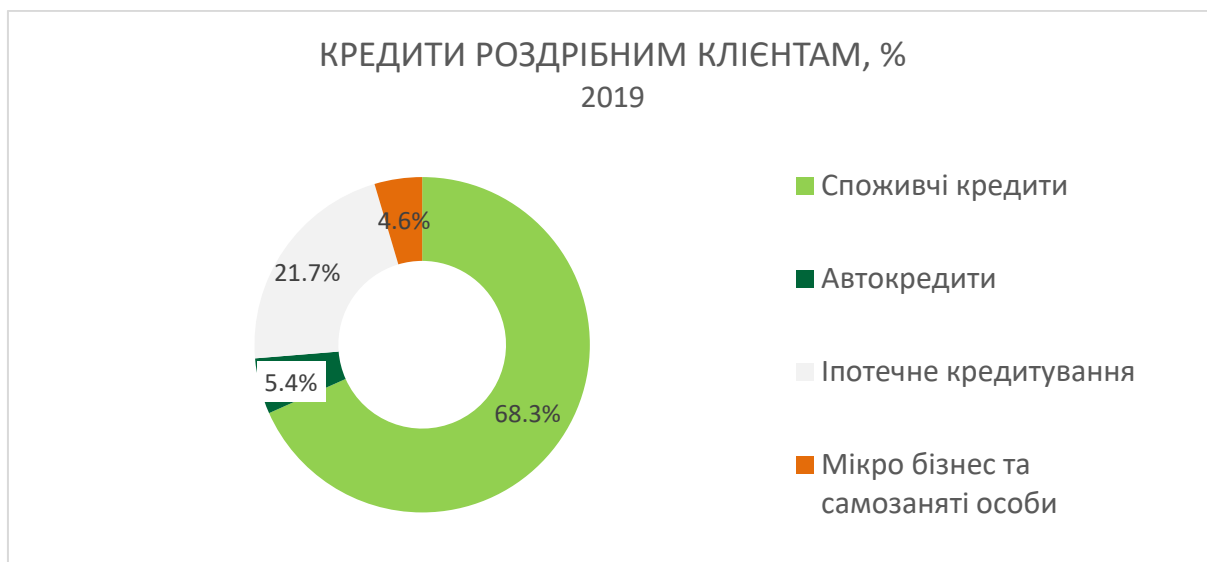
2020

КРЕДИТИ РОЗДРІБНИМ КЛІЄНТАМ, %

2018

Управління ризиком ліквідності та ринковими ризиками

Ризик ліквідності – це ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності Банку забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки.

Джерелом ризику можуть бути як зміни в строках та обсягах надходжень фінансових ресурсів, так і зміни кон'юнктури ринку, які впливають на вартість та можливість реалізації на ринку наявних фінансових активів у короткі терміни.

Найвищим колегіальним органом Банку, що здійснює управління ризиком ліквідності, є Комітет з управління активами та пасивами, який створений згідно з рішенням Наглядової ради Банку.

Управління ризиком ліквідності відбувається на трьох часових горизонтах. Оперативний рівень передбачає управління ліквідністю протягом операційного дня з метою забезпечення достатнього рівня ліквідних активів станом на початок та кінець операційного дня, з огляду на платіжний календар, а також включає контроль виконання та проходження платежів протягом операційного дня задля виявлення суттєвих незапланованих відхилень від прогнозованих сум відтоків та надходжень для прийняття оперативних рішень щодо необхідності поповнення розміру ліквідних коштів.

Наступний рівень управління ліквідністю – це управління короткостроковою ліквідністю. Ключовими показниками на цьому рівні є норматив Національного банку України LCR та внутрішні показники достатності короткострокової ліквідності.

Внутрішні показники базуються на спільній основі з нормативом LCR, а саме наявності високоліквідних активів для забезпечення виконання міжбанківських зобов'язань, що добігають кінця та не будуть поновлені, покриття потреб у коштах при настанні стресової ситуації та значному відтоку фінансування з Банку, фінансування короткострокових потреб на основі 3-місячних прогнозів потреб бізнес-ліній щодо обсягів зростання портфелю фінансових активів за умови звичайного перебігу ділової активності.

Управління короткостроковою ліквідністю за допомогою внутрішніх лімітів ліквідності дозволяє підрозділам з управління ризиками та Комітету з управління активами та пасивами приймати виважені рішення щодо розміру портфелю високоліквідних активів, його структури та термінів розміщення коштів у фінансові активи, а також визначати процентну політику Банку щодо його фінансових активів та зобов'язань.

Значну роль у плануванні й управлінні короткостроковою ліквідністю відіграють моделі поведінки залишків коштів на рахунках клієнтів, які застосовуються для визначення очікуваних розмірів відтоків вкладів на різних часових проміжках протягом календарного року. Для управління ліквідністю здійснюється постійний моніторинг та аналіз продуктової структури фінансових зобов'язань Банку, обсягів залучених та погашених коштів та їх вартості, а також концентрації вкладів по залишкових строках до їх погашення та групах пов'язаних контрагентів. Результати аналізу знаходять своє відображення в рішеннях щодо зміни структури портфелю високоліквідних активів.

Управління ліквідністю завершується на рівні управління середньо- та довгостроковою ліквідністю. Щорічно Комітет з управління активами та пасивами затверджує Програму фінансування Банку, в якій визначає пріоритети кредитно-інвестиційної стратегії та способи її фінансування. Крім того, регулярно здійснюється аналіз фінансових ринків та ринкової позиції Банку, а також здійснюється моніторинг індикаторів раннього реагування на настання кризи ліквідності та індикаторів необхідності запровадження Плану відновлення діяльності, в тому числі Плану фінансування в кризових ситуаціях.

У національній валюті Банк утримує ліквідні активи в обсязі, достатньому для виконання протягом наступних трьох місяців усіх зобов'язань, що не будуть поновлені після закінчення їх контрактного строку, покриття планових відтоків від основної бізнес-діяльності та відтоку клієнтських коштів на випадок кризи ліквідності.

В іноземних валютах Банк утримує запас ліквідних активів у обсязі, достатньому для виконання протягом наступного місяця усіх зобов'язань, що не будуть поновлені, а також покриття планових відтоків від основної бізнес-діяльності. Банк покладається на підтримку материнського банку в разі відтоку клієнтських коштів, деномінованих у іноземних валютах.

Протягом 2020 року Банк продовжував утримувати достатній запас перевищення короткострокових активів над зобов'язаннями Банку, забезпечивши досягнення показника LCR на рівні понад 200% у всіх валютах та майже 250% в іноземних валютах. Розрахунки нового показника достатності структурної ліквідності NSFR дають Банку очікування на виконання цього показника з достатнім рівнем запасу. Портфель депозитів Банку залишається достатньо диверсифікованим, частка 10 найбільших вкладників (груп пов'язаних вкладників) Банку не перевищує 20%, з концентрацією вище цього показника – лише за залишками коштів клієнтів в євро.

Процентний ризик банківської книги – це ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат чи недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок на банківську книгу.

Найвищим колегіальним органом Банку, що здійснює управління процентним ризиком банківської книги, є Комітет з управління активами та пасивами, який створений згідно з рішенням Наглядової ради Банку.

Управління процентним ризиком у банківській книзі базується на вимірюванні розбалансованості (гепів та відкритих позицій) у сумах та строках перегляду ставок за фінансових активами і зобов'язаннями Банку та невідповідності базових процентних ставок або процентних індексів для різних видів фінансових інструментів. Щодо процентного ризику в банківській книзі, підрозділ з управління ризиками розраховує чутливість чистого процентного доходу до зміни ринкових процентних ставок та зміни в економічній вартості капіталу за 6 короткостроковими та довгостроковими сценаріями.

Станом на кінець 2020 року вплив зміни процентних ставок на чистий процентний дохід Банку на горизонті одного року становить -370.4 млн грн, або 10.7% від планового чистого процентного доходу, за умови шоку паралельного зсуву вниз кривої відсоткових ставок на 400 базисних пунктів для гривні та до 200 базисних пунктів – для іноземних валют. Максимальна зміна економічної вартості капіталу досягає 635 млн грн, або 7.4% регулятивного капіталу Банку, станом на кінець 2020 року, в результаті шоку паралельного зсуву вгору кривої відсоткових ставок на 400 базисних пунктів для гривні та 200 базисних пунктів для іноземних валют.

Ринковий ризик – це ймовірність виникнення збитків або додаткових витрат чи недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливої зміни курсів іноземних валют, процентних ставок та вартості фінансових інструментів.

Управління ринковим ризиком здійснюється як для торгової книги (активи та зобов'язання, операції з якими здійснюються з метою отримання прибутку від короткострокових коливань у вартості цих активів і зобов'язань та інструменти хеджування торгової книги), так і для банківської книги (активи та зобов'язання, що не належать до торгової книги).

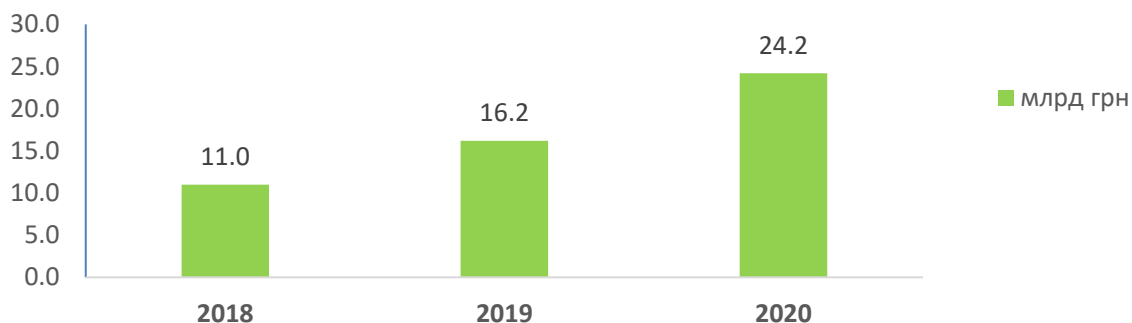
Найвищим колегіальним органом Банку, що здійснює управління ринковим ризиком, є Комітет з управління активами та пасивами, який створений згідно з рішенням Наглядової ради Банку.

Управління ринковими ризиками здійснюється на рівні торгової та банківської книг. У торговій книзі застосовуються ліміти, які враховують чутливість вартості фінансових інструментів у портфелі до зміни ринкових цін. З цією метою використовуються метрики BPV, VaR ліміти та ліміти типу «Stop Loss», що обмежують реалізований збиток у портфелі.

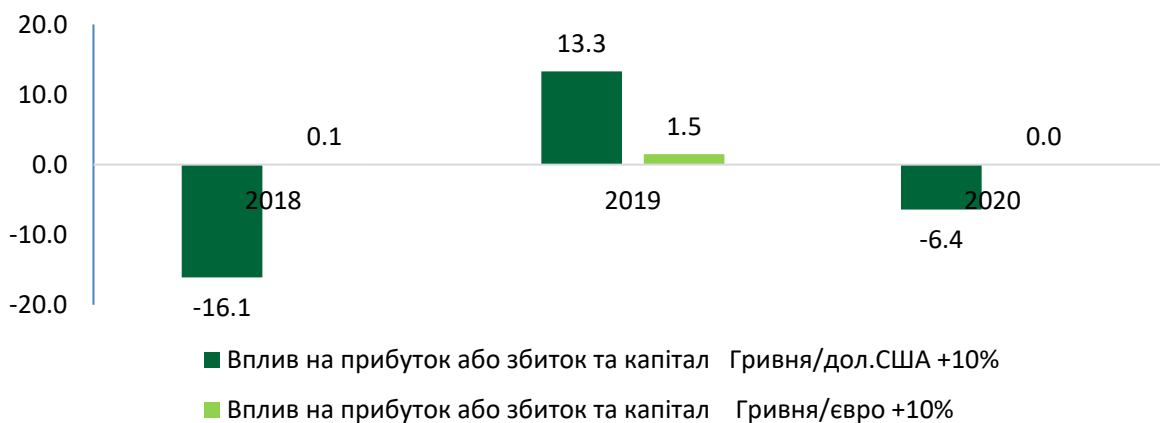
OTR Group встановила нульову толерантність до валютного ризику (максимальний ліміт позиції +/- 5 млн доларів США), тому Банк уникає відкритої валютної позиції в банківській книзі. Протягом 2020 року розмір відкритої валютної позиції визначався операціями казначейства Банку в торговій книзі в межах лімітів, встановлених Національним банком України станом на кінець 2020 року не більше 10% від регулятивного капіталу, але не більш ніж 500 млн грн. Станом на кінець 2020 року відкрита валютна позиція в торговій книзі була близька до 0. Одноденний VaR ліміт по операціях в іноземних валютах, встановлений на рівні 30 млн грн, був фактично невикористаний.

Щодо інших ринкових ризиків, ризик зміни процентних ставок за цінними паперами в торговій книзі Банку, одноденний VaR ліміт, встановлений на рівні 13 млн грн, був також фактично невикористаний, при торговому портфелі в 985 млн грн, що стало наслідком утримання в портфелі короткострокових цінних паперів.

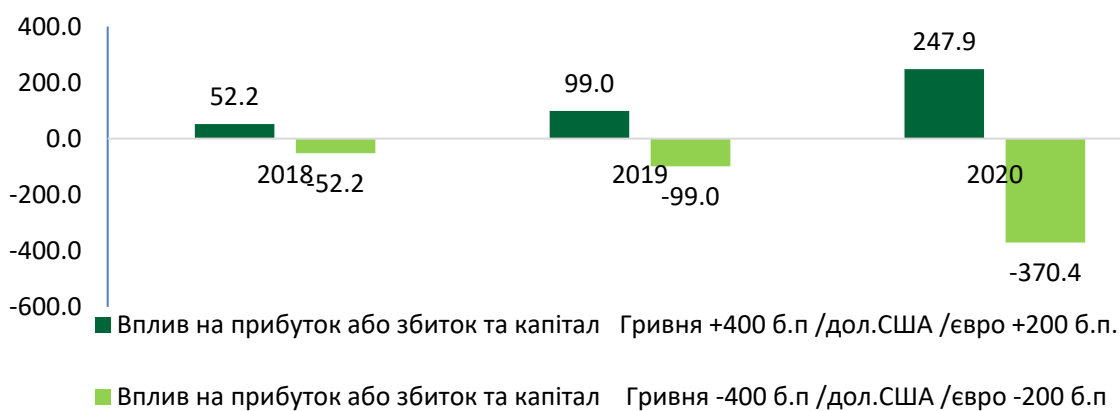
**РИЗИК ЛІКВІДНОСТІ: ПЕРЕВИЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ
НАД ФІНАНСОВИМИ ЗОБОВ'ЯЗАННЯМИ З УРАХУВАННЯМ
РОЗПОДІЛУ СТАБІЛЬНОЇ ЧАСТИНИ ДЕПОЗИТІВ
до 1 року кумулятивно**

**ВАЛЮТНИЙ РИЗИК
млн грн**

**ПРОЦЕНТНИЙ РИЗИК У БАНКІВСЬКИЙ КНИЗІ
млн грн**

Управління операційним ризиком

Операційний ризик – це ймовірність виникнення збитків, додаткових витрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок недоліків або помилок в організації внутрішніх процесів, навмисних або ненавмисних дій працівників Банку або інших осіб, збоїв у роботі інформаційних систем Банку або внаслідок впливу зовнішніх факторів.

Операційний ризик є властивим будь-якій діяльності, тому повністю уникнути його неможливо. Управління операційним ризиком має за мету мінімізацію ефекту від настання подій операційного ризику шляхом застосування належних заходів реагування, мінімізацію ймовірності виникнення подій операційного ризику шляхом запровадження системи внутрішніх контролів, та передачу/розподіл ризику через інструменти страхування та процеси аутсорсингу.

В основі системи внутрішніх контролів Банку лежить розподіл функцій підрозділів Банку на першу лінію захисту, до якої відносяться всі бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки/забезпечення, другу лінію захисту, тобто контролю, яку становлять підрозділи з управління ризиками та підрозділ комплаєнс, та третю лінію – внутрішній аудит. Фокус системи внутрішніх контролів Банку та розподіл ресурсів визначається, насамперед, процесом регулярного збору інформації щодо подій операційного ризику, аналізом причино-наслідкових залежностей і запровадженням змін до продуктів та процесів Банку для мінімізації ймовірності виникнення і масштабу втрат у майбутньому. Іншим структурним елементом системи внутрішніх контролів є щорічний процес самооцінки, що допомагає ідентифікувати ті складові елементи процесів Банку, які найбільш схильні до проявів подій операційного ризику. Результат проведеного аналізу враховується під час встановлення показників толерантності до втрат у результаті реалізації подій операційного ризику, а саме при розрахунку максимального розміру втрат, який приймається Банком у рамках функціонування ефективної системи внутрішніх контролів, за якої недотриманий дохід або операційні витрати на подальшу мінімізацію ризику будуть вищими, ніж розмір зменшення ризику.

Іншими інструментами управління операційними ризиками є ключові індикатори ризику та стрес-сценарії. Ключові індикатори ризику доповнюють систему внутрішніх контролів, встановлюючи граничні показники частоти та/або масштабу ефекту реалізації подій операційного ризику або подій, що можуть призвести до реалізації операційних ризиків у розрізі процесів та/або продуктів Банку, яким властива висока частота настання подій операційного ризику, проте в незначних розмірах кожної з подій. З іншого боку, стрес-тестування подій операційного ризику використовує накопичений досвід та процес моделювання для оцінки ймовірного впливу при настанні несприятливих сценаріїв, які відбуваються нечасто, проте ефект від настання яких дуже значний. Щорічно, відповідно до розширеного підходу вимірювання, Банк розраховує розмір капіталу, необхідний для покриття втрат від настання подій операційного ризику.

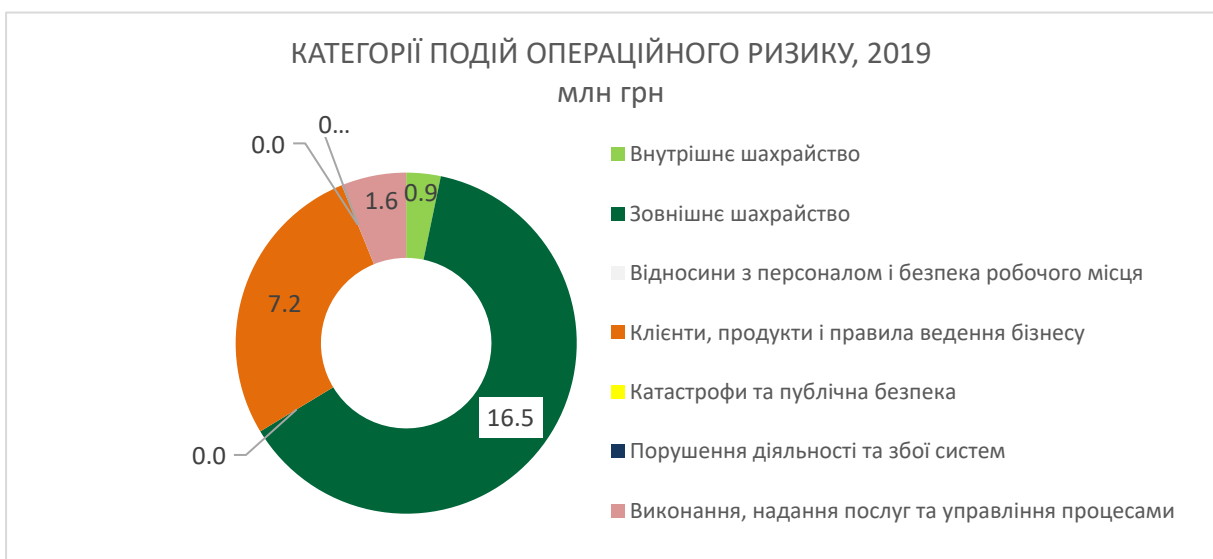
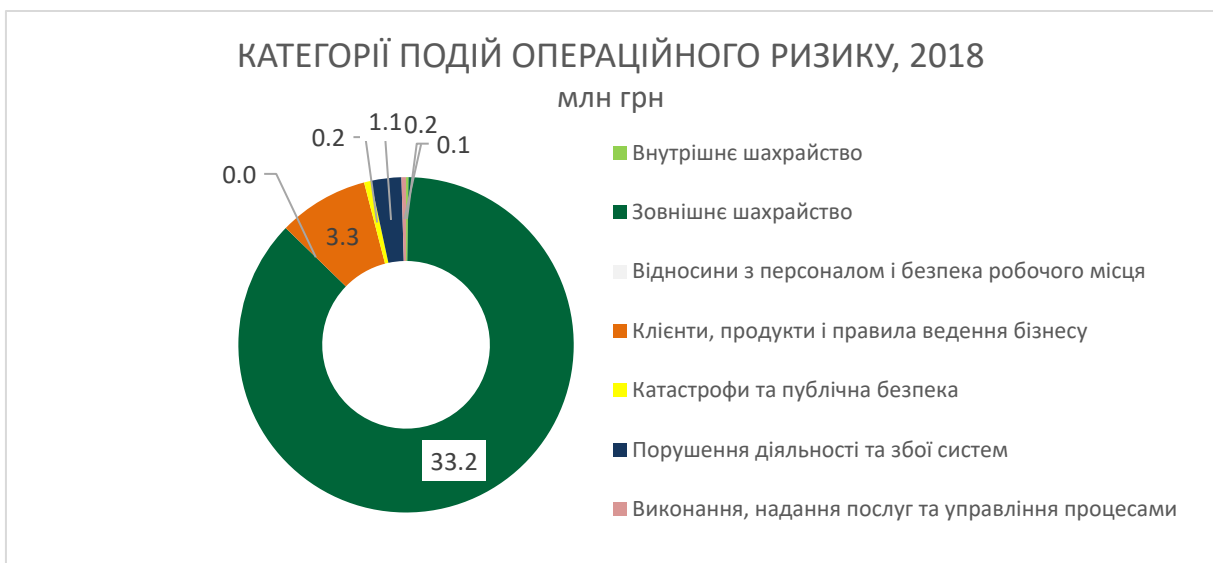
Для безперебійного функціонування Банку у разі реалізації надзвичайної події в Банку розроблено План забезпечення безперервної діяльності Головного Офісу та Плани відновлення діяльності підрозділів. План забезпечення безперервної діяльності, розроблений в цілому для Головного офісу Банку, передбачає можливість відновлення діяльності Головного офісу Банку в цілому у необхідному обсязі залежно від масштабу наслідків форс-мажорних обставин, у погодженій послідовності та згідно з визначеними пріоритетами. Плани відновлення діяльності підрозділів передбачають можливість відновлення діяльності окремого критичного підрозділу Банку в необхідному обсязі залежно від масштабу наслідків форс-мажорних обставин, у погодженій послідовності та згідно з визначеними пріоритетами. Банк здійснює регулярне тестування планів забезпечення безперервності функціонування та відновлення діяльності.

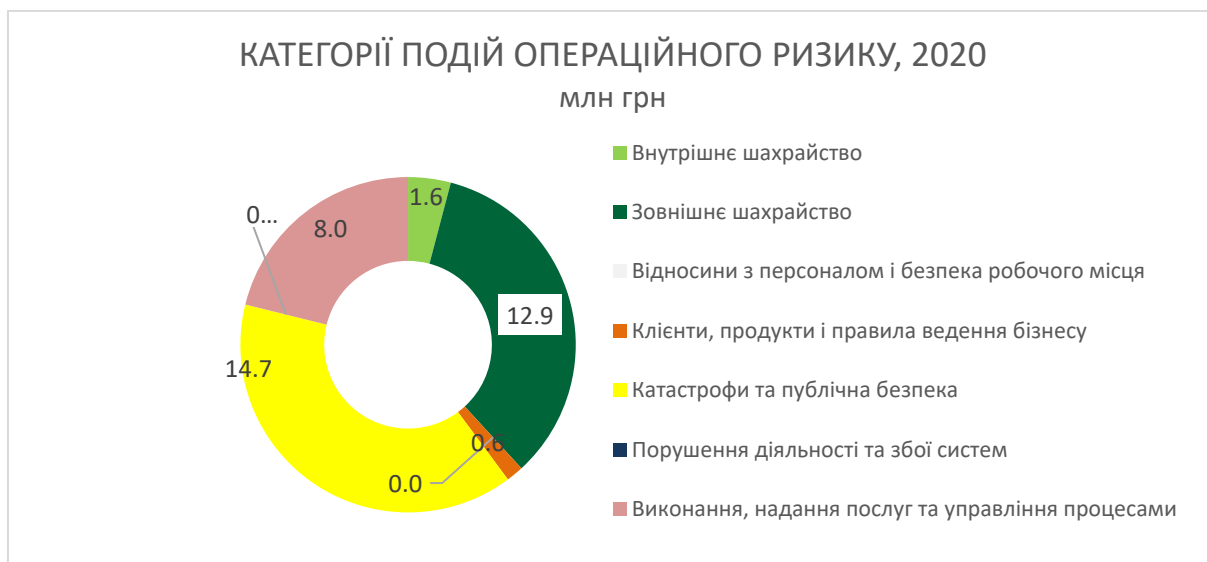
При передачі банківських процесів на аутсорсинг Банк продовжує контролювати ризики за цими процесами шляхом визначення критеріїв якості та своєчасності надання послуг провайдером аутсорсингу, збору інформації щодо подій операційного ризику, аналізу планів відновлення діяльності аутсорсера та проведення перевірок процесу аутсорсингу внутрішнім аудитом Банку.

Операційний ризик є залишковим ризиком у результаті застосування заходів мінімізації ризиків у рамках системи внутрішнього контролю. Ліміти ризику розподіляються між бізнес-лініями та категоріями типів подій операційного ризику і встановлюються у відсотках від операційного доходу або ж в абсолютному розмірі.

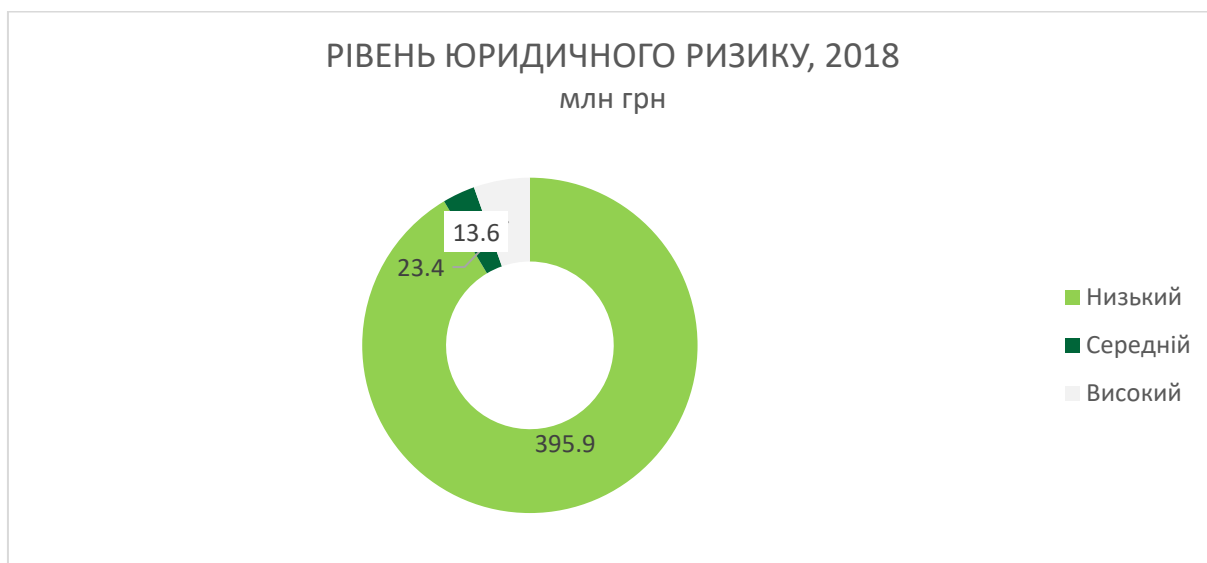
Чистий ефект втрат від подій операційного ризику, які були ідентифіковані в 2020 році, збільшився на 45% – до 38 млн грн. Зростання було спричинене 15 млн грн операційних витрат на забезпечення роботи Банку в умовах пандемії, структура інших категорій суттєво не змінилась: понад 50% втрат – це події зовнішнього шахрайства по зобов'язаннях за виданими Банком кредитами та операціях із картками.

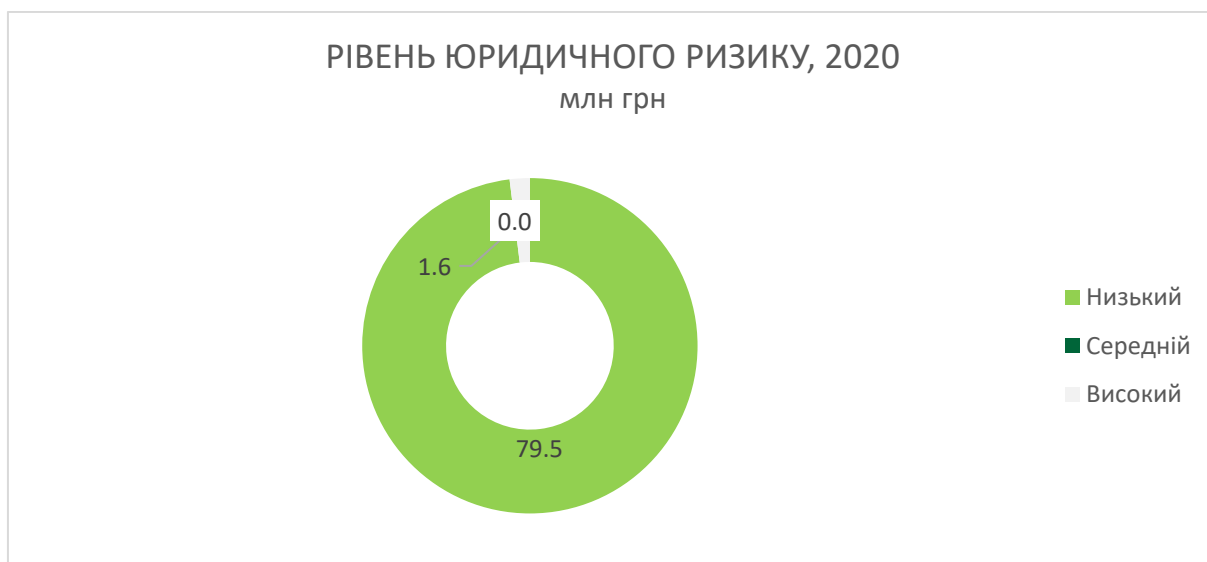
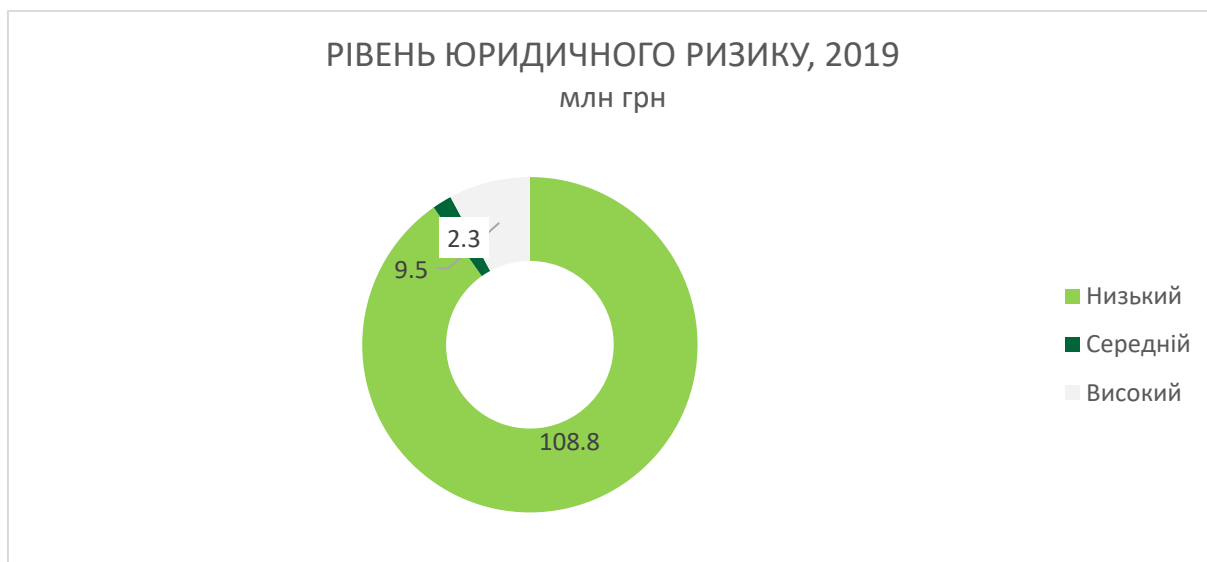
Банк провів тестові розрахунки вимог до капіталу на покриття операційних ризиків, які банки України будуть зобов'язані розраховувати з 2022 року як коефіцієнт 15% від суми трьох компонентів: компонент чистих процентних доходів/витрат та дивідендів, сервісний компонент, фінансовий компонент. Вимоги до капіталу на покриття операційних ризиків на 2020 рік становлять 938 млн грн, майже 11% від регулятивного капіталу Банку станом на кінець 2020 року.

Управління юридичним ризиком у складі операційного ризику відбувається шляхом розподілу розміру портфелю судових позовів матеріального характеру на категорії від низького до високого ризику – залежно від стадії претензійно-позовної роботи та наявності рішень на користь Банку, при цьому на весь розмір портфелю, якому присвоєно високий рівень ризику, створюються резерви. Протягом 2020 року Банк зменшив загальну суму юридичного ризику за позовами, за якими Банк є відповідачем на третину, при цьому в структурі продовжують переважати позови з низьким рівнем ризику.

10. OTP GROUP

OTP Group працює в 11 країнах, де понад 36 тисяч співробітників щодня обслуговують більш ніж 19 мільйонів клієнтів

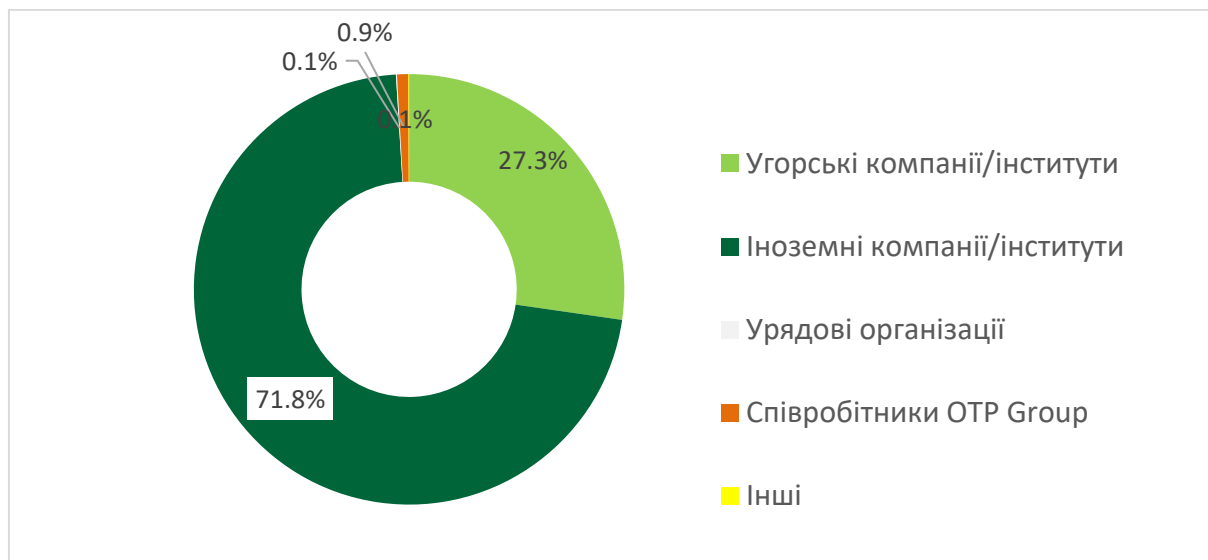
OTP Group є однією з найнадійніших фінансових інститутів на ринках Центральної та Східної Європи, що фокусується на обслуговуванні і задовольняє усі потреби приватних та корпоративних клієнтів у фінансових послугах завдяки універсальній бізнес-моделі.

Створена у 1949 році як державний ощадний банк, сьогодні OTP Group об'єднує великі дочірні структури у сфері страхування, нерухомості, факторингу, лізингу, управління активами, інвестиційними та пенсійними фондами. Через свої дочірні структури Група працює на ринках 11 країн — Угорщини, Албанії, Болгарії, Сербії, Румунії, Хорватії, Чорногорії, Росії, Молдови та України та рік за роком посилює свої лідерські позиції.

Стратегічна мета OTP Group — стати найуспішнішою універсальною банківською групою у Центральній та Південній Європі. Крім відкритості до інновацій, секрет успіху OTP Group полягає у тому, що 70 років досвіду та клієнтська база у майже 19 млн допомагають їй добре розуміти та задовольняти потреби своїх клієнтів.

Структура власності банківської групи

Акціонерами OTP Group виступають угорські інвестори (27,27%), іноземні компанії та приватні особи, міжнародні організації (71,75%), співробітники OTP Group (0,85%) та урядові організації (0,08%) та інші (0,05%).

На сьогодні 100% власником українського OTP Банку є угорський OTP Bank Plc. – найбільша фінансова установа Угорщини та лідер ринку із часткою майже 25%.

В Україні до групи крім Банку входять OTP Лізинг, OTP Капітал та OTP Факторинг. Команда в Україні налічує 3438 співробітників, з них 3205 працюють в OTP Банку.

OTP Банк в Україні

OTP Банк – один із найбільших українських банків з іноземним капіталом, визнаний лідер банківського сектору країни. На ринку працює з 1998 року, має стійку репутацію соціально-відповідальної, надійної та стійкої фінансової установи.

OTP Банк пропонує клієнтам тільки найкращий сервіс та послуги, серед яких кредитні та депозитні продукти, страхування, управління активами, лізинг і факторинг, корпоративний та інвестиційний банкінг.

У 2020 році OTP Банк продовжив гармонійне збільшення обсягів портфелів роздрібного і корпоративного сегменту. Банк також продовжує стратегію інвестування в ІТ сферу та діджиталізацію клієнтських сервісів для приватних і корпоративних клієнтів.

11. СКЛАД НАГЛЯДОВОЇ РАДИ ОСНОВНОГО УЧАСНИКА КОНСОЛІДОВАНОЇ ГРУПИ

Золтан Майор (Zoltán Major), голова

Петер Янош Беше (Péter János Bese), член

Габор Ілльєш (Gábor Illyés), член

Золтан Тотматьяш (Zoltán Tóthmátyás), член

Дьордь Сіладі-Шрайндорфер (György Szilágyi-Schreindorfer), член

Ентоні Радев (Anthony Radev), незалежний член

Шандор Ваці (Sándor Váci), незалежний член

Хенрік Аут (Henrik Auth), незалежний член

12. СКЛАД ПРАВЛІННЯ ОСНОВНОГО УЧАСНИКА КОНСОЛІДОВАНОЇ ГРУПИ

Володимир Мудрий, голова Правління

Лілія Лазепко, член Правління, відповідає за операційну діяльність банку та ІТ

Алла Бініашвілі, член Правління, відповідає за напрям корпоративного бізнесу

Олег Клименко, член Правління, відповідає за напрям роздрібного бізнесу

Тарас Проць, член Правління, відповідає за управління ризиками

13. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ КОРПОРАТИВНОЇ БІЗНЕС-ЛІНІЇ ОСНОВНОГО УЧАСНИКА КОНСОЛІДОВАНОЇ ГРУПИ

Корпоративний бізнес ОТП Банку надає повний спектр банківських послуг за найвищими європейськими стандартами, постійно розширюючи свою продуктову лінійку та вдосконалюючи процеси задля максимального покриття потреб корпоративних клієнтів у найзручніший для них спосіб.

Банк працює з усіма сегментами юридичних осіб – від невеличких підприємств до великих локальних та міжнародних корпорацій, і для кожного з них є індивідуальні рішення та пропозиції.

Крім того, Банк приділяє велику увагу синергії від кооперації з різними сегментами клієнтів у межах Банку та ОТП Групи, пропонуючи унікальні на ринку рішення, партнерські програми та будуючи довгострокові ділові відносини.

Незважаючи на пандемію COVID-19, ОТП Банк повноцінно працював та пропонував весь спектр сервісів клієнтам, при цьому організував швидке відкриття поточних рахунків з використанням дистанційної передачі документів, індивідуальний підхід до фінансування кредитних проектів та гнучкі умови і тарифи для клієнтів. Завдяки цьому були отримані надзвичайні результати у залученні нових клієнтів: так, близько 7,000 юридичних осіб стали клієнтами Банку впродовж 2020 року, що на 50% більше, ніж попереднього року, та відчули переваги співпраці з однією з найбільших фінансових установ з іноземним капіталом в Україні.

КРЕДИТУВАННЯ

Наявна вичерпна лінійка кредитних продуктів ОТП Банку і злагоджена робота корпоративних менеджерів забезпечили значне зростання обсягів фінансування корпоративних клієнтів у 2020 році: обсяг нових кредитів, законтрактованих юридичними особами, сягнув свого рекордного значення за часи існування банку в Україні і становив 10.2 млрд грн. Темп зростання становив 51% порівняно з минулим роком. До складу таких традиційних і ключових для фінансування секторів економіки, як сільське господарство і пов'язані з ним галузі, оптова і роздрібна торгівля, харчова і фармацевтична промисловість, увійшли підприємства інформаційної і комунікаційної галузі, ринку нерухомості та інших секторів. У цілому ж, кредитна заборгованість корпоративних клієнтів нашого банку за повний фінансовий рік зросла майже на 30%.

У зв'язку з розповсюдженням пандемії у всьому світі і в Україні через захворювання на COVID-19 минулий фінансовий рік виявився непростим і для ринку кредитування. Незважаючи на такі обставини, банк залишався надійним партнером для своїх клієнтів, стабільно продовжував кредитувати і підтримував позичальників, бізнес яких зазнав негативних наслідків від пандемії. Таким компаніям банк надавав платіжні канікули, продовжував строки повернення кредитів, переглядав інші умови фінансування.

Крім цього, у 2020 році спостерігалось зміщення акцентів у вподобаннях позичальників банку під час вибору валюти фінансування на користь національної валюти. Так, частка кредитів, наданих нашим банком у гривні, зросла на 19% у порівнянні з 2019 роком. Це було обумовлене несприятливими валютними коливаннями, що мали місце на початку 2020 року, а також зниженням вартості кредитних коштів у національній валюті внаслідок наявної надлишкової гривневої ліквідності на фінансовому ринку і суттєвого зменшення облікової ставки Національного банку України.

АГРОБІЗНЕС

Підтримуючи статус сільського господарства як стратегічної галузі, Банк продовжував активно співпрацювати з компаніями агробізнесу, залучаючи більшу кількість активних клієнтів, збільшуючи обсяги фінансування, пропонуючи участь у численних партнерських програмах. У минулому році компанії агробізнесу отримали доступ до фінансування у загальній сумі, що на 30% більше, ніж у 2019 році. При цьому, частка таких агрокредитів у працюючому корпоративному кредитному портфелі банку збільшилася до 44%.

АГРО ФАБРИКА

Розпочатий у 2017 році новаторський проект у банківському секторі «ОТП Агро Фабрика», продовжував свій стрімкий розвиток. Кредитний конвеєр для агровиробників з банком землі від 400 га, в рамках якого клієнти мають можливість отримати кредитні кошти в сумі до 15 млн грн під заставу фінансової аграрної розписки, у 2020 році додав 70 нових клієнтів та майже 800 млн гривень нових кредитних лімітів. Загальний кредитний портфель «ОТП Агро Фабрики» перевищив 1.5 млрд грн. та нараховує майже 350 профінансованих агропідприємств.

Такий результат став наслідком переваг унікального продукту та процесу, який не тільки відповідає потребам агровиробників, а й дозволяє швидко, просто та доступно вирішити їх нагальні проблеми:

- прийняття попереднього рішення відбувається за 1 день, отримання кредитних коштів – до 9 робочих днів;
- банк потребує мінімального пакету документів за спрощеним форматом;
- у рамках «ОТП Агрофабрика» є можливість отримати беззаставний кредит та кредит під заставу лише фінансової аграрної розписки.

У 2020 році Банк продовжував активну співпрацю з партнерами й уклав 28 нових партнерських програм з провідними постачальниками агросектору, серед яких: Бінфілд, АгроПартнер, WexlerAgro, UPG, Ландтех, Тімак Agro та інші відомі компанії. Крім того, були продовжені й покращені умови співпраці з давніми партнерами та лідерами ринку засобів захисту рослин: Сінгента, УкраВіт, АльфаСмартАгро, УкрАгроКом. Партнерські програми дозволяють фінансувати клієнтів за номінальною ставкою від 0,01% річних.

Завдяки цьому, ОТП банк є лідером серед усіх кредиторів, що працюють з фінансовими аграрними розписками. Загальний об'єм випущених на користь ОТП Банку аграрних розписок досяг 4.9 млрд грн, що становить 24% від усіх фінансових аграрних розписок, випущених в Україні.

Завдяки активній позиції у розвитку співпраці з аграрним сектором та наявності унікальних продуктів за підсумками минулого року ОТП Банк отримав винагороду – Найкращий Агро Банк України 2021 (Best Agri Business Bank 2021) у рейтингу The Global Banking & Finance Awards від провідного міжнародного видання Global Banking & Finance Review, незалежної фінансової платформи.

СЕРЕДНІЙ ТА МАЛИЙ БІЗНЕС

Завдяки активному розвитку та співпраці з клієнтами портфель пасивів МСБ збільшився близько на 2.5 млрд грн. Завдяки створенню нових кредитних продуктів впродовж 2020 року було підписано нових кредитних угод на загальну суму 550 млн грн.

Так, у 2020 році ОТП Банк розширив ланку швидких та простих кредитних продуктів – було розроблено та впроваджено овердрафт «Миттєвий» та кредит під заставу депозиту «Easy Back to Back».

Особливостями цих продуктів є:

- швидке прийняття рішення щодо фінансування із застосуванням рейтингового підходу;
- спрощений пакет документів та простота оформлення;
- можливість надання фінансування без застави.

Овердрафт «Миттєвий» дозволяє задовольнити потреби в фінансуванні поточної діяльності. Ця послуга є зручною у використанні та передбачає надання кредитного ліміту на рахунок клієнта.

Кредит «Easy Back to Back» надає можливість клієнтам ОТП Банку швидко отримати фінансування під заставу депозиту, розміщеного в ОТП Банку.

ОТП Банком було підготовлено нормативну базу для активного розвитку фінансування у межах державної компенсаційної програми «Доступні кредити 5-7-9%». Наразі клієнти вже отримали доступ до фінансування з відсотковими ставками від 0% річних.

Наступного року ОТП Банк планує продовжити створення миттєвих беззаставних продуктів фінансування клієнтів МСБ, розвивати партнерські програми фінансування та надалі надавати послуги високої якості.

СЕРВІС

З огляду на особливості роботи банківської системи у 2020 році ОТП Банк активно розвивав дистанційні сервіси. 2020 року Банк реалізував нову сучасну систему дистанційного обслуговування для корпоративних Клієнтів «Click OTRay» з мобільним застосунком, що поклало початок для розвитку дистанційних сервісів з замовлення та оформлення продуктів Банку через особистий кабінет без відвідування відділень та підписання паперових документів.

Було реалізовано відкриття рахунку для юридичних осіб дистанційно лише за чотири кроки: реєстрація заявки, вибір відділення, додання документів і отримання запрошення для підписання документів.

Також ОТП Банк у минулому році перейшов на нову операційну систему Б2, що дозволяє максимально швидко та безпечно проводити усі операції та впроваджувати нові ультрасучасні сервіси.

Протягом 2020 року СоHub платформа (центр інформаційно-консультаційної підтримки юридичних осіб) стала інструментом не тільки для отримання клієнтами оперативної кваліфікованої консультації про продукти, послуги, необхідні документи для здійснення операції, а також інформаційно-технічною підтримкою з роботи з Клієнт-банком.

Було створено інноваційну платформу «Маркетплейс», де зосереджено повний перелік партнерів, що надають різноманітні послуги/продукти зі знижками для клієнтів ОТП Банку. Наші клієнти можуть бути впевнені у порядності партнерів, адже відповідні профільні підрозділи ОТП Банку здійснюють перевірку усіх партнерів щодо дотримання стандартів ділової репутації та відсутності компрометуючої інформації або операцій.

Тарифні пакети Банку розроблено для задоволення потреб компаній з різних сегментів та з різними обсягів виручки. Серед них – тарифні пакети для компаній, що здійснюють зовнішньо-економічну діяльність (ТП «Міжнародний»), для аграріїв (ТП «ОТП Агро»), середнього та малого бізнесу (ТП «Бізнес ліга+» та ТП «Вигідний+»), для компаній із виручкою до 5 млн грн — ТП «Комфортний» за вигідними та прозорими тарифами, що дозволяють клієнтам чітко планувати свої витрати та концентруватися на розвитку бізнесу. На додаток, у 2020 році було запроваджено новий ТП «Лояльний», який дозволяє безкоштовно ознайомитися з сервісами Банку протягом трьох місяців.

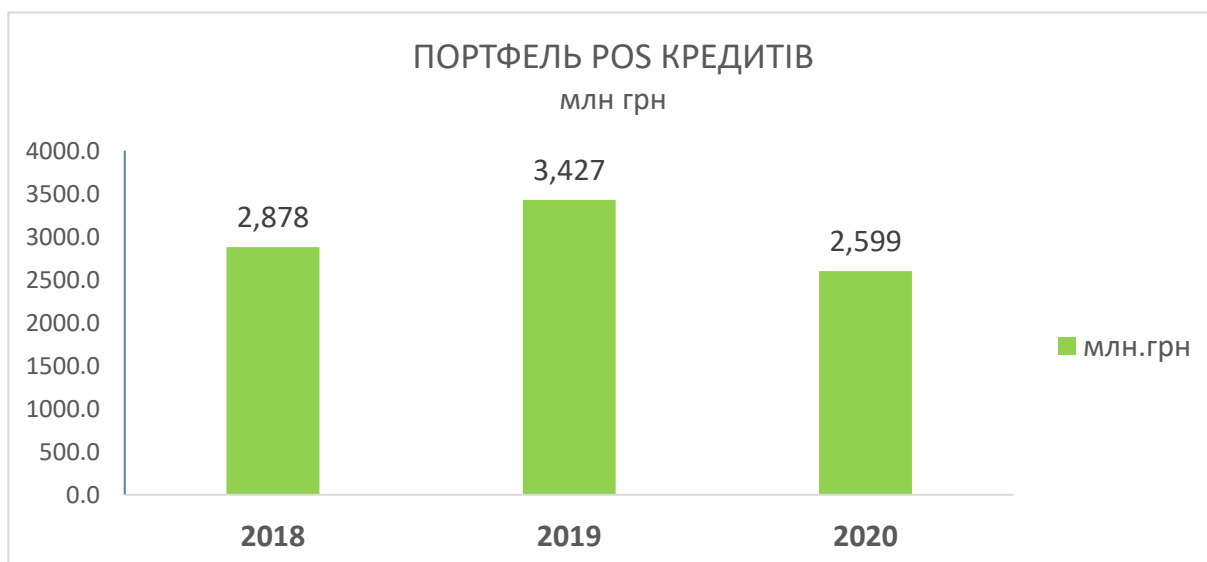
14. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ РОЗДРІБНОЇ БІЗНЕС-ЛІНІЇ ОСНОВНОГО УЧАСНИКА КОНСОЛІДОВАНОЇ ГРУПИ

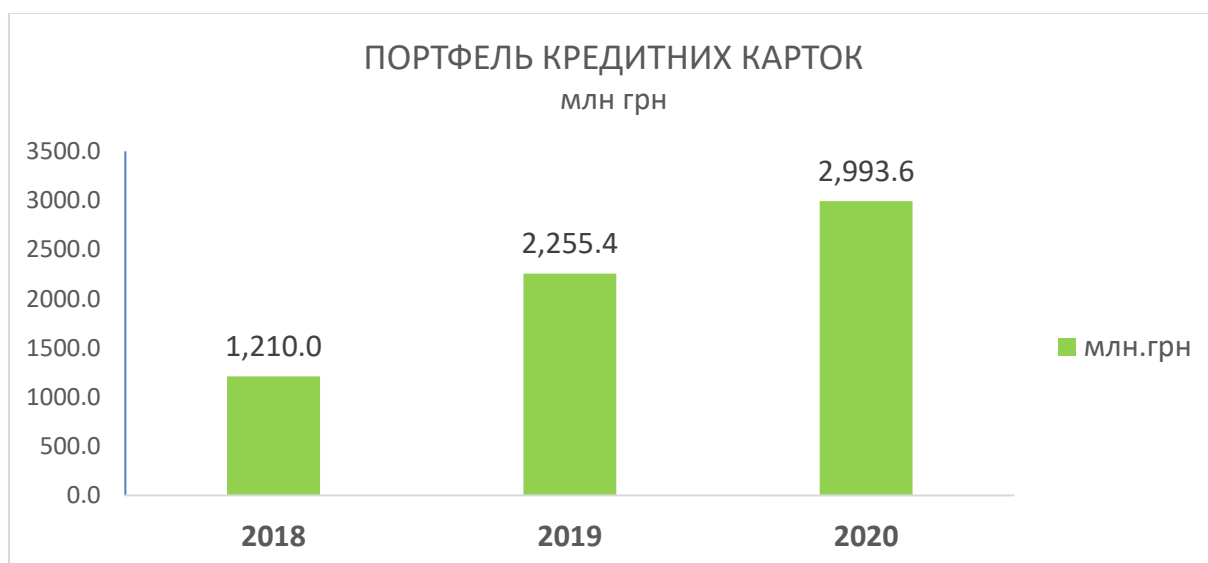
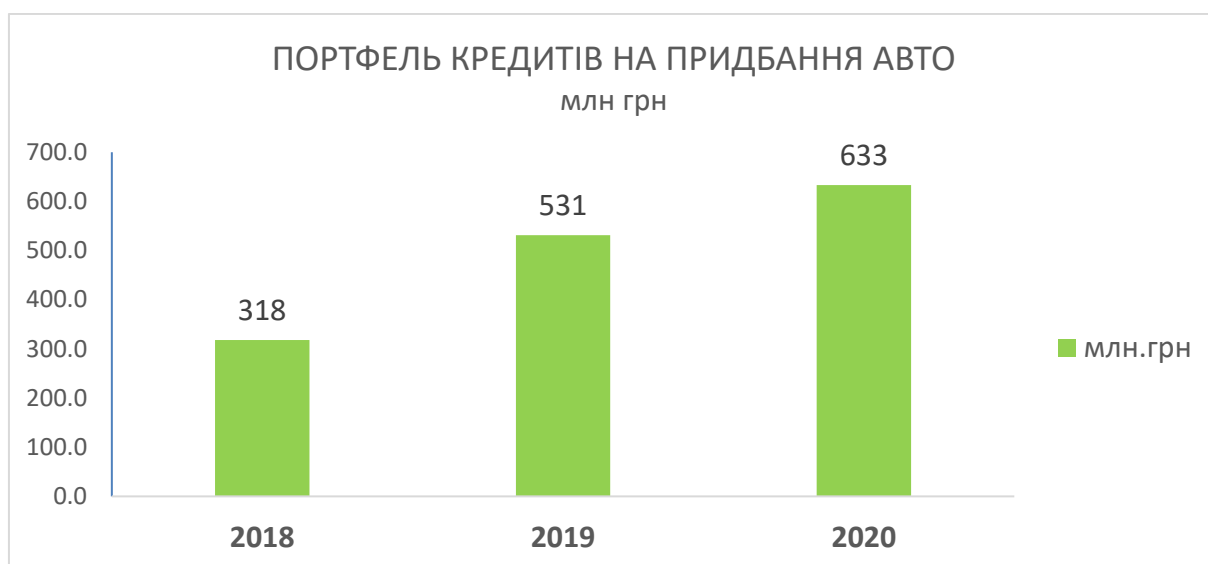
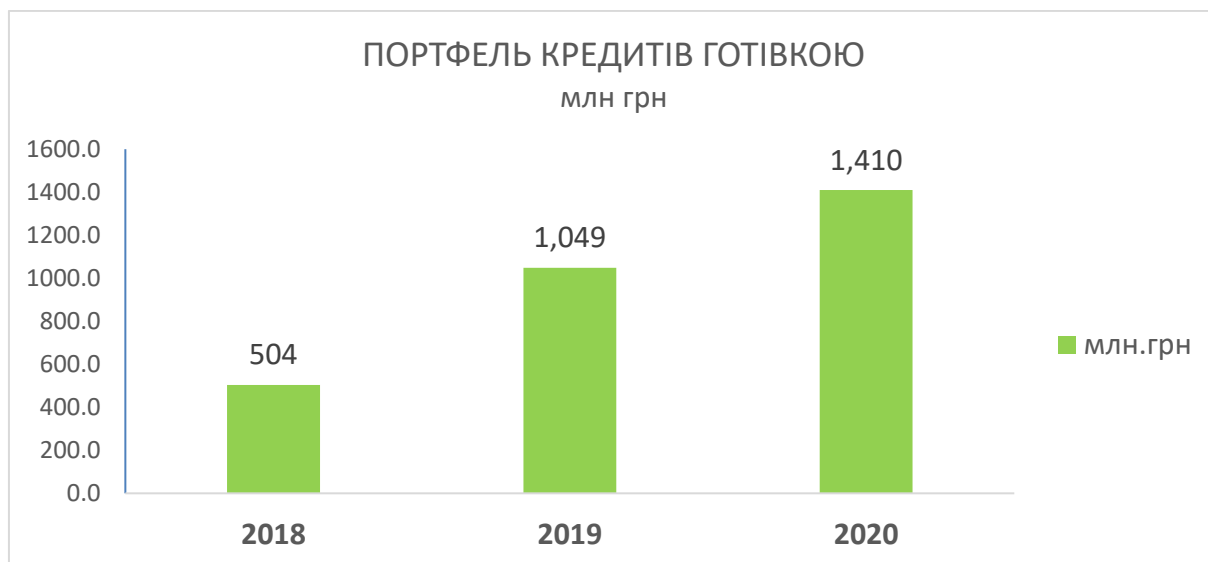
Місія OTP Банку – полегшувати життя клієнта! Турбота про клієнта та його потреби, як і завжди, залишаються головним орієнтиром у розвитку роздрібного бізнесу. І це не було винятком у такому особливому 2020 році. Дотримання високих стандартів сервісу, безумовна допомога клієнтам у вирішенні фінансових питань, навіть в умовах жорсткого локдауну, простота та доступність банківських продуктів і послуг стали запорукою успішної діяльності OTP Банку у минулому році.

2020 рік вносив корективи у всі аспекти життя, у т. ч. і фінансову сферу. Проте високий рівень соціальної відповідальності, піклування про клієнтів та бажання бути корисним/допомогти у складних ситуаціях, стимулювало бути кращим та доступнішим для клієнтів.

Саме тому зусилля роздрібного бізнесу OTP Банку у 2020 році були спрямовані на вдосконалення дистанційних каналів обслуговування клієнтів та впровадження програм лояльності для клієнтів. Серед основних досягнень варто виокремити такі:

- 1,1 млн клієнтів-фізичних осіб;
- 5,7 млрд грн – сума заощаджень фізичних осіб (у національній валюті);
- 5,2 млрд грн – сума виданих споживчих кредитів фізичним особам;
- майже 1 000 000 користувачів інтернет-банкінгу OTP Smart;
- 75% клієнтів-власників зарплатних карток використовують платіжні картки безготівково;
- 41,700 преміальних клієнтів та клієнтів приватного банкінгу;
- обсяг проведених угод з ОВДП Private Banking за 2020 рік становив 1,728,497,000 грн.

ОТП Банк у сегменті роздрібного бізнесу невпинно реалізує стратегію нарощування обсягів бізнесу та збільшення частки ринку, дотримуючись при цьому високих стандартів якості сервісу, клієнторієнтованості та впровадження інноваційних рішень.

При цьому ОТП Банк не збільшував кількість відділень, що стало мотивуючим викликом у підвищенні ефективності мережі продажів, стимулом у досягненні стратегічних цілей без додаткових капіталовкладень та витрат. Саме впровадження діджиталізації сервісів Банку, таких як онлайн-спілкування з клієнтом, удосконалення інтернет-банкінгу, оснащення зон самообслуговування відділень платіжними депозитними терміналами та іншим цифровим обладнанням, дозволило збільшити обсяги та покращити якість обслуговування клієнтів.

Тож ОТП Банк продовжував реалізовувати стратегію діджиталізації, що дозволяє створювати для клієнтів більшу цінність як у контексті різноманітності послуг, так і з точки зору їхньої якості. Наші клієнти мають доступ до онлайн-банкінгу на сайті, а також через встановлення мобільного застосунку, таким чином отримавши доступ практично до усіх банківських послуг, доступних в Україні. Разом із тим, Банк намагається бути ближче до клієнтів та пропонувати необхідні продукти та сервіси онлайн-каналом Telesales. Ми швидко виводимо на ринок нові продукти, працюємо з цільовими групами, підбираємо саме те, що буде найбільш актуальним для клієнта. Сьогодні клієнт ОТП Банку може зручно обирати й отримувати вичерпну інформацію щодо продуктів та сервісів, перебуваючи вдома.

У 2020 році ОТП Банк подарував безліч позитивних емоцій клієнтам, постійно впроваджуючи акції та розіграші. За допомогою акції «Вигравай авто з ОТП Банк!» здійснив найочікуванішу мрію своїх клієнтів, подарувавши переможцям п'яти новеньких кросоверів. Це, безперечно, було одним із кращих рішень для створення клієнтського WOW-ефекту.

Також ОТП Банк у 2020 році запустив безпрецедентну акцію «Вигравай 100% кешбек!». Разом із компанією Mastercard низка клієнтів отримали повернення 100% суми за свої розрахунки, а саме – 140 клієнтів на загальну суму понад 626,000 грн.

Саме клієнтоорієнтованість та турбота про клієнта стали запорукою успіху та міжнародного визнання у фінансовій сфері – банк здобув нагороду «Best Retail Bank Ukraine 2021» у рейтингу The Global Banking & Finance Awards від провідного міжнародного видання Global Banking & Finance Review, незалежної фінансової платформи.

Здобутки та визнання ринку у сегменті Premium Banking

У 2020 році у Premium Banking ОТП Банку було впроваджено низку змін:

- оновлення продукту з урахуванням нових потреб преміальних клієнтів;
- організацію роботи з вдосконалення стандартів та якості обслуговування преміальних клієнтів за допомогою CRM;
- низку рекламних кампаній, спрямованих на збільшення знання бренду та підвищення лояльності клієнтів.

Основою для оновлення преміальних пакетів став критерій безпеки. Саме тому другим картковим продуктом у пакеті стала картка eVisa, що позиціонується як картка для безпечних розрахунків у мережі Інтернет із гнучкою системою знижок до 50% від провідних партнерів.

Для побудови більш ефективних та довгострокових взаємовідносин із преміальними клієнтами було запроваджено CRM. Одним з основних фокусів цієї системи став процес on-bording для нових клієнтів, побудований за принципом Journey Map, що дозволяє сформулювати звичку нового преміального клієнта користуватися картками та активніше вивчати нові продукти. Також система CRM дозволила ефективно розвивати відносини з діючими клієнтами, підвищувати продуктове проникнення та їхній зв'язок із брендом.

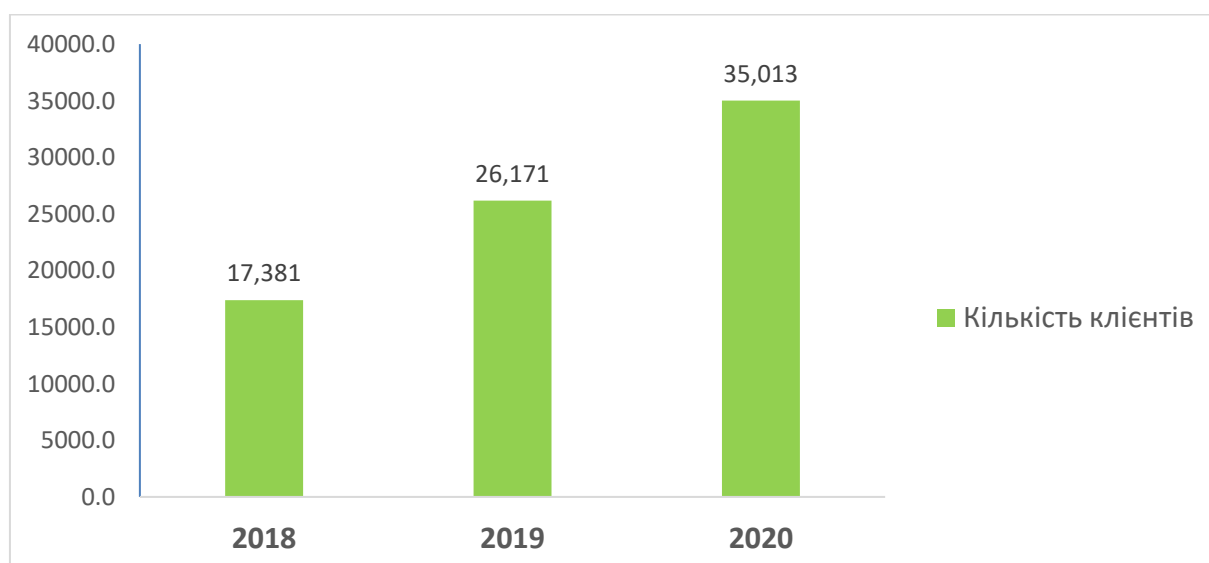
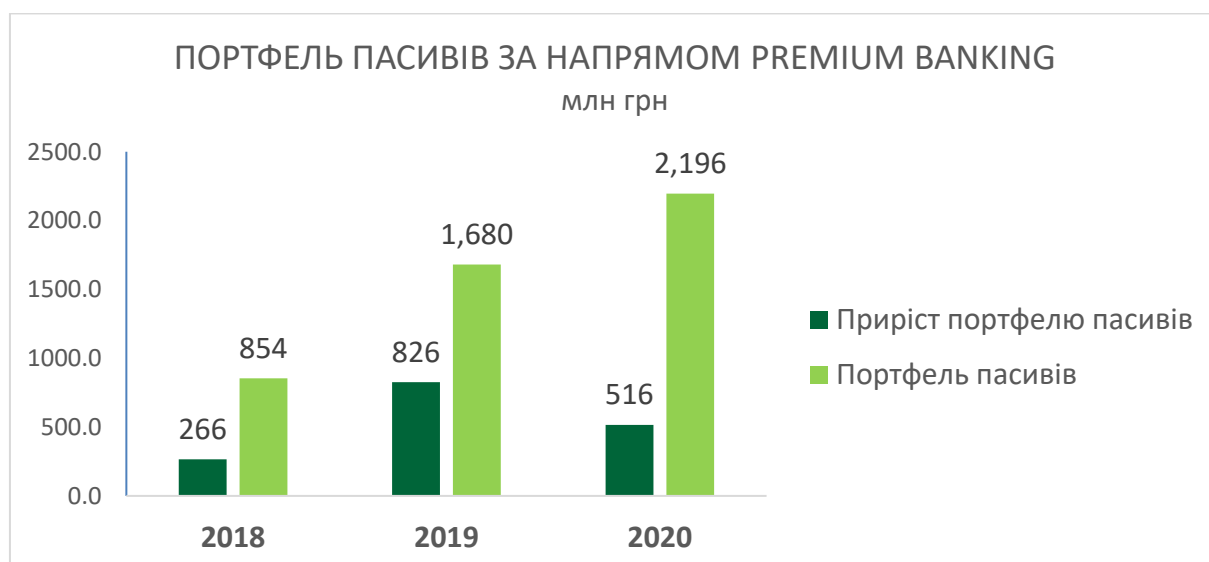
У 2020 році у Premium Banking було вперше запущено довгострокову акцію для преміальних клієнтів «Злови свій тренд», завдяки якій середня кількість розрахунків одним клієнтом на суму від 200 грн зросла з 13 до 18 транзакцій на місяць, а розіграш заохочувальних подарунків дозволив збільшити кількість лояльність клієнтів та залучити нових клієнтів з близького кола діючих.

Наприкінці року також стартувала перша масштабна інтеграція з блогерами, що дозволила збільшити знання бренду та сформувати правильне відношення до преміального продукту в цілому.

Здобутком 2020 року стало визнання:

- Premium Banking ОТП Банку найкращим «Преміальним банкінгом» за версією Financial Club Awards 2020;
- карти Black Edition – найкращою дебетною карткою VIP класу за версією FinAwards 2020 «Products for the best performing affluent customers від VISA».

Найкраща команда преміальних менеджерів представлена у 55% відділень. Завдяки успішним змінам, база преміальних клієнтів збільшилася у 2020 році у 1.34 рази.

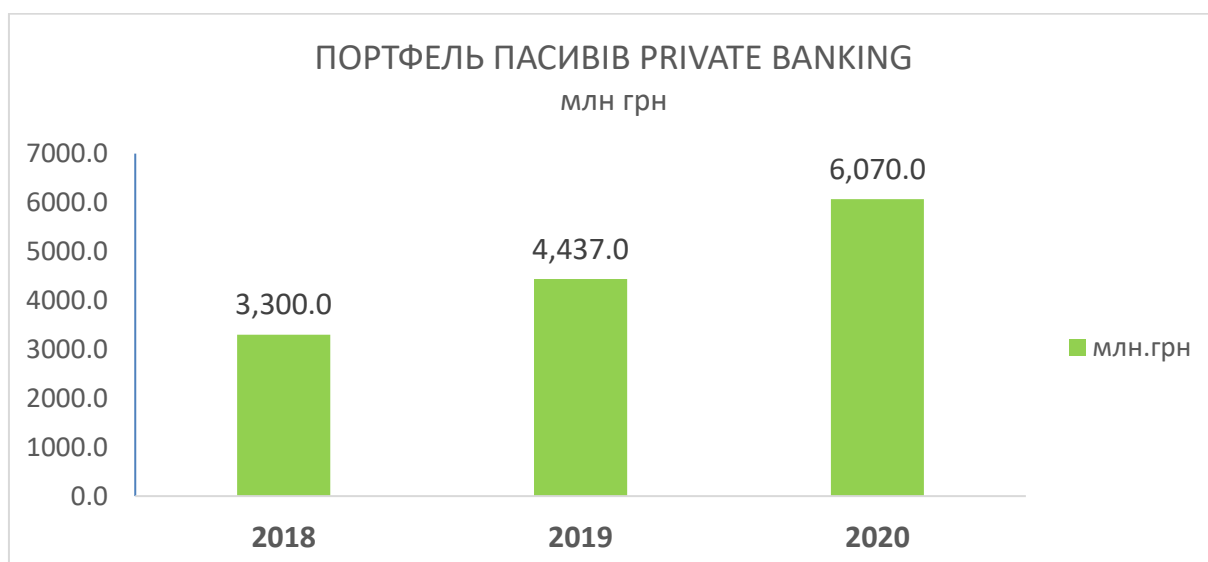

Здобутки та визнання ринку у сегменті Private Banking

У 2020 році ми продовжили стратегію розвитку Private Banking, від зростання кількості клієнтів до орієнтації на прибутковість та його депозитний портфель. Приріст загального портфелю пасивів у напрямку Private Banking як у гривні так і у валюті склав 37% до показників 2019 року. Вже четвертий рік поспіль банку вдалося наростити обсяг угод з купівлі ОВДП – в 2020 році сума операцій зросла більш ніж на 23% та становила 1,728,497,000 грн.

Також у 2020 році банк запустив CRM систему, що допомагає створювати більш ефективні та довгострокові взаємовідносини з клієнтами Private banking. До того ж, минулий рік став роком розвитку партнерських відносин, адже Private Banking — це не лише найкращі банківські продукти, а й lifestyle-рішення для самих вибагливих клієнтів. Так, у 2020 році партнерами банку стали лідери ринку з бізнес авіації, світові компанії з продажу нерухомості та флагман індустрії з оренди та продажу супер'яхт, а також Федерація гольфу України.

Банк активно підтримує розвиток спорту в Україні та разом з клієнтами банку брав участь у багатьох українських та міжнародних турнірах.

Здобутком Private Banking 2020 року стало наступне:

- Euromoney визнав ОТП Банк одним із кращих фінансових інституцій України у категорії «Кращі послуги Private Banking». При цьому, Банк посів перше місце в Україні з обслуговування клієнтів Mass Affluent, Super Affluent і Ultra HNW за результатами дослідження Private Banking and Wealth Management Survey 2020, проведеним міжнародним фінансовим виданням Euromoney.

Також за версією Euromoney ОТП Банк увійшов до трійки лідерів у номінаціях «Обслуговування міжнародних клієнтів» та «Інвестиційний менеджмент», ставши в останній єдиним банком у ТОП-3, що підтверджує його значну експертизу в аналізі ринків капіталу та надання консультаційних послуг.

- Private Banking ОТП Банку було визнано найкращим «Преміальним банкінгом» за версією Financial Club Awards 2020.

15. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ КАЗНАЧЕЙСТВА ОСНОВНОГО УЧАСНИКА КОНСОЛІДОВАНОЇ ГРУПИ

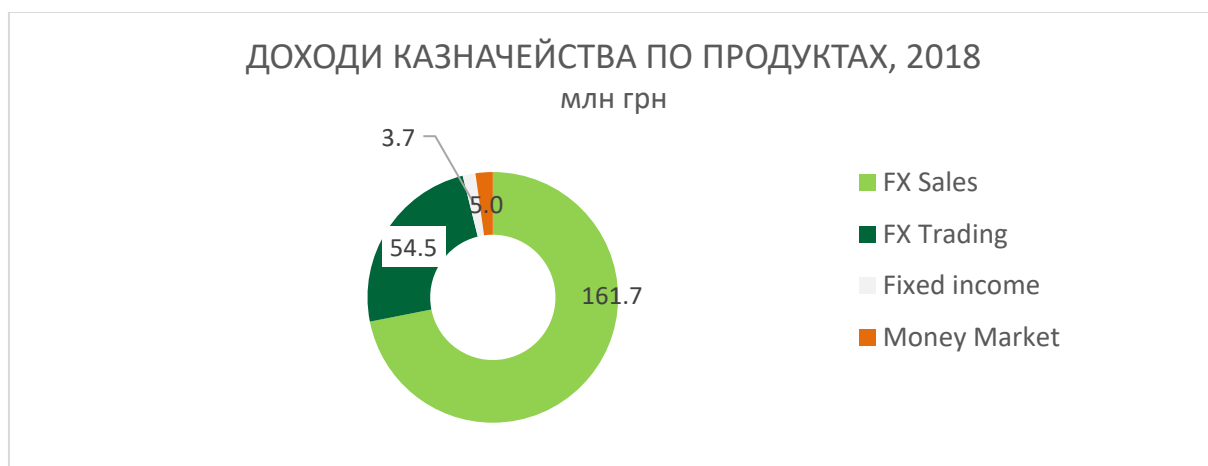
Боротьба за клієнтів серед фінансових компаній на ринках, на яких ми працюємо, інтенсивна. На лояльність і утримання клієнтів може впливати низка факторів, включаючи нові технології або послуги, що пропонуються нашими конкурентами, відносні рівні послуг та ціни, основні параметри продуктів та послуг, наша репутація, дії, вжиті нашими конкурентами. Конкуренція може також зменшити чистий процентний дохід і прибуток, а також негативно вплинути на результати нашої діяльності. Ми визначаємо та оцінюємо конкурентні ризики як частину нашого загального процесу управління ризиками. Наші продукти та послуги регулярно оцінюються порівняно з існуючими та потенційними конкурентами. Крім того, ми регулярно проводимо огляд ризиків, притаманних нашим продуктам, послугам. Процес визначення нашої щорічної стратегії також відіграє невід’ємну роль в управлінні конкурентним ризиком.

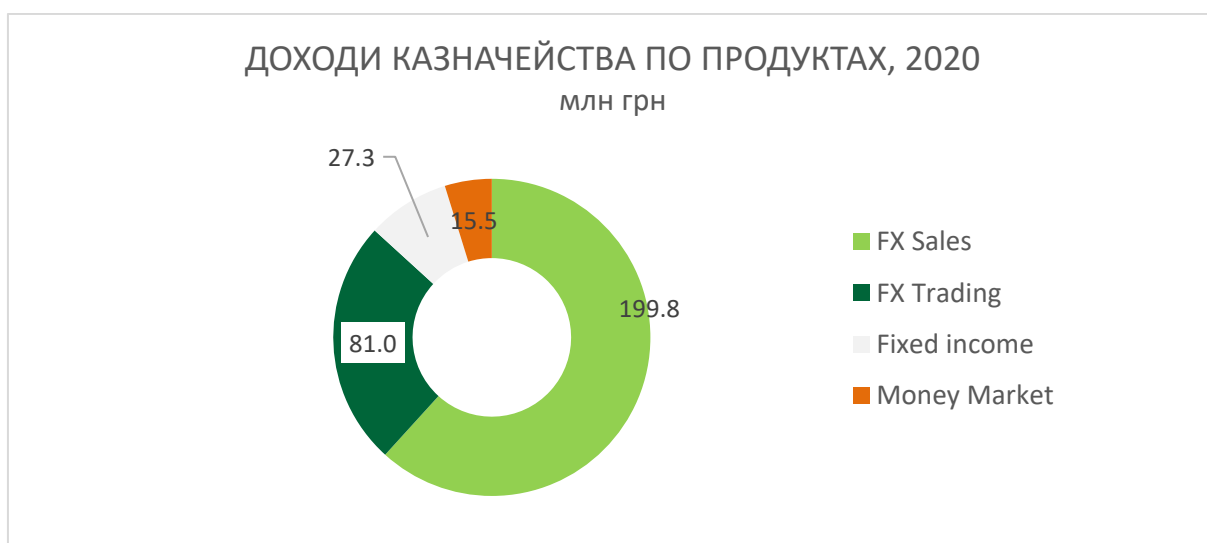
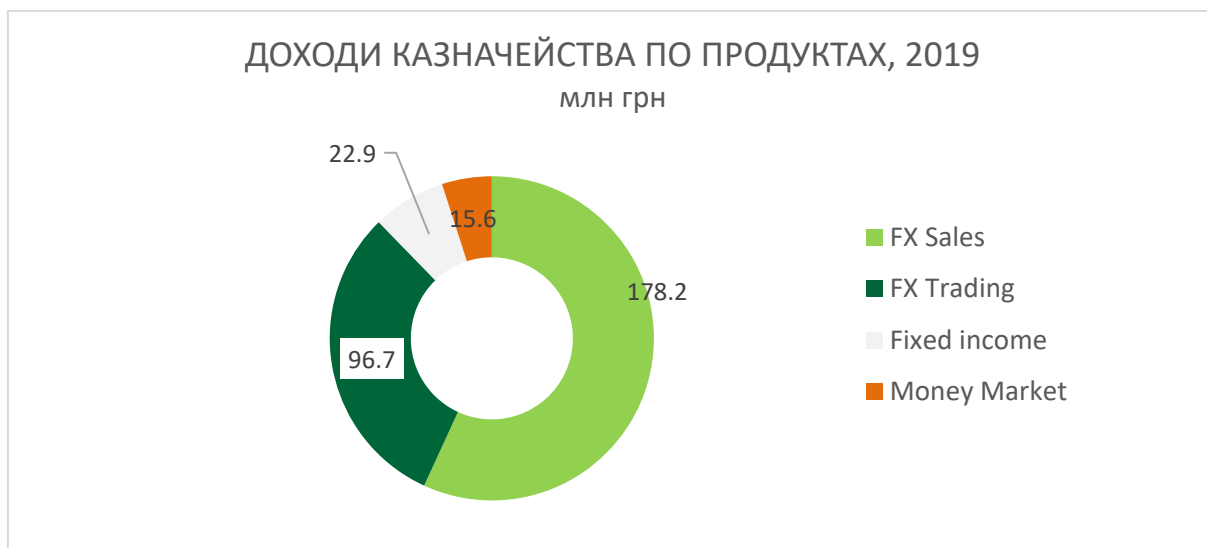
Казначейство пропонує широкий спектр продуктів і послуг державним та приватним компаніям, а також інституційним інвесторам: валютні угоди «спот» та «форвард» для корпоративних і роздрібних клієнтів; валютні свопи, різноманітні інструменти грошового ринку та РЕПО для фінансових установ. У своїй стратегії та роботі казначейство керується власним баченням, а саме: «Бути одним з найнадійніших та найуспішніших казначейств в Україні».

Ми маємо дві стратегічні мети:

- стати лідером у сфері надання фінансових послуг, основною цінністю яких є високопрофесійна експертиза;
- стати основним партнером клієнтів корпоративної, роздрібною лінії, клієнтів преміум-сегменту, а також їхнього бізнесу.

Незважаючи на кризу на ринках капіталу, викликану COVID-19, доходи Казначейства вдалося утримати на високому рівні та навіть перевершити результати минулого року. Це стало результатом збалансованого портфелю послуг, що включає торгівлю для власних потреб та за клієнтськими заявками. Зростання було обумовлене, насамперед, постійним зростанням обсягів операцій із новими та існуючими клієнтами, збільшенням активності у ролі первинного дилера по облігаціях внутрішньої державної позики та маркет-мейкера на ринку цінних паперів України.

16. МАЙБУТНЄ БАНКУ. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ТА ДИСТАНЦІЙНІ КАНАЛИ ПРОДАЖУ

ОТП Банк продовжує втілювати стратегію діджиталізації, спрощувати процеси обслуговування клієнтів, вивчати та задовольняти зростаючі потреби клієнтів у вирішенні фінансових питань.

У межах цієї стратегії у минулому році для приватних клієнтів було реалізовано сервіс найпопулярніших миттєвих переказів з карти на картку (P2P), що доступні у мобільному додатку 24/7. Лише за грудень 2020 року клієнти здійснили понад 370,000 таких переказів на суму майже 750 млн грн, при цьому комісійний дохід від таких операцій майже досяг 2.5 млн грн.

Завдяки інтеграції з сервісом віддаленої ідентифікації BankID Національного банку України, клієнти ОТП Банку отримали можливість користуватися спрощеною системою ідентифікації для дистанційного доступу до фінансових, адміністративних та комерційних послуг від понад 50 державних і громадських установ.

Для простих безконтактних платежів реалізували в ОТП Smart додавання платіжних карток в електронний гаманець Google Pay лише у кілька кліків. Також була імплементована можливість перегляду та копіювання повного номеру картки, друку платіжних доручень та виписок з факсиміле банку (в веб-версії ОТП Smart).

Аби позбавити користувачів додатку залежності від роботи мобільних операторів, ОТП Банк запровадив можливість отримання разових паролів у push-повідомленнях замість традиційних sms-повідомлень, що також оптимізує операційні витрати банку.

Для зручності спілкування клієнтів із банком застосунок OTP Smart було інтегровано із чат-ботом Omilia, робот у якому протягом усього року був основним каналом реєстрації клієнтів у масштабній акції «Автозабава», зареєстрував десятки тисяч клієнтів.

Ці та інші впровадження допомогли протягом 2020 року залучити до OTP Smart майже 300 тис. нових клієнтів, після чого загальна кількість клієнтів, підключених до OTP Smart, досягла майже 1 млн. Кількість активних з них на кінець 2020 року становила 310 тис., що на 42% більше, ніж у попередньому році), а у мобільному застосунку – 273 тис. (приріст за рік – 57 %). Загальна кількість активних транзакцій в OTP Smart за 2020 рік зросла на 127% та становила 7 млн. Зокрема, щомісячна кількість операцій з поповнення мобільних телефонів зросла за рік на 56%, а оплати комунальних послуг – на 75%.

Завдяки впровадженню нових сервісів та збільшенню кількості транзакцій щомісячний комісійний дохід за рік зріс більше ніж в 4 рази і за грудень 2020 року становив майже 5 млн грн.

17. КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

Для реалізації намірів акціонера і керівництва Банку щодо досягнення найвищого рівня результатів діяльності, уміння вселити впевненість партнерам і клієнтам у довгостроковому економічному потенціалі Банку, Банком ухвалено власні Принципи (Кодекс) корпоративного управління – документ, у якому викладається ставлення акціонера і керівництва Банку до основних проблем корпоративного управління та методів їх вирішення у Банку.

Акціонер Банку

Акціонер Банку має захищати інтереси Банку та його вкладників, активно використовуючи свої повноваження на Загальних зборах Акціонерів – вищому органі управління Банку. Акціонер вживає усіх необхідних заходів для гарантування того, щоб структура власності Банку не перешкоджала корпоративному управлінню на належному рівні, лише компетентні та надійні особи, які можуть принести власний досвід на користь Банку, були обрані членами Наглядової ради, а Наглядова рада звітувала і була відповідальною за діяльність та фінансовий стан Банку. Акціонер під час прийняття власних рішень має враховувати насамперед інтереси зацікавлених осіб Банку, а саме вкладників, інших кредиторів, працівників Банку та інших. Своєю чергою, Банк сприяє реалізації та забезпечує захист прав та законних інтересів акціонера, передбачених Статутом, Положенням про Загальні збори Акціонерів Банку та чинним законодавством України. Право акціонера на участь в управлінні Банком реалізується через його участь у Загальних зборах Акціонерів Банку.

Наглядова рада Банку

Наглядова рада є колегіальним органом, що здійснює захист прав вкладників, інших кредиторів та Акціонера Банку, і в межах компетенції, визначеної законодавством та статутом Банку, контролює та регулює діяльність Правління Банку. Наглядова рада не бере участі у поточному управлінні Банку. Наглядова рада контролює діяльність Правління Банку, дотримання Статуту та будь-яких інших відповідних нормативних положень. У зв'язку з цим Наглядова рада має право перевіряти дані обліку та здійснення будь-яких управлінських функцій у Банку. Наглядова рада перевіряє річну фінансову звітність, включаючи пропозиції щодо розподілу прибутку і щорічний звіт Правління, та подає свої коментарі до нього на розгляд Загальних зборів.

Наглядова рада Банку утворює комітети (Комітет з питань аудиту, Комітет з управління ризиками та Комітет з питань винагороди) з числа членів Наглядової ради для попереднього вивчення і підготовки до розгляду Наглядовою радою питань, що належать до компетенції Наглядової ради. За підсумками року Наглядова рада звітує перед Загальними зборами про свою діяльність.

Правління Банку

Правління є виконавчим органом Банку, що здійснює поточне управління. Правління підзвітне Загальним зборам і Наглядовій раді, організовує виконання їх рішень. Правління розробляє та передає на затвердження Наглядовій раді проекти річного бюджету та стратегії Банку і забезпечує їх реалізацію. Стратегія розвитку Банку визначає наявні та перспективні банківські продукти та послуги, ринки, сфери дії, в яких Банк планує досягти переваги над конкурентами, а також потреби Банку щодо фінансових, операційно-технологічних та кадрових ресурсів.

Наглядова рада затверджує стратегію розвитку Банку відповідно до основних напрямків діяльності, визначених Загальними зборами Акціонерів Банку. Реалізація стратегії розвитку Банку покладається на Правління Банку. Стратегія Банку оновлюється відповідно до змін ринкових умов. На регулярній основі та на вимогу Наглядової ради Правління подає Наглядовій раді звіт про стан виконання стратегії розвитку Банку, про фінансово-господарський стан Банку та хід виконання планів і завдань. Правління та Наглядова рада проводять спільні засідання принаймні раз на квартал. Банк зобов'язаний забезпечити проведення щорічної перевірки окремої фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності групи АТ «ОТП Банк», комбінованої фінансової звітності банківської групи та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності Банку аудиторською фірмою відповідно до законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку України, норм і стандартів аудиту, затверджених Аудиторською палатою України згідно з міжнародними стандартами аудиту та етики. За підсумками року Правління звітує перед Наглядовою радою про свою діяльність, Наглядова рада розглядає щорічний звіт Правління та подає свої коментарі до нього на розгляд Загальних зборів Акціонерів Банку.

Незалежні підрозділи Банку

Банк утворює постійно діючий підрозділ з управління ризиками, що підпорядковується і підзвітний Наглядовій раді Банку та має відповідати за впровадження внутрішніх положень і процедур управління ризиками відповідно до визначених Наглядовою радою стратегії та політик, процедур та порядків управління ризиками. Також Банк створює постійно діючий підрозділ контролю за дотриманням норм (комплаєнс), який відповідає за контроль за дотриманням Банком норм законодавства, внутрішньобанківських документів та відповідних стандартів, контроль взаємовідносин Банку з клієнтами та контрагентами для попередження участі Банку або його використання в незаконних операціях, здійснює контроль за дотриманням механізму конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку в Банку/порушення в діяльності Банку, забезпечує управління ризиками, пов'язаними з конфліктом інтересів, а також контроль за захистом персональних даних. Цей підрозділ підпорядковується та підзвітний Наглядовій раді Банку і виконує свої обов'язки відповідно до внутрішніх процедур та чинного законодавства. Ефективність діяльності системи управління ризиками та комплаєнс у Банку, включаючи оцінку ефективності системи внутрішнього контролю, має періодично перевірятися внутрішнім аудитом.

Фідуціарні обов'язки

Однією з фундаментальних концепцій, що покладена в основу корпоративного управління, є концепція фідуціарних обов'язків. Фідуціарний обов'язок існує там, де одна особа, клієнт або власник покладає особливу надію або висловлює довіру іншій особі, фідуціару та покладається на нього, у той час як фідуціар діє в інтересах цієї особи на власний розсуд з використанням власного досвіду. Фідуціарні обов'язки покладаються на керівників Банку, які відповідають за управління та контроль за діяльністю Банку. Згідно із Законом України «Про банки і банківську діяльність», керівники Банку зобов'язані діяти на користь Банку та клієнтів і ставити інтереси Банку вище власних. Керівники Банку (голова та члени Наглядової ради Банку, заступники голови та члени Правління Банку, головний бухгалтер, заступники головного бухгалтера) мають виконувати свої обов'язки лояльності та дбайливого ставлення щодо Банку відповідно до законодавства України та стандартів банківського нагляду.

Конфлікт інтересів

Основні ділові інтереси та статутні зобов'язання Банку полягають у забезпеченні того, щоб особисті інтереси керівників та працівників Банку не завдавали шкоди діловим інтересам і зобов'язанням Банку та його клієнтам. Керівники й інші працівники Банку мають уникати конфлікту інтересів у своїй роботі та брати самовідвід від участі в прийнятті рішень, якщо в них існує конфлікт інтересів, який не дає змоги їм належним чином виконувати свої фідуціарні обов'язки в Банку. Керівники Банку повинні своєчасно інформувати, відповідно до діючих процедур Банку, про наявність у них конфлікту інтересів, який може вплинути на виконання ними фідуціарних обов'язків. Керівник Банку має бути відсторонений від голосування або участі іншим чином у прийнятті Банком будь-якого рішення, щодо якого існує конфлікт інтересів.

Операції з пов'язаними особами

Угоди, що здійснюються з пов'язаними з Банком особами, не можуть передбачати умови, що не є поточними ринковими умовами. Процес визначення та виявлення пов'язаних осіб Банку, порядок здійснення угод з ними, процес здійснення нагляду за такими операціями, а також затвердження і перегляд операцій із пов'язаними особами Банку регламентується відповідними внутрішніми процедурами Банку.

Система конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку в Банку

Корпоративні цінності Банку мають велике значення у процесі своєчасного та відвертого обговорення проблем. У зв'язку з цим Банк заохочує працівників та дає їм змогу вільно повідомляти про свою стурбованість стосовно протизаконної, неетичної або сумнівної практики, не побоюючись разом з цим можливих санкцій. У Банку запроваджено процедури, за допомогою яких працівники Банку мають змогу інформувати про свої суттєві підозри незалежно від внутрішньої системи субординації. Система раннього інформування включає механізми забезпечення захисту працівників.

Доступ до інформації та захист інформації

Банк забезпечує рівний доступ до інформації, що розкривається, включаючи її обсяг, зміст, форму та час надання. Банк має дієву інформаційну політику, спрямовану на досягнення найбільш повної реалізації прав вкладників, клієнтів, інших кредиторів, інвесторів, Акціонера та інших заінтересованих осіб на одержання інформації, яка може істотно вплинути на прийняття ними інвестиційних рішень.

Інформаційна політика Банку розробляється з урахуванням потреби Банку в захисті інформації з обмеженим доступом (конфіденційної інформації, комерційної та банківської таємниці). Банк вживає заходів щодо захисту інформації з обмеженим доступом, забезпечує її зберігання і встановлює відповідний режим роботи з такою інформацією. Банк визначає перелік такої інформації, дотримуючись оптимального балансу між відкритістю Банку, необхідністю захищати власні комерційні інтереси та інтереси клієнтів Банку, а також враховуючи вимоги чинних нормативно-правових актів. Банк гарантує таємницю по операціях, рахунках та вкладах своїх клієнтів і кореспондентів. Інформація щодо юридичних та фізичних осіб, яка містить банківську таємницю, розкривається відповідно до чинного законодавства.

Банк та суспільство

Акціонер Банку та керівництво усвідомлюють свою відповідальність перед суспільством щодо дотримання прав клієнтів (споживачів послуг) Банку, неухильного виконання усіх вимог чинного законодавства України, ведення чесної конкурентної боротьби. Готовність задовольнити потреби клієнтів шляхом надання послуг найвищої якості є головним зобов'язанням Банку перед своїми клієнтами. При прийнятті усіх рішень щодо діяльності Банку буде враховуватися суспільна важливість продуктів та послуг, що надаються Банком для різних верств населення. Банк підтримує відносини із органами державної влади та місцевого самоврядування на засадах взаємної поваги, рівноправного партнерства, прозорості та активної співпраці. Банк залежно від його можливостей буде намагатися надавати підтримку соціальним, культурним та освітнім ініціативам, спрямованим на розвиток та покращення життя громадян. Банк гарантує безпеку та захист здоров'я своїх працівників на робочому місці. Діяльність Управління персоналом у Банку буде спрямована на забезпечення справедливості та рівних можливостей для всіх працівників, сприяння розвитку кожної особистості.

18. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Сповідуючи концепцію соціального відповідального бізнесу і застосовуючи для її реалізації всі доступні форми і методи, ОТП Банк продовжував реалізовувати благодійні та волонтерські ініціативи. Втім, пандемія та введення жорстких обмежувальних заходів змусили Банк скасувати багато проектів у цій сфері заради безпеки та здоров'я власних партнерів, співробітників та суспільства у цілому. Тож основні зусилля Банку у 2020 році були спрямовані саме на захист працівників та клієнтів від COVID-19, що, насамперед, знайшло свій прояв у перебудові бізнес-процесів, забезпеченні дистанційної роботи працівників та обслуговування клієнтів, дотримання правил безпеки у відділеннях Банку, впровадження безконтактних та дистанційних сервісів.

Зокрема, для підтримки клієнтів у минулому році Банк впровадив адресну доставку карток, кредитних договорів разом із товаром (у період локдауну), розробив спрощені умови для реструктуризації кредитної заборгованості до дати настання прострочки як упередження неможливості обслуговування клієнтом боргу на період карантину та локдауну.

19. КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Системи преміювання

Усі співробітники ОТП Банку отримують регулярну грошову винагороду, що залежить від особистих результатів та вкладу в загальний фінансовий результат Банку.

Основними фінансовими методами оцінювання у Банку є регулярні премії та одноразові премії за особливо важливі завдання.

Регулярні премії поділяються залежно від параметрів нарахування на:

- KPI (Key Performance Indicator) based – фінансова система оцінки досягнутих результатів співробітниками, що базується на рівні досягнення стратегічних та індивідуальних цілей;
- індивідуальні системи мотивації – застосовуються для бізнес-підрозділів і допомагають встановлювати залежність премії від індивідуального бізнес-результату.

Разові премії за особливо важливі завдання встановлюються за:

- участь у проектах Банку;
- надзусилля у перевиконанні планових показників тощо.

Мотиваційні програми

Окрім основної премії у співробітників ОТП Банку є можливість отримати додаткове заохочення, а саме:

- OKR (Objectives and Key Results) – нефінансова система оцінки, що допомагає визначити досягнення вищим керівництвом крос-функціональної/проектної мети у кварталі;
- премія у межах програми «Рекомендуй друга!» за успішну рекомендацію знайомих на відкриті вакансії у Банку;
- премія за успішне наставництво для нового колеги;
- щоквартальне вручення ноутбуку за залучення найприбутковішого зарплатного проекту;
- цінні подарунки за участь у щорічних програмах нематеріальної мотивації співробітників (наприклад, у фотоконкурсах, ротаціях, визначенні кращих співробітників банку).

Внесок кожного співробітника не залишається поза увагою та обов'язково винагороджується.

Умови праці

Кожен співробітник ОТП Банку отримує роботу у стабільній європейській компанії, що є одним із лідерів у своїй справі, а також офіційне працевлаштування, своєчасну виплату заробітної плати, оплату відпустки та лікарняного, можливість скористатися знижкою на медичне страхування та ін.

Дистанційне навчання

Дистанційне навчання відіграє важливу роль у процесі навчання співробітників.

Платформа дистанційного навчання e-Learning та електронні курси роблять навчання інтерактивним та цікавим.

Внутрішня база налічує понад 100 електронних курсів та тестів з процесів та продуктів, які в 2020 році успішно пройшли понад 13,000 співробітників.

Працівники відділень постійно вивчають нові продукти та процеси у форматі відеосемінарів: минулого року в них взяли участь понад 3,000 співробітників.

Особливістю системи навчання в ОТП Банку є унікальна комплексна програма розвитку керівників, яка складається з 26 занять.

Щороку понад 300 менеджерів проходять цю програму для управління персоналом за єдиними сучасними стандартами.

Зовнішнє навчання

ОТП Банк на постійній основі залучає кращих тренерів та спікерів вітчизняного ринку для навчання та поглиблення навичок співробітників для подальшого розвитку професійних та особистих якостей та компетенцій.

Розвиток персоналу

В ОТП Банку діє програма кадрового резерву керуючих.

Кожен учасник програми впродовж року отримує різносторонній досвід, аби у майбутньому стати успішним керуючим відділення ОТП Банку.

Протидія корупції

Для неухильного дотримання усіх вимог законодавства України з питань боротьби з корупцією, в Банку затверджено Антикорупційну програму АТ «ОТП Банк» (далі – Програма). Норми Програми проголошують, що працівники Банку, посадові особи, керівник і засновники (учасники) у своїй внутрішній діяльності, а також у правовідносинах із діловими партнерами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування керуються принципом «нульової толерантності» до будь-яких проявів корупції та хабарництва та вживатимуть усіх передбачених законодавством заходів із запобігання, виявлення та протидії корупції і пов'язаним з нею діям (практикам).

Програма встановлює стандарти та вимоги відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та Типової антикорупційної програми, затвердженої рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції.

Банк, зокрема відділ комплаєнсу, забезпечує розробку та вжиття заходів, які є необхідними та достатніми для запобігання, виявлення і протидії корупції у своїй діяльності.

З метою виявлення фактів та/або підозр Банком організовані безпечні, конфіденційні та доступні засоби інформування працівниками Банку про факти/підбурювання/підозри в корупційних порушеннях, таких як пропонування (або підозра) неправомірної вигоди третьою особою; вимагання надання (або підозра) неправомірної вигоди; підбурювання до вчинення корупційних дій; порушення вимог Програми (або про випадки підбурювання до таких дій), отримання відомостей про наміри або факти, що можуть свідчити про використання або намір використання Банку або його працівників в діяльності, що містять або можуть містити ознаки корупційної складової.

Для повідомлення працівниками Банку про факти порушення Програми, вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, на внутрішньому порталі Банку та на офіційному веб-сайті Банку розміщена відповідна інформація.

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Акціонеру АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК»:

Звіт щодо аудиту консолідованої фінансової звітності

Думка

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» («Банк») та його дочірнього підприємства («Група»), що складається з консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2020 року, та консолідованого звіту про прибутки і збитки та інші сукупні доходи, консолідованого звіту про зміни у власному капіталі та консолідованого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до консолідованої фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, консолідована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах консолідований фінансовий стан Групи на 31 грудня 2020 року, та її консолідовані фінансові результати і консолідовані грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо складання консолідованої фінансової звітності («Закон про бухгалтерський облік та фінансову звітність»).

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Групи згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту консолідованої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту консолідованої фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо цієї консолідованої фінансової звітності. Ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Резерви на покриття очікуваних кредитних збитків за кредитами клієнтам

Резерви на покриття очікуваних кредитних збитків відображають оцінку менеджменту 12-місячних очікуваних кредитних збитків за активами на Етапі 1 або очікуваних кредитних збитків на весь строк дії інструменту за активами на Етапі 2 та Етапі 3 на звітну дату.

Вони розраховуються на портфельній основі для кредитів зі спільними характеристиками ризику і на індивідуальній основі для істотних кредитів. Розрахунок очікуваних кредитних збитків на портфельній та індивідуальній основі вимагає застосування суджень. Очікувані кредитні збитки на портфельній основі розраховуються за допомогою статистичних моделей, які апроксимують вплив поточних та майбутніх економічних і кредитних умов на великі портфелі кредитів. Вхідні дані для цих моделей є предметом судження керівництва і перегляд моделей є необхідним. Для розрахунку очікуваних кредитних збитків на індивідуальній основі необхідне застосування суджень при оцінці сценаріїв очікуваних майбутніх грошових потоків, пов'язаних з цим кредитом. Також, предметом судження є оцінка того, чи відбулося суттєве збільшення кредитного ризику за активом з моменту його первісного визнання.

Резерви на покриття очікуваних кредитних збитків є ключовим питанням аудиту через суттєвість балансу кредитів клієнтам, що складала 27,797,157 тисяч гривень станом на 31 грудня 2020 року, і суттєвість суджень при розрахунку, включаючи вплив від COVID-19, як зазначено в Примітках 3, 11 та 26.

Наші аудиторські процедури включали:

- Оновлення розуміння процесів та контрольних процедур Групи щодо визначення суттєвого збільшення кредитного ризику та події дефолту, оцінки ймовірності дефолту, а також оцінки очікуваних кредитних збитків за кредитами та заборгованістю клієнтів.
- Щодо очікуваних кредитних збитків на портфельній основі доречність змін політики моделювання та методології, що використовується для суттєвих кредитних портфелів, була незалежно оцінена із залученням внутрішніх фахівців з актуарних розрахунків та кредитних ризиків, на відповідність стандартам бухгалтерського обліку та ринковим практикам. Ми також оцінили доречність суджень керівництва щодо використовуваних методик розрахунку, сегментації, ідентифікації значного зростання кредитного ризику, періоду статистики для розрахунку показників ймовірності дефолту та показників відшкодування, включаючи макроекономічні коригування та вплив від COVID-19 на використовувані судження. Ми перевірили на вибірковій основі повноту і точність історичних даних, використаних як вхідні дані у колективних моделях, та перевірили припущення щодо прогнозних даних до зовнішніх макроекономічних прогнозів.
- Щодо індивідуальних резервів доречність методології резервування була незалежно оцінена для вибірки кредитів по всьому портфелю, відібраних на основі ризику. Незалежна оцінка суми визнаних очікуваних кредитних збитків була проведена на основі детальної інформації щодо кредиту та контрагента з кредитної справи.
- Ми перевірили повноту і точність відповідних приміток до консолідованої фінансової звітності.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається зі звіту про управління, звіту про корпоративне управління (але не є консолідованою фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора щодо неї), які ми отримали до дати цього звіту аудитора, і річної інформації емітента, яка також включає звіт про корпоративне управління, яку ми очікуємо отримати після цієї дати.

Наша думка щодо консолідованої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновку з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом консолідованої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, зазначеною вище, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і консолідованою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Коли ми ознайомимося з річною інформацією емітента, якщо ми дійдемо висновку, що вона містить суттєве викривлення, нам потрібно буде повідомити інформацію про це питання тим, кого наділено найвищими повноваженнями.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за консолідовану фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та Закону про бухгалтерський облік та фінансову звітність та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Групи.

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- Ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю.
- Отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю.
- Оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом.
- Доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у консолідованій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Групу припинити свою діяльність на безперервній основі.
- Оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує консолідована фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їх про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту консолідованої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в нашому звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

16 вересня 2020 року на засіданні Наглядової Ради нас призначили аудиторами Групи. З урахуванням продовження та поновлення призначень, ми виконували аудиторське завдання з 28 вересня 2018 року по дату цього звіту.

Ми підтверджуємо, що звіт незалежного аудитора узгоджено з додатковим звітом для Наглядової Ради.

Ми підтверджуємо, що ми не надавали послуг, що заборонені МСА чи статтею 6, пунктом 4 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», та що ключовий партнер з аудиту та аудиторська фірма були незалежними по відношенню до Групи при проведенні аудиту.

Відповідно до вимог параграфу 11 статті 4 Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України, затвердженої Постановою Правління Національного банку України № 373 від 24 жовтня 2011 року (зі змінами) («Інструкція № 373»), зазначаємо наступне:

- На нашу думку, за результатами проведених процедур в рамках аудиту консолідованої фінансової звітності Групи, Звіт про управління, складений відповідно до вимог статті 4 Інструкції № 373 та інформація в Звіті про управління, узгоджується з консолідованою фінансовою звітністю.
- Якщо ми виявимо, в рамках наших знань та розуміння діяльності Групи, отриманих при аудиті консолідованої фінансової звітності Групи, суттєві викривлення у Звіті про управління, ми маємо звітувати про такі викривлення. У нас немає предмету для звітування щодо даного питання.

Основні відомості про аудиторську фірму

Повне найменування: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ДЕЛОЙТ ЕНД ТУШ ЮКРЕЙНІАН СЕРВІСІЗ КОМПАНІ».

Місцезнаходження та фактичне місце розташування аудиторської фірми: Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилианська, 48,50а.

«Товариство з обмеженою відповідальністю «Делойт енд Туш Юкрейніан Сервісез Компані» внесене до розділів «Суб'єкти аудиторської діяльності», «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності» та «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності, що становлять суспільний інтерес» Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності АПУ за №1973.»

ТОВ «Делойт енд Туш Юск»

Сертифікований аудитор

Наталя Самойлова

Сертифікат аудитора № 0202
Аудиторської палати України, виданий 24 грудня 2014 року
згідно з рішенням Аудиторської палати України № 304/2
номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів
аудиторської діяльності 102404

ТОВ «Делойт енд Туш Юкрейніан Сервісез Компані»
Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилианська, 48, 50а

29 березня 2021 року

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Консолідований звіт про прибутки і збитки та інші сукупні доходи
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2020	2019
Процентні доходи	4, 23	5,118,846	5,253,438
Процентні витрати	4, 23	(1,361,708)	(1,635,423)
Чистий процентний дохід до формування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти	4	3,757,138	3,618,015
Комісійні доходи	6, 23	1,683,913	1,695,811
Комісійні витрати	6, 23	(506,379)	(392,952)
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою та банківськими металами	23	296,674	259,655
Чистий прибуток від операцій з похідними фінансовими інструментами	23	89,887	81,431
Чистий прибуток від інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		79,306	43,502
Чистий збиток від модифікації фінансових активів		(18,917)	(12,884)
Формування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків за активами, за якими нараховуються проценти	5, 23	(836,210)	(145,694)
Формування резерву на покриття очікуваних збитків за іншими операціями		(202,707)	(46,447)
Інші доходи	23	163,980	165,598
Чистий непроцентний дохід		749,547	1,648,020
Операційний дохід		4,506,685	5,266,035
Операційні витрати	7, 23	(2,194,695)	(2,041,548)
Прибуток до оподаткування		2,311,990	3,224,487
Витрати з податку на прибуток	8	(385,627)	(557,610)
Чистий прибуток за рік		1,926,363	2,666,877
Інші сукупні доходи/(збитки)			
Статті, які в подальшому можуть бути рекласифіковані до складу прибутків або збитків:			
Зміна справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		53,015	(3,284)
Інші сукупні доходи/(збитки)		53,015	(3,284)
ВСЬОГО СУКУПНИХ ПРИБУТКІВ ЗА РІК		1,979,378	2,663,593
Прибуток на акцію			
Середньозважена кількість простих акцій в обігу		499,238	499,238
Базисний та розбавлений прибуток на акцію, в українських гривнях		3,859	5,342

Затверджено до випуску керівництвом Групи та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

29 березня 2021 року

Наталія Дюба
Головний бухгалтер

29 березня 2021 року

Примітки, надані на сторінках 11-88, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Консолідований звіт про фінансовий стан
станом на 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
АКТИВИ			
Грошові кошти та рахунки у Національному банку України	9	3,510,420	3,139,593
Кошти в банках	10, 23	13,628,078	4,308,470
Кредити клієнтам	11, 23	27,797,157	25,469,028
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	12	6,606,201	3,631,783
Інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю	13	5,901,418	7,212,296
Основні засоби та нематеріальні активи	14	736,439	570,535
Активи з права користування	15	448,590	191,946
Поточні активи з податку на прибуток		5,163	5,137
Відстрочені активи з податку на прибуток	8	76,544	38,747
Інвестиційна нерухомість		27,857	28,152
Інші активи	16, 23	224,139	233,118
ВСЬОГО АКТИВІВ		58,962,006	44,828,805
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків та інших фінансових установ	17, 23	399	567,801
Рахунки клієнтів	18, 23	47,337,814	35,094,301
Орендні зобов'язання	19	450,684	174,425
Поточні зобов'язання з податку на прибуток		81,304	84,827
Інші зобов'язання	20, 23	996,963	793,970
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		48,867,164	36,715,324
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	21	6,186,023	6,186,023
Емісійний дохід	21	405,075	405,075
Інший додатковий капітал	21	1,236,294	1,236,294
Резерв переоцінки інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		125,999	71,001
Нерозподілений прибуток		2,141,451	215,088
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		10,094,842	8,113,481
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		58,962,006	44,828,805

Затверджено до випуску керівництвом Групи та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

29 березня 2021 року

Наталія Дюба
Головний бухгалтер

29 березня 2021 року

Примітки, надані на сторінках 11-88, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Консолідований звіт про зміни у капіталі
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	Акціонерний капітал	Емісійний дохід	Інший додатковий капітал	Резерв переоцінки інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(Накопичений дефіцит)/ Нерозподілений прибуток	Всього капіталу
31 грудня 2018 року		6,186,023	405,075	1,236,294	67,683	(2,640,269)	5,254,806
Зміна справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		-	-	-	3,318	(3,526)	(208)
Прибуток від вигідної покупки компанії	27	-	-	-	-	192,006	192,006
Чистий прибуток		-	-	-	-	2,666,877	2,666,877
31 грудня 2019 року		6,186,023	405,075	1,236,294	71,001	215,088	8,113,481
Зміна справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		-	-	-	54,998	-	54,998
Чистий прибуток		-	-	-	-	1,926,363	1,926,363
31 грудня 2020 року		6,186,023	405,075	1,236,294	125,999	2,141,451	10,094,842

Затверджено до випуску керівництвом Групи та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

29 березня 2021 року

Наталія Дюба
Головний бухгалтер

29 березня 2021 року

Примітки, надані на сторінках 11-88, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Консолідований звіт про рух грошових коштів
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2020	2019
РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Проценти отримані		6,043,160	4,843,858
Проценти сплачені		(1,372,394)	(1,563,618)
Комісійні доходи отримані		1,683,913	1,695,811
Комісійні витрати сплачені		(506,379)	(392,952)
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою та банківськими металами		200,024	234,233
Чистий прибуток від операцій з похідними фінансовими інструментами		80,170	84,424
Інші доходи отримані		120,704	177,171
Операційні витрати сплачені		(1,929,533)	(1,775,680)
Рух грошових коштів від операційної діяльності до змін операційних активів та зобов'язань		4,319,665	3,303,247
Зміни операційних активів та зобов'язань:			
Зменшення/(збільшення) коштів у банках		473,403	(483,132)
Збільшення кредитів клієнтам		(2,566,411)	(4,077,017)
Зменшення/(збільшення) інших активів		17,321	(68,134)
(Зменшення)/збільшення коштів банків та інших фінансових установ		(189,987)	187,026
Збільшення рахунків клієнтів		8,998,468	10,126,857
(Зменшення)/збільшення інших зобов'язань		(163,801)	160,849
Грошові кошти отримані від операційної діяльності до оподаткування		10,888,658	9,149,696
Податок на прибуток сплачений		(426,973)	(206,813)
Чисті грошові кошти від операційної діяльності		10,461,685	8,942,883
РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ВІД ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Придбання основних засобів, нематеріальних активів		(308,293)	(198,841)
Надходження від реалізації основних засобів та нематеріальних активів та інвестиційної нерухомості		34,551	11,964
Придбання інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(39,510,646)	(36,760,827)
Надходження від реалізації та погашення інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		36,924,819	34,291,919
Придбання інвестицій, що оцінюються за амортизованою собівартістю		(508,551,359)	(112,055,301)
Надходження від погашення інвестицій, що оцінюються за амортизованою собівартістю		509,850,000	108,521,000
Чистий вплив грошових коштів від купівлі підприємства		-	(60,151)
Чисті грошові кошти (використані) в інвестиційній діяльності		(1,560,928)	(6,250,237)

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Консолідований звіт про рух грошових коштів
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року (продовження)
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2020	2019
РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ВІД ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Надходження кредитів, отриманих від міжнародних фінансових установ	17	-	367,935
Погашення кредитів, отриманих від міжнародних фінансових установ	17	(367,982)	-
Погашення орендних зобов'язань		(147,237)	(154,803)
Чисті грошові кошти (використані)/отримані в фінансовій діяльності		(515,219)	213,132
Вплив змін курсів іноземних валют на грошові кошти та їх еквіваленти		1,778,300	(758,703)
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів		10,163,838	2,147,075
Грошові кошти та їх еквіваленти, на початок року	9	6,974,660	4,827,585
Грошові кошти та їх еквіваленти, на кінець року	9	17,138,498	6,974,660

Затверджено до випуску керівництвом Групи та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

29 березня 2021 року

Наталя Дюба
Головний бухгалтер

29 березня 2021 року

Примітки, надані на сторінках 11-88, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

1. Загальна інформація

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк» (надалі – «Банк») є банком зі 100% іноземним капіталом. 1 червня 2006 року було підписано угоду про продаж 100% акцій Банку угорському Відкритому акціонерному товариству «Національний Ощадний і Комерційний Банк» (надалі – «ОТР Bank Plc.» або «Материнський Банк»). Дозвіл Антимонопольного Комітету України було отримано 15 серпня 2006 року. Згідно з рішенням Комісії Національного банку України (надалі – «НБУ») з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 2 жовтня 2006 року №266 ОТР Bank Plc. отримав дозвіл НБУ на придбання 100% акціонерного капіталу Банку.

7 листопада 2006 року до державного реєстру банків здійснено запис про реєстрацію редакції статуту Закритого акціонерного товариства «ОТП Банк» у зв'язку зі зміною назви Банку з Акціонерний комерційний банк «Райффайзенбанк Україна» на Закрите акціонерне товариство «ОТП Банк». Дана подія відбулась після завершення процедури придбання ОТР Bank Plc. Акціонерного комерційного банку «Райффайзенбанк Україна», що був заснований на підставі Договору про створення та діяльність Акціонерного комерційного банку «Райффайзенбанк Україна» від 13 листопада 1997 року та рішення Установчих зборів Банку від 28 листопада 1997 року.

На виконання вимог Закону України «Про акціонерні товариства» від 17 вересня 2008 року (зі змінами) та у відповідності з рішенням Загальних зборів акціонерів від 23 квітня 2009 року (Протокол №53) Закрите акціонерне товариство «ОТП Банк» змінило своє найменування на ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк».

У відповідності з Рішенням Загальних зборів акціонерів від 5 квітня 2018 року (Протокол №77) ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк» змінило тип акціонерного товариства АТ «ОТП Банк» з публічного на приватне та відповідно змінено найменування на АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК».

Юридична адреса та місцезнаходження Банку: Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилианська, 43. Країна реєстрації – Україна.

Банк у своїй діяльності керується Законами України «Про банки та банківську діяльність», «Про акціонерні товариства», «Про цінні папери та фондовий ринок», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, іншим чинним законодавством України, а також нормативно-правовими актами НБУ та інших органів виконавчої влади.

Учасник (акціонер) Банку. Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років єдиним акціонером Банку виступає ОТР Bank Plc. («ОТП Група»), юридична особа за законодавством Угорщини, розташована за адресою: Угорщина, 1051, м. Будапешт, вул. Надор, 16.

Материнський банк ОТР Bank Plc. є універсальним банком з повним спектром послуг для корпоративних і приватних клієнтів. ОТП Група є провідною фінансовою групою на угорському банківському ринку, яка надає послуги у сфері страхування, нерухомості, факторингу, лізингу та управління інвестиційними та пенсійними фондами.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

1. Загальна інформація (продовження)

ОТП Банк Plc. був заснований в 1949 році як державний ощадний банк. Наприкінці 1990 року банк було реорганізовано в публічну компанію з обмеженою відповідальністю та перейменовано у Національний Ощадний і Комерційний банк. Після приватизації, що розпочалася в 1995 році, частка держави в капіталі банку зменшилась до однієї привілейованої («золотої») акції. Наразі більшою частиною акцій банку володіють вітчизняні та іноземні інвестори – приватні та інституційні.

Організаційна структура Банку. Банк здійснює свою діяльність за допомогою регіональної мережі, що складається із 86 безбалансових операційних відділень (2019: 88 відділень) (на базі чотирьох з них працюють регіональні дирекції, зареєстровані НБУ), та регіональної дирекції Київського регіону, створеної в організаційній структурі Головного офісу Банку.

Станом на 31 грудня 2020 року кількість працівників Банку становить 3,205 осіб. (2019: 3,362 осіб).

Ліцензії та дозволи Банку. На підставі ліцензії НБУ №191 від 5 жовтня 2011 року Банк надає повний спектр банківських послуг.

Відповідно до чинного законодавства і на підставі відповідних ліцензій Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Банк може здійснювати депозитарну діяльність зберігача цінних паперів та професійну діяльність на фондовому ринку з торгівлі цінними паперами: брокерську діяльність, дилерську діяльність та андеррайтинг. Банк не здійснює діяльність у сфері матеріального виробництва, торгівлі, страхування, крім виконання функцій страхового посередника. Банк є повним учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Результати роботи Банку в 2020 році викладені в примітках до цієї консолідованої фінансової звітності.

Структура Групи АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП Банк». Банк є материнською компанією Групи, яка складається з таких підприємств:

Назва	Країна здійснення операційної діяльності	Частка власності/акцій, які беруть участь у голосуванні, (%)		Вид діяльності
		31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року	
АТ «ОТП Банк» (материнська компанія)	Україна	-	-	Банківська діяльність
ТОВ «ОТП Факторинг Україна» (дочірнє підприємство)	Україна	100%	100%	Стягнення платежів

ТОВ «ОТП Факторинг Україна» – дочірня компанія Банку. Компанія проводить свою діяльність на основі статуту від 1 лютого 2019 року. Основна діяльність Компанії полягає у наданні послуг за стягнення платежів.

Результати діяльності, а також активи та зобов'язання дочірнього підприємства включені в дану консолідовану фінансову звітність.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

2. Операційне середовище

Починаючи з 2016 року, українська економіка демонструвала ознаки стабілізації після років політичної та економічної напруги. У 2020 році українська економіка скоротилася на приблизно 4.4% реального ВВП у результаті спалаху коронавірусної хвороби COVID-19 та відповідних державних обмежувальних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню COVID-19 (2019: зростання реального ВВП у розмірі близько 3.2%), але втримала помірний рівень інфляції у розмірі 5.0% (2019: 4.1%) разом з незначною девальвацією національної валюти (приблизно на 4.4% щодо долару США та 6.4% щодо євро у порівнянні із середніми показниками за попередній рік).

Україна продовжує обмежувати свої політичні та економічні зв'язки із Росією, беручи до уваги анексію Криму, автономної республіки у складі України, а також збройний конфлікт із сепаратистами у деяких районах Луганської та Донецької областей. У результаті цього українська економіка продовжує переорієнтовуватись на ринок Європейського Союзу («ЄС»), реалізуючи весь потенціал поглибленої та всеосяжної зони вільної торгівлі із ЄС, а також інші ринки.

Для подальшого сприяння провадженню господарської діяльності в Україні НБУ у 2019 році ліквідував вимогу щодо обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті, відмінив усі ліміти на репатріацію дивідендів і поступово знизив свою облікову ставку вперше за останні два роки, з 18.0% в квітні 2019 року до 11.0% у січні 2020 року. Облікова ставка була надалі знижена у 2020 році, та складає 6.0% з 12 червня 2020 року.

Рівень макроекономічної невизначеності в Україні у 2020 році продовжував залишатися високим у силу існування значної суми державного боргу, яка підлягає погашенню у 2021 році, що вимагає мобілізації суттєвого внутрішнього та зовнішнього фінансування в умовах, коли на ринках країн, які розвиваються, виникає все більше проблем із джерелами фінансування. Подальше економічне зростання залежить, великою мірою, від успіху українського уряду в реалізації запланованих структурних реформ та ефективного співробітництва з Міжнародним валютним фондом («МВФ»).

Поточний довгостроковий рейтинг дефолту емітента в іноземній та національній валюті, присвоєний Україні рейтинговим агентством Fitch, був зафіксований на рівні показника «В», а прогноз переглянутий із «позитивного» на «стабільний» у квітні 2020 року.

Із початку 2020 року у світі став швидко поширюватися новий коронавірус (COVID-19), що призвело до того, що Всесвітня організація охорони здоров'я («ВООЗ») у березні 2020 року оголосила про початок пандемії. Заходи, які вживають багато країн для стримування поширення COVID-19, призводять до значних операційних складнощів для багатьох компаній і завдають істотного впливу на світові фінансові ринки. Оскільки ситуація швидко розвивається, COVID-19 може істотно вплинути на діяльність багатьох компаній у різних секторах економіки, включно, але не обмежуючись, порушенням операційної діяльності у результаті призупинення або закриття виробництва, порушенням ланцюгів постачання, карантинном персоналу, зниженням попиту та труднощами з отриманням фінансування. Окрім того, Група може зіштовхнутися з іще більшим впливом COVID-19 у результаті його негативного впливу на глобальну економіку та основні фінансові ринки. Істотність впливу COVID-19 на операційну діяльність Групи великою мірою залежить від тривалості та поширення впливу вірусу на світову та українську економіку.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики

Заява про відповідність. Дана консолідована фінансова звітність Банку була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі – «МСФЗ») та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Дана консолідована фінансова звітність представлена у тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше.

Дана консолідована фінансова звітність була підготовлена за методом історичної собівартості, за винятком оцінки за справедливою вартістю певних фінансових інструментів.

Банк веде свій бухгалтерський облік згідно з українським законодавством. Дана консолідована фінансова звітність була підготовлена на основі бухгалтерських записів, які Банк веде у відповідності до МСФЗ.

Основа консолідації. Ця консолідована фінансова звітність включає фінансову звітність Банку та його дочірнього підприємства. Контроль досягається тоді, коли Банк:

- має владні повноваження щодо об'єкта інвестування;
- зазнає ризиків або має права щодо змінних результатів діяльності об'єкта інвестування; та
- має здатність використовувати свої владні повноваження щодо об'єкта інвестування для впливу на свої результати.

Банк здійснює оцінку наявності або відсутності контролю над об'єктом інвестицій, якщо факти та обставини вказують на зміни одного або більше із трьох перелічених вище елементів контролю.

У випадку, коли Банк не має більшості прав голосу в об'єкті інвестування, він володіє владними повноваженнями над цим об'єктом інвестицій, коли прав голосу достатньо для забезпечення його практичної здатності керувати значущими видами діяльності об'єкта інвестування одноосібно. Оцінюючи, чи є права голосу Банку достатніми для надання йому владних повноважень, Банк враховує усі факти та обставини, у тому числі:

- розмір утримуваного Банком пакету голосів порівняно із розміром та ступенем розпорошеності пакетів інших утримувачів прав голосу;
- потенційні права голосу, утримувані Банком, інших утримувачів голосів або інших сторін;
- права, які виникають внаслідок інших контрактних угод; та
- будь-які додаткові факти та обставини, які вказують на те, що Банк має або не має можливості керувати значущими видами діяльності у період часу, коли необхідно прийняти рішення, включно з порядком розподілу голосів під час голосування на попередніх зборах акціонера.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Консолідація дочірнього підприємства розпочинається із дати, коли Банк отримує контроль над дочірнім підприємством, та припиняється, коли Банк втрачає контроль над дочірнім підприємством. Зокрема, доходи і витрати дочірнього підприємства, придбаного або проданого протягом року, включаються до консолідованого звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід, починаючи із дати отримання Банком контролю і до дати втрати Банком контролю над дочірнім підприємством.

У випадку необхідності у фінансову звітність дочірнього підприємства вносяться коригування для приведення його облікової політики у відповідність до облікової політики Групи.

При підготовці консолідованої фінансової звітності всі операції, залишки за розрахунками, а також доходи і витрати, які виникли у результаті операцій між підприємствами Групи, повністю виключаються.

Об'єднання підприємств. Операції придбання підприємств обліковуються із використанням методу придбання. Сума компенсації, яка передається під час операції об'єднання підприємств, оцінюється за справедливою вартістю, яка розраховується як сума справедливої вартості на дату придбання активів, переданих Групою, зобов'язань Групи перед колишніми власниками об'єкта придбання та часток власного капіталу, наданих Групою в обмін на отриманий контроль над відповідним об'єктом придбання. Витрати, пов'язані з операцією придбання, звичайно визнаються у складі прибутку або збитку того періоду, в якому вони були понесені.

Якщо первісний облік операції об'єднання підприємств не завершився на кінець звітного періоду, в якому відбувається об'єднання, Група відображає у консолідованій звітності попередні суми за статтями, стосовно яких облік не було завершено. У ці попередні суми вносяться коригування під час періоду оцінки (який не може перевищувати одного року від дати придбання) або визнаються додаткові активи або зобов'язання для відображення нової отриманої інформації щодо фактів та обставин, які існували на дату придбання, які, якби про них було відомо, могли вплинути на суми, визнані на цю дату.

Об'єднання бізнесу обліковуються з використанням методу придбання на дату придбання, що є датою, на яку контроль передається Банку.

Безперервна діяльність. Консолідована фінансова звітність була підготовлена на основі припущення, що Група здатна продовжувати свою діяльність на безперервній основі у найближчому майбутньому. Керівництво та акціонер мають намір і в подальшому розвивати діяльність Групи в Україні. На думку керівництва, застосування припущення щодо здатності Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі є адекватним, враховуючи належний рівень достатності капіталу, наміри акціонеру надавати підтримку Групі, а також історичний досвід, який свідчить, що короткострокові зобов'язання будуть рефінансовані у ході звичайної господарської діяльності.

Застосування нових стандартів та поправок до них. Наведені нижче поправки до стандартів і інтерпретацій застосовні до Групи, починаючи з 1 січня 2020 року, але істотно не вплинули на Групу:

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Поправки до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»	«Визначення бізнесу»
Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» та МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»	«Визначення суттєвості»
Поправки до концептуальної основи фінансової звітності	«Поправки до посилань концептуальної основи стандартів МСФЗ»
Поправки до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» та МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»	«Реформа відсоткової ставки та її вплив на фінансову звітність»
Поправки до МСФО 16 «Оренда»	«Поступки з оренди, пов'язані з пандемією COVID-19»

Застосування нових стандартів та інтерпретацій не привело до істотних змін облікових політик Групи, що впливають на звітні дані поточного та попереднього періоду.

Суттєві облікові політики

Чисті процентні доходи. Процентні доходи і витрати для усіх фінансових інструментів визнаються у статті «Чистий процентний дохід» як процентні доходи та процентні витрати у консолідованому звіті про прибутки або збитки із використанням методу ефективної ставки відсотка. Проценти за фінансовими інструментами, які оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, включаються до складу руху справедливої вартості протягом періоду.

Ефективна ставка відсотка являє собою ставку, яка точно дисконтує очікувані потоки грошових коштів від фінансового інструмента протягом очікуваного строку використання фінансового інструмента або, коли доцільно, коротшого періоду до чистої балансової вартості фінансового активу або фінансового зобов'язання. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються з урахуванням всіх договірних умов за інструментом.

Розрахунок ефективної ставки відсотка включає усі гонорари, сплачені або отримані між сторонами договору, які супроводжують і безпосередньо стосуються конкретної кредитної угоди, витрати на здійснення операції та інші премії або дисконти. Для фінансових активів, які оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, витрати на здійснення операції визнаються у складі прибутку або збитку на момент первісного визнання.

Процентні доходи/процентні витрати розраховуються із застосуванням ефективної ставки відсотка до валової балансової вартості фінансових активів, не знецінених у результаті дії кредитного ризику (тобто за амортизованою вартістю фінансового активу до коригування із використанням будь-якого резерву на покриття очікуваних кредитних збитків), або амортизованої вартості фінансових зобов'язань. Для фінансових активів, знецінених у результаті дії кредитного ризику, процентні доходи розраховуються із застосуванням ефективної ставки відсотка до амортизованої вартості фінансових активів, знецінених у результаті дії кредитного ризику (тобто валової балансової вартості, за вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків). Для придбаних або створених фінансових активів, знецінених у результаті дії кредитного ризику, ефективна ставка відсотка відображає очікувані кредитні збитки під час визначення майбутніх потоків грошових коштів, які передбачається отримати від фінансового активу.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Комісійні доходи/витрати. Комісійні доходи і витрати включають комісії, які не є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка (див. вгорі). Комісії, включені до цієї частини консолідованого звіту про прибутки або збитки Групи, включають, окрім іншого, комісії, які нараховуються за обслуговування кредиту, плату за відсутність використання, яка стосується кредитних зобов'язань, коли мало ймовірно, що вони приведуть до виникнення конкретної кредитної угоди, та комісії за організацію синдикативного кредиту.

Комісійні витрати стосовно послуг обліковуються тоді, коли відповідні послуги будуть отримані.

Фінансові активи. Усі фінансові активи визнаються і припиняють визнаватися на дату торгівлі, коли операція придбання або продажу фінансового активу здійснюється за договором, умови якого вимагають доставку фінансового активу протягом часового періоду, визначеного відповідним ринком, і первісно оцінюються за справедливою вартістю, плюс витрати на операцію, за виключенням фінансових активів, які класифіковані як такі, що оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку. Витрати на операцію, які безпосередньо стосуються придбання фінансових активів, які класифіковані як такі, що оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, визнаються негайно у складі прибутку або збитку.

Вимагається, щоб усі визнані фінансові активи, які входять у сферу застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», у подальшому оцінювались за амортизованою вартістю або справедливою вартістю на основі бізнес-моделі підприємства для управління фінансовими активами та характеристиками потоків грошових коштів за договорами від фінансових активів.

Зокрема:

- Боргові інструменти, які утримуються у рамках бізнес-моделі, метою якої є збирання потоків грошових коштів за договорами і яка має потоки грошових коштів за договорами, які є виплатами суто основної суми та процентів (SPPI), у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю.
- Боргові інструменти, які утримуються у рамках бізнес-моделі, метою якої є як збирання потоків грошових коштів за договорами, так і продаж боргових інструментів і яка має потоки грошових коштів за договорами, які є суто виплатами основної суми та процентів (SPPI), у подальшому оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів.
- Усі інші боргові інструменти (тобто боргові інструменти, які управляються на основі справедливої вартості або утримуються для продажу) та інвестиції у капітал оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку.

Боргові інструменти за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів. Група визначає класифікацію та оцінку фінансових активів на основі характеристик грошових потоків за договорами від активів і бізнес-моделі Групи для управління активами.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Для активу, який має класифікуватись та оцінюватись за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів, його договірні умови повинні спричиняти грошові потоки, які є суто виплатами основної суми та процентів від непогашеної суми основного боргу.

Для цілей тестування стосовно суто виплат основної суми та процентів основна сума являє собою справедливу вартість фінансового активу на момент первісного визнання. Ця основна сума може змінюватись протягом строку дії фінансового активу (наприклад, якщо відбуваються погашення основної суми). Проценти включають компенсацію за вартість грошей у часі, за кредитний ризик, пов'язаний із непогашеною основною сумою, протягом конкретного періоду часу і за інші основні кредитні ризики та витрати, а також маржу прибутку. Оцінка суто виплат основної суми та процентів здійснюється у валюті, у якій деноміновано цей фінансовий актив.

Грошові потоки за договорами, які є суто виплатами основної суми та процентів, відповідають основній кредитній угоді. Договірні умови, які вводять схильність до ризиків або волатильність до грошових потоків за договорами і які не пов'язані з основною кредитною угодою, такі як схильність до змін у цінах на капітал або цін на товари, не викликають грошових потоків за договорами, які є суто виплатами основної суми та процентів. Створений або придбаний актив може бути базовою кредитною угодою незалежно від того, чи є він кредитом за своєю правовою формою.

Оцінка бізнес-моделей для управління фінансовими активами виконується на дату первісного застосування МСФЗ 9 для визначення класифікації фінансового активу. Бізнес-модель застосовується ретроспективно до всіх фінансових активів, які існують на дату первісного застосування МСФЗ 9. Група визначає бізнес-моделі на рівні, який відображає те, яким чином групи фінансових активів управляються разом для досягнення конкретної бізнес-цілі. Бізнес-модель Групи не залежить від намірів керівництва щодо окремого інструмента; тому оцінка бізнес-моделі виконується на більш високому рівні агрегування, ніж на основі окремого інструмента.

Група має більше однієї бізнес-моделі для управління своїми фінансовими інструментами, які відображають те, яким чином Група управляє своїми фінансовими активами для генерування грошових потоків. Бізнес-моделі Групи визначають, чи виникнуть грошові потоки у результаті збирання грошових потоків за договорами, продажу фінансових активів або того чи іншого разом.

Група розглядає усю доступну відповідну інформацію під час здійснення оцінки бізнес-моделі. Однак, ця оцінка не виконується на основі сценаріїв, які Група не очікує обґрунтовано, що вони відбудуться, таких як так звані «песимістичні» або «стресові» сценарії. Група враховує усі доступні важливі докази, такі як:

- яким чином показники діяльності бізнес-моделі та фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі, оцінюються і доводяться до відома провідного управлінського персоналу підприємства;

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

- ризики, які впливають на показники ефективності Бізнес-моделі (та фінансові активи, утримувані в рамках цієї бізнес-моделі) і, зокрема, спосіб, у який цими ризиками управляють; та
- яким чином відбувається компенсація для менеджерів бізнесу (наприклад, чи базується сума компенсації на справедливій вартості активів, якими управляють, чи на зібраних грошових потоках за договорами).

На момент первісного визнання фінансового активу Група визначає, чи є нові визнані фінансові активи частиною бізнес-моделі, яка існує, і чи відображають вони початок дії нової бізнес-моделі. Група здійснює переоцінку своїх бізнес-моделей кожного звітного періоду для визначення того, чи змінилися бізнес-моделі у порівнянні з попереднім періодом. Для поточного звітного періоду Група не виявив змін у своїх бізнес-моделях.

Коли борговий інструмент, який оцінюється за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу, припиняє визнаватися, накопичений прибуток/збиток, раніше визнаний у складі іншого сукупного доходу, змінює свою класифікацію з капіталу на прибуток або збиток. І навпроти, для інвестиції у капітал, визначеної як така, що оцінюється за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу, накопичений прибуток/збиток, раніше визнаний у складі іншого сукупного доходу, не змінює свою класифікацію у подальшому на прибуток або збиток, але переводиться до складу капіталу. Боргові інструменти, які у подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу, підлягають зменшенню корисності.

Фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку. Фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, є:

- активами з потоками грошових коштів за договорами, які не є виплатами тільки основної суми та процентів; або/та
- активами, які утримуються у бізнес-моделі, яка не призначена для збирання потоків грошових коштів за договорами або утримується для їхнього збирання чи продажу; або
- активами, визначеними як такі, що оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, із використанням варіанту справедливої вартості.

Ці активи оцінюються за справедливою вартістю, причому будь-які прибутки/збитки, які виникають у результаті переоцінки, визнаються у складі прибутку або збитку.

Зміни класифікації. Якщо бізнес-модель, за якою Група утримує фінансові активи, змінюється, то фінансові активи, які зазнали впливу, змінюють свою класифікацію. Вимоги до класифікації та оцінки, які стосуються нової категорії, застосовуються перспективно із першого дня першого звітного періоду після змін у бізнес-моделі, які призводять до зміни класифікації фінансових активів Групи. Зміни у грошових потоках за договорами розглядаються у рамках облікової політики у розділі «Зміни і припинення визнання фінансових активів», як описано нижче.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Зменшення корисності. Група визнає резерв під збитки щодо очікуваних кредитних збитків за такими фінансовими інструментами, які не оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку:

- грошові кошти та їх еквіваленти;
- кошти в банках;
- кредити клієнтам;
- інвестиційні цінні папери;
- інші фінансові активи;
- випущені договори фінансових гарантій та кредитні зобов'язання.

За виключенням придбаних або створених фінансових активів, знецінених у результаті дії кредитного ризику (які розглядаються окремо нижче), очікувані кредитні збитки вимагається оцінювати за рахунок резерву під збитки у сумі, яка дорівнює:

- очікуваним кредитним збиткам на період 12 місяців, тобто очікуваним кредитним збиткам на весь термін дії активу, які виникають із таких подій дефолту, що можуть настати протягом 12 місяців після звітної дати (відносяться до Етапу 1); або
- очікуваним кредитним збиткам на весь строк дії активу, тобто очікуваним кредитним збиткам на весь строк дії активу, які виникають з усіх подій дефолту протягом строку дії фінансового інструмента (відносяться до Етапу 2 та Етапу 3).

Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків на весь строк дії активу вимагається формувати для фінансового інструмента, якщо кредитний ризик за цим фінансовим інструментом істотно збільшився з моменту первісного визнання. Для всіх інших фінансових інструментів очікувані кредитні збитки оцінюються у сумі, яка дорівнює 12-ти місячним очікуваним кредитним збиткам.

Очікувані кредитні збитки являють собою зважену на ймовірність оцінку теперішньої вартості кредитних збитків. Вони оцінюються як теперішня вартість різниці між грошовими потоками, належними для Групи за договором, та грошовими потоками, які Група передбачає отримати і які впливають зі зважування численних майбутніх економічних сценаріїв, дисконтованих за ефективною ставкою відсотка активу.

- для невикористаних кредитних зобов'язань очікувані кредитні збитки являють собою різницю між теперішньою вартістю різниці між грошовими потоками за договорами, належними для Групи, якщо власник зобов'язання знімає кошти з кредиту, та грошовими потоками, які Група передбачає отримати, якщо кошти з кредиту знімаються; та
- для договорів фінансових гарантій очікувані кредитні збитки являють собою різницю між очікуваними виплатами для відшкодування власнику гарантованого боргового інструмента, за вирахуванням будь-яких сум, які Група передбачає отримати від власника, дебітора або іншої сторони.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Група оцінює очікувані кредитні збитки на індивідуальній основі або колективній основі для портфелів кредитів, які мають аналогічні характеристики ризиків. Оцінка резерву під збитки базується на теперішній вартості очікуваних грошових потоків від активу із використанням первісної ефективної ставки відсотка активу, незалежно від того чи оцінюється він на індивідуальній чи колективній основі.

Фінансові активи, знецінені у результаті дії кредитного ризику. Фінансовий актив є «знеціненим у результаті дії кредитного ризику», коли відбулися одна або більше подій, які мають негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки від фінансового активу. Фінансові активи, знецінені у результаті дії кредитного ризику, відносяться до активів Етапу 3. Докази зменшення корисності у результаті дії кредитного ризику включають дані, які піддаються спостереженню, про такі події:

- значні фінансові труднощі позичальника або емітента;
- порушення умов договору, наприклад дефолт або прострочення виплат;
- кредитор позичальника, з економічних або договірних причин, які стосуються фінансових труднощів позичальника, надає позичальнику поступку, яку інакше кредитор навіть і не розглядав би;
- зникнення активного ринку для фінансового активу у результаті дії фінансових труднощів; або
- придбання фінансового активу зі значною знижкою, яка відображає понесені кредитні збитки.

Між тим може виявитися неможливим виявити єдину конкретну подію; комбінований вплив декількох подій може спричинити зменшення корисності фінансових активів у результаті дії кредитного ризику. Група оцінює, чи зазнали боргові інструменти, які є фінансовими активами, які оцінюються за амортизованою собівартістю або справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів, зменшення корисності у результаті дії кредитного ризику на кожну звітну дату. Для оцінки того, чи зазнали суверенні та корпоративні боргові інструменти зменшення корисності у результаті дії кредитного ризику, Група розглядає такі фактори як дохідність облігацій, кредитні рейтинги та здатність позичальника отримати фінансування.

Кредит вважається знеціненим у результаті дії кредитного ризику, коли позичальнику надається поступка у силу погіршення фінансового стану позичальника, якщо тільки не існують докази того, що у результаті надання поступки ризик неотримання грошових потоків за договорами істотно зменшився і немає інших показників зменшення корисності. Для фінансових активів, за якими поступки передбачені, але не надаються, актив вважається знеціненим у результаті дії кредитного ризику, коли існують докази, які піддаються спостереженню, щодо зменшення корисності у результаті дії кредитного ризику, включно з відповідністю визначення дефолту. Визначення дефолту (див. нижче) включає індикатори малоймовірності здійснення оплати і припинення виплат, якщо виплата сум прострочена на 90 днів або більше.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Придбані або створені фінансові активи, знецінені у результаті дії кредитного ризику. До придбаних або створених фінансових активів, знецінених у результаті дії кредитного ризику, ставляться інакше, тому що активи зазнали зменшення корисності у результаті дії кредитного ризику на момент первісного визнання. Для цих активів Група визнає усі зміни в очікуваних кредитних збитках на увесь період дії інструмента з моменту первісного визнання як резерв під збитки, причому будь-які зміни визнаються у складі прибутку або збитку. Сприятлива зміна для таких активів створює прибуток від зменшення корисності.

Визначення дефолту. Критично важливим для визначення очікуваних кредитних збитків є визначення дефолту. Визначення дефолту використовується під час оцінки суми очікуваних кредитних збитків і визначенні того, чи базується резерв під збитки на очікуваних кредитних збитках на 12 місяців чи на весь період дії інструмента, оскільки дефолт є компонентом ймовірності дефолту (PD), який впливає як на оцінку очікуваних кредитних збитків, так і на виявлення істотного збільшення кредитного ризику.

Група розглядає такі елементи як складові події дефолту:

- позичальник здійснив прострочення на більш ніж 90 днів за будь-яких суттєвим зобов'язанням перед Групою; або
- позичальник, скоріш за все, не виплатить свої кредитні зобов'язання перед Групою у повному обсязі.

Під час оцінки того, чи існує мала ймовірність виплати позичальником своїх кредитних зобов'язань, Група враховує як якісні, так і кількісні показники. Оцінювана інформація залежить від виду активу, наприклад, у корпоративному кредитуванні якісним показником, який використовується, є порушення фінансових умов, що не стосується роздрібного кредитування. Кількісні показники, такі як статус прострочення та невиконання за іншими зобов'язаннями того самого контрагента, є основними вхідними даними у цьому аналізі. Група використовує різноманітні джерела інформації для оцінки дефолту, власними даними так і зі зовнішніх джерел.

Значне зростання кредитного ризику. Група здійснює моніторинг усіх фінансових активів, виданих кредитних зобов'язань та договорів фінансових гарантій, до яких застосовуються вимоги щодо зменшення корисності, для оцінки того, чи відбулося значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання. Якщо відбулося значне зростання кредитного ризику, Група здійснить оцінку резерву під збитки на основі очікуваних кредитних збитків скоріше на весь строк дії інструмента, ніж на 12 місяців.

Під час оцінки того, чи збільшився кредитний ризик за фінансовим інструментом істотно з моменту первісного визнання, Група порівнює ризик настання дефолту за фінансовим інструментом на звітну дату на основі залишку строку до терміну погашення інструмента із ризиком настання дефолту, який очікувався для залишку строку до терміну погашення на дату первісного визнання, коли фінансовий інструмент був визнаний уперше. Під час здійснення такої оцінки Група бере до уваги як кількісну, так і якісну інформацію, яка є обґрунтованою та корисною, включно з історичним досвідом та прогнозною інформацією, яка доступна без докладання надмірних витрат чи зусиль, на основі історичного досвіду Групи та експертної кредитної оцінки, включно з прогнозною інформацією.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Коли актив стає простроченим на 30 днів, Група приймає, що відбулося значне зростання кредитного ризику, й актив знаходиться на Етапі 2 моделі зменшення корисності, тобто резерв на покриття збитків оцінюється як очікувані кредитні збитки на весь строк дії інструмента.

Зміна і припинення визнання фінансових активів. Зміна фінансового активу відбувається тоді, коли переглядаються договірні умови, які регулюють грошові потоки від фінансового активу або зазнають інших змін у періоді між первісним визнанням та погашенням фінансового активу. Зміна впливає на суму та/або строки грошових потоків за договором або негайно, або на певну майбутню дату. Окрім того, запровадження або коригування чинних фінансових умов за чинним кредитом являтиме собою зміну, навіть якщо ці нові або скориговані фінансові умови ще не впливають на грошові потоки негайно, але можуть вплинути на грошові потоки у залежності від того, чи буде виконуватись фінансова умова, чи ні (наприклад, зміна щодо збільшення процентної ставки, яка виникає у випадку порушення фінансових умов).

Група переглядає кредити, надані клієнтам, які зазнають фінансових труднощів, для максимального збільшення їхнього повернення та мінімізації ризику дефолту. Відмова від примусового стягнення кредиту застосовується у випадках, коли, незважаючи на те що позичальник вжив усіх достатніх зусиль для його виплати згідно з первісними договірними умовами, існує високий ризик настання дефолту або дефолт уже відбувся, і позичальник, як очікується, зможе виконати переглянуті умови. До переглянутих умов у більшості випадків належать подовження термінів погашення кредиту, зміни у строках грошових потоків від кредиту (погашення основної суми та процентів), скорочення суми належних до виплати грошових потоків (списання основної суми та процентів) і внесення поправок до фінансових умов. Група має розроблену політику щодо відмов від примусового стягнення заборгованості, яка застосовується до корпоративного та роздрібного кредитування.

Коли у фінансовий актив вноситься модифікація, Група оцінює, чи призводить ця зміна до припинення визнання. Згідно з політикою Групи модифікація призводить до припинення визнання, коли вона спричиняє виникнення суттєво інших умов.

У випадку коли фінансовий актив припиняє визнаватися, відбувається переоцінка резерву на покриття очікуваних кредитних збитків на дату припинення визнання для визначення чистої балансової вартості активу на цю дату. Різниця між цією переглянutoю балансовою вартістю і справедливою вартістю нового фінансового активу з новими умовами призведе до виникнення прибутку або збитку після припинення визнання. Новий фінансовий актив матиме резерв на покриття збитків, який оцінюється на основі 12-ти місячних очікуваних кредитних збитків, за виключенням, коли новий кредит вважається створеним активом, який знецінився у результаті дії кредитного ризику. Це застосовується у випадку, коли справедлива вартість нового кредиту визнається зі значною знижкою у порівнянні з його переглянutoю номінальною вартістю, тому що залишається високий ризик дефолту, який не зменшився у результаті модифікації.

Група здійснює моніторинг кредитного ризику модифікованих фінансових активів за рахунок оцінки якісної та кількісної інформації, такої як чи має позичальник статус такого, що прострочує виплати за новими умовами.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Коли договірні умови фінансового активу змінюються, і ця модифікація не призводить до припинення визнання, Група визначає, чи не збільшився кредитний ризик фінансового активу суттєво з моменту первісного визнання.

Для фінансових активів, змінених у рамках політики Групи щодо відмов від примусового стягнення заборгованості, у випадку коли зміна не призвела до припинення визнання, оцінка ймовірності дефолту відображає здатність Групи зібрати змінені грошові потоки з урахуванням попереднього досвіду Групи з аналогічними діями щодо відмови від примусового стягнення заборгованості, а також різноманітних поведінкових показників, включно з показниками виплат позичальника, щодо змінених умов за договором. Якщо кредитний ризик залишається значно вищим, ніж очікувалося на момент первісного визнання, резерв під збитки продовжуватиме оцінюватись у сумі, яка дорівнює очікуваним кредитним збиткам протягом всього строку дії інструмента.

Резерв під збитки за утримуваними від примусового стягнення кредитами загалом оцінюватиметься тільки на основі очікуваних кредитних збитків на 12 місяців, коли існують докази того, що позичальник покращив поведінку з виплат після зміни, що привело до сторнування раніше значного збільшення кредитного ризику.

У випадку коли модифікація не призводить до припинення визнання, Група розраховує прибуток/збиток від зміни, порівнюючи валову балансову вартість до і після зміни (за виключенням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків). Потім Група оцінює очікувані кредитні збитки для модифікованого активу, коли очікувані грошові потоки, які виникають з модифікованого фінансового активу, включаються до розрахунку очікуваних нестач грошових коштів від первісного активу.

Група припиняє визнавати фінансовий актив лише тоді, коли спливає строк дії договірних прав на грошові потоки від активу (включно із закінченням строку, яке виникає у результаті зміни на суттєво інші умови), або коли фінансовий актив і усі суттєві ризики та винагороди від володіння активом передаються іншому підприємству. Якщо Група ані передає, ані зберігає всі суттєві ризики та винагороди від володіння і продовжує контролювати переданий актив, Група визнає свою збережену частку в активі і відповідне зобов'язання на суми, які вона може бути змушена виплатити. Якщо Група зберігає всі суттєві ризики та винагороди від володіння переданим фінансовим активом, Група продовжує визнавати фінансовий актив і також визнає забезпечену позику на суму отриманих надходжень.

Після повного припинення визнання фінансового активу різниця між балансовою вартістю активу та сумою компенсації отриманої і до отримання та накопиченим прибутком/збитком, який був визнаний у складі інших сукупних доходів та накопичений у складі капіталу, визнається у складі прибутку або збитку, за виключенням інвестиції у капітал, визначеної як така, що оцінюється за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів, коли накопичений прибуток/збиток, раніше визнаний у складі інших сукупних доходів, у подальшому не змінює свою класифікацію на прибуток або збиток.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Списання. Кредити та боргові цінні папери списуються, коли у Групі немає обґрунтованих очікувань щодо відшкодування фінансового активу (повністю або частково). Це відбувається тоді, коли Група визначає, що у позичальника немає активів або джерел доходів, які можуть генерувати достатні грошові потоки для погашення сум, які підлягають списанню. Списання являє собою подію припинення визнання. Група може застосувати примусові дії до списаних фінансових активів. Відшкодування у результаті примусових дій Групи приводить до прибутку від зменшення корисності. Списання кредитів та боргових цінних паперів не призводить до припинення позовної діяльності. Суми списаних активів протягом 2020 року розкриті у Примітці 5.

Подання резерву під очікувані кредитні збитки у консолідованому звіті про фінансовий стан. Резерви під очікувані кредитні збитки подаються у консолідованому звіті про фінансовий стан таким чином:

- Для фінансових активів, оцінюваних за амортизованою вартістю: як вирахування з валової балансової вартості активів.
- Для боргових інструментів, оцінюваних за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів: жодного резерву на покриття збитків не визнається у консолідованому звіті про фінансовий стан, оскільки їхня балансова вартість є справедливою вартістю.
- Для кредитних зобов'язань та договорів фінансових гарантій: як резерв.

Фінансові зобов'язання. Фінансові зобов'язання класифікуються або як фінансові зобов'язання, які оцінюються «за справедливою вартістю, через прибуток або збиток», або «інші фінансові зобов'язання».

Інші фінансові зобов'язання. Інші фінансові зобов'язання, включно з депозитами та позиками, первісно оцінюються за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат на операцію. У подальшому інші фінансові зобов'язання оцінюються за амортизованою собівартістю із використанням методу ефективної ставки відсотка.

Ефективна ставка відсотка є методом розрахунку амортизованої собівартості фінансового зобов'язання та розподілу процентних витрат протягом відповідного періоду. Щодо детальної інформації про ефективну ставку див. розділ «Чисті процентні доходи» вище.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Група припиняє визнавати фінансові зобов'язання тоді і тільки тоді, коли зобов'язання Групи виконані, анульовані або спливає строк їхньої дії. Різниця між балансовою вартістю фінансового зобов'язання, визнання якого було припинене, і компенсацією виплаченою або до виплати визнається у складі прибутку або збитку.

Договори фінансових гарантій. Договір фінансової гарантії являє собою договір, який вимагає від особи, яка його видала, здійснити визначені платежі для відшкодування особі, яка його утримує, збитків, понесених у результаті того, що певний дебітор не виконає належних платежів згідно з умовами боргового інструмента.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Договори фінансових гарантій, які видала Група, первісно оцінюються за справедливою вартістю і у подальшому оцінюються за більшою з величин:

- суми резерву під збитки, як визначено у відповідності до МСФЗ 9; та
- первісно визнаної суми, за вирахуванням, коли доцільно, накопиченої суми доходу, визнаного згідно з політикою Групи щодо визнання доходів.

Договори фінансових гарантій подаються як резерви у консолідованому звіті про фінансовий стан, а оцінка подається у складі інших доходів.

Функціональна валюта. Позиції, включені в консолідовану фінансову звітність Групи, виражені у валюті, що найкращим чином відповідає економічній сутності подій та умов, що

стосуються Групи («функціональна валюта»). Функціональною валютою даної консолідованої фінансової звітності є українська гривня. Всі значення заокруглені до цілих тисяч гривень, якщо не вказано інше.

Взаємозалік. Фінансові активи та зобов'язання згортаються, а в консолідованому звіті про фінансовий стан відображається згорнутий залишок, якщо Група має юридичне право здійснювати залік відображених у консолідованому звіті про фінансовий стан сум та має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та погасити зобов'язання одночасно. Доходи і витрати не згортаються у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи, за виключенням тих випадків, коли це вимагається або дозволяється МСФЗ або відповідним тлумаченням, при цьому такі випадки окремо розкриваються в обліковій політиці Групи. При обліку передачі фінансового активу, яка не веде до припинення визнання такого активу, Група не зортає переданий актив та пов'язане з ним зобов'язання.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та рахунки у НБУ для цілей складання консолідованого звіту про фінансовий стан включають готівку в касі та залишки на кореспондентських та строкових депозитних рахунках у НБУ. Для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів до грошових коштів та їх еквівалентів включають активи, які можуть бути вільно конвертовані у відповідну суму грошових коштів протягом короткого періоду часу, а саме: готівку в касі, необмежені у використанні залишки на кореспондентських рахунках у НБУ, кошти, розміщені в банках, та угоди зворотного продажу з первісним строком погашення до 90 днів, за виключенням гарантійних депозитів та інших обмежених у використанні залишків на рахунках. При складанні консолідованого звіту про рух грошових коштів сума обов'язкового мінімального резерву, який депонується у НБУ, не включається до еквівалентів грошових коштів через існуючі обмеження щодо його використання.

Договори РЕПО і зворотного РЕПО. Цінні папери, продані за угодами про зворотний викуп («РЕПО»), обліковуються як забезпечені операції фінансування, при цьому цінні папери, продані за договорами РЕПО, продовжують відображатися у консолідованому звіті про фінансовий стан, а зобов'язання контрагента включається до сум виплат за операціями РЕПО у складі депозитів і залишків коштів в інших банках або поточних рахунків і депозитів клієнтів залежно від ситуації.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Різниця між ціною продажу і ціною зворотного викупу являє собою витрати на виплату процентів і визнається у прибутку або збитку протягом строку дії угоди про зворотний викуп за методом ефективної ставки відсотка. Цінні папери, придбані за угодами про зворотний продаж («зворотне РЕПО»), обліковуються як суми до отримання за операціями зворотного продажу у складі коштів у банках або кредитів клієнтам залежно від ситуації. Різниця між ціною придбання та ціною продажу являє собою процентний дохід і визнається у прибутку або збитку протягом строку дії угоди про зворотний продаж за методом ефективної ставки відсотка. Якщо активи, придбані за угодою про зворотний продаж, продаються третім особам, зобов'язання щодо повернення цінних паперів обліковується як зобов'язання й оцінюється за справедливою вартістю.

Похідні фінансові інструменти. У ході звичайної господарської діяльності Група укладає різноманітні договори похідних фінансових інструментів, включаючи форвардні договори та свопи, призначені для управління валютним ризиком та ризиком ліквідності, а також для цілей торгівлі. Похідні фінансові інструменти, що використовуються Групою, не призначені для хеджування і не кваліфікуються для обліку хеджування. Похідні фінансові інструменти первісно відображаються за справедливою вартістю на дату укладення договору і в подальшому переоцінюються до справедливої вартості на кожну звітну дату. Похідні фінансові інструменти відображаються як активи, коли їхня справедлива вартість має позитивне значення, і як зобов'язання, коли від'ємне.

Похідні фінансові інструменти включаються до складу інших активів або інших зобов'язань у консолідованому звіті про фінансовий стан.

Оподаткування. Витрати з податку на прибуток представляють собою суму витрат з поточного та відстроченого податків.

Поточний податок на прибуток. Витрати за поточним податком на прибуток базуються на оподаткованому прибутку за рік. Оподатковуваний прибуток відрізняється від фінансового прибутку до оподаткування, відображеного у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи, оскільки не включає статей доходів або витрат, які оподатковуються або відносяться на витрати в інші роки, а також виключає статті, які ніколи не оподатковуються і не відносяться на витрати в цілях оподаткування. Витрати Групи за поточним податком розраховуються з використанням податкової ставки, яка діяла протягом звітного періоду.

Відстрочений податок на прибуток. Це податок, який, як очікується, повинен бути сплачений або відшкодований за різницями між балансовою вартістю активів та зобов'язань у консолідованій фінансовій звітності та відповідною податковою базою, яка використовується при розрахунках оподаткованого прибутку та обліковується за методом балансових зобов'язань. Відстрочені податкові активи визнаються з урахуванням ймовірності отримання у майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можуть бути реалізовані тимчасові різниці, які відносяться на витрати. Такі активи не визнаються, якщо тимчасові різниці виникають внаслідок первісного визнання інших активів та зобов'язань у рамках операції, яка не впливає на розмір податкового чи бухгалтерського прибутку.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату та зменшується у тій мірі, в якій більше не існує ймовірності наявності оподаткованого прибутку, якого буде достатньо для повного або часткового відшкодування такого активу.

Відстрочений податок визнається у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи, крім тих випадків коли він пов'язаний зі статтями, які безпосередньо відносяться до статей капіталу, при цьому відстрочений податок також визнається у складі капіталу.

В Україні також існують інші податки, якими обкладається діяльність Групи. Ці податки включені як компонент операційних витрат у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи.

Основні засоби та нематеріальні активи. Основні засоби та нематеріальні активи відображаються за первісною історичною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-якого визнаного збитку від знецінення.

Історична вартість основних засобів складається з їх первісної вартості з урахуванням усіх витрат, пов'язаних з придбанням, доставкою, монтажем і введенням в експлуатацію зазначених активів.

Усі нематеріальні активи Групи мають кінцевий термін використання і включають переважно програмне забезпечення та ліцензії на право користування програмними продуктами.

Сума амортизації нараховується на балансову вартість основних засобів та нематеріальних активів з метою поступового списання активів протягом очікуваного строку їх корисного використання. Вона розраховується з використанням прямолінійного методу.

В 2020 році строки корисного використання основних засобів та нематеріальних активів переглядалися, строк корисного використання нематеріальних активів визначається, згідно з Положенням про порядок обліку основних засобів та нематеріальних активів АТ «ОТП Банк».

Об'єкт основних засобів та нематеріальних активів припиняє визнаватися після вибуття або коли більше не очікується отримання майбутніх економічних вигід від продовження використання цього активу.

У кінці кожного звітного періоду Група оцінює, чи є якісь ознаки того, що корисність актива може зменшитись. Якщо балансова вартість активів перевищує очікувану вартість відшкодування, вона знижується до вартості відшкодування.

Умовні активи. Не визнаються у консолідованому звіті про фінансовий стан, але розкриваються у примітках до консолідованої фінансової звітності у тому випадку, коли є ймовірним надходження економічних вигід.

Умовні зобов'язання. Не визнаються у консолідованому звіті про фінансовий стан, але розкриваються у примітках до консолідованої фінансової звітності, за виключенням випадків, коли ймовірність вибуття ресурсів у результаті погашення є незначною.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Забезпечення. Визнаються, коли Група має існуюче юридичне або конструктивне зобов'язання, яке виникло у результаті минулих подій, і ймовірно, що для погашення цього зобов'язання потрібне використання ресурсів, які втілюють у собі певні економічні вигоди; причому розмір таких зобов'язань можна достовірно оцінити. Забезпечення оцінюються у відповідності з МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи», який вимагає застосування оцінки та судження керівництва.

Інструменти власного капіталу. Інструмент власного капіталу – це будь-який договір, що підтверджує право на залишкову частку в активах Групи після вирахування всіх його зобов'язань. Інструменти капіталу, випущені Групою, відображаються в сумі надходжень за ними за вирахуванням прямих витрат на їх випуск.

Акціонерний капітал та емісійний дохід. Внески до акціонерного капіталу визнаються за первісною вартістю. Емісійний дохід виникає при перевищенні суми внесених коштів над номінальною вартістю випущених акцій. Прибутки та збитки від реалізації власних акцій відносяться до емісійного доходу.

Дивіденди від простих акцій визнаються у складі капіталу як зменшення капіталу в тому періоді, в якому вони були оголошені.

Резерви капіталу. Резерви, відображені у складі капіталу (інших сукупних доходів) у консолідованому звіті про фінансовий стан Групи, включають резерв переоцінки, який включає зміни справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Витрати на персонал. Витрати на заробітну плату, внески до загальнодержавних соціальних фондів, оплачувані щорічні відпустки, виплати за листками непрацездатності, премії, а також негрошові винагороди нараховуються в тому році, у якому відповідні послуги надавалися працівниками. Група згідно із законодавством України здійснює перерахування внесків (зборів) до таких загальнодержавних соціальних фондів: пенсійного, соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття та соціального страхування від нещасних випадків.

Кошти, що перераховуються до загальнодержавних соціальних фондів, визнаються витратами Групи в міру їх здійснення. У складі витрат на персонал відображаються витрати на формування резервів на оплату відпусток та виплату премій. Група не має жодних інших зобов'язань за виплатами після звільнення працівників або інших істотних виплат, які потребують нарахування.

Операції з іноземною валютою. Консолідована фінансова звітність Групи представлена в українській гривні, валюті основного економічного середовища, в якому веде свою операційну діяльність Група (функціональній валюті). Монетарні активи та зобов'язання, виражені у валютах, які відрізняються від функціональної валюти Групи (іноземних валютах), перераховуються в українську гривню за відповідними офіційними курсами обміну валют, які діють на звітну дату.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Балансові активи та зобов'язання в іноземній валюті відображаються у консолідованому звіті про фінансовий стан за офіційним курсом, що діяв на дату їх виникнення, та переоцінюються за курсом на звітну дату. Доходи і витрати в іноземній валюті відображаються за офіційним курсом, що діяв на дату їх виникнення, а не на дату розрахунків, а при застосуванні касового методу – за курсом на день розрахунку. Усі отримані прибутки та збитки, які виникають у результаті такого перерахування, включаються до складу чистого прибутку/(збитку) від операцій з іноземною валютою.

Курси обміну валют. Офіційні курси гривні до іноземних валют станом на 31 грудня 2020 та 2019 років, які використовувала Група при підготовці даної консолідованої фінансової звітності, представлені таким чином:

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Гривня/1 долар США	28.2746	23.6862
Гривня/1 євро	34.7396	26.4220

Зміни у форматі консолідованої фінансової звітності. За потреби, порівняльні дані коригуються для приведення їх у відповідність змінам у форматі консолідованої фінансової звітності за поточний рік.

Нові і переглянуті прийняті МСФЗ. Група не застосовувала таких нових і переглянутих МСФЗ, які були випущені, але ще не набули чинності:

Стандарти/тлумачення	Набувають чинності для річних облікових періодів, які починаються на або після
Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» – Розкриття облікових політик	1 січня 2023 року
Поправки до МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» – Визначення облікових оцінок	1 січня 2023 року
МСФЗ 17 «Страхові контракти»	1 січня 2023 року
Поправки до МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані компанії» – Продаж або внесок активів в угодах між інвестором і його асоційованою компанією або спільним підприємством	Дата не визначена
Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» – Класифікація зобов'язань на короткострокові та довгострокові	1 січня 2023 року
Реформа базової процентної ставки (IBOR) – поправки до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» та МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», МСФЗ 4 «Страхові контракти» і МСФЗ 16 «Оренда» – етап 2	1 січня 2021 року
Поправки до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу» – Посилання на концептуальну основу МСФЗ	1 січня 2022 року
Поправки до МСБО 16 «Основні засоби» – Надходження до ймовірного використання	1 січня 2022 року
Поправки до МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» – Обтяжливі контракти – вартість виконання контракту	1 січня 2022 року
Щорічне удосконалення МСФЗ за період 2018-2020, Поправки до МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності», МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСБО 41 «Сільське господарство», МСФЗ 16 «Оренда»	1 січня 2022 року

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Очікується, що нові стандарти, що зазначені в таблиці, не будуть мати значного впливу на консолідовану фінансову звітність Групи.

Сфери застосування істотних суджень керівництва та джерела невизначеності оцінок. При підготовці консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ від керівництва Групи вимагається робити оцінки та припущення, які впливають на відображені суми активів та зобов'язань, розкриття умовних активів та зобов'язань на звітну дату, а також відображених у консолідованій фінансовій звітності сум доходів і витрат протягом звітного періоду.

Керівництво здійснює свої оцінки та приймає професійні судження на постійній основі. Оцінки та судження керівництва ґрунтуються на історичному досвіді та різних інших факторах, які, на їхню думку, є доцільними в даних обставинах. Фактичні результати можуть відрізнятися від даних оцінок в залежності від різних припущень або умов.

Істотні припущення

Оцінка бізнес-моделі. Класифікація і оцінка фінансових активів залежить від результатів тестування щодо виплат тільки основної суми та процентів, а також бізнес-моделі. Група визначає бізнес-модель на рівні, який відображає те, яким чином групи фінансових активів управляються разом для досягнення конкретної бізнес-цілі. Ця оцінка включає використання суджень, які відображають усі відповідні докази, включно зі способами оцінки показників діяльності активів та оцінки їхніх показників, ризику, які впливають на показники діяльності активів і способи їхнього управління, а також те, яким чином відбувається компенсація менеджерів активів. Група здійснює моніторинг фінансових активів, які оцінюються за амортизованою собівартістю або справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів, які припиняють визнаватися до настання терміну їхнього погашення, для того, щоб зрозуміти причину їхнього вибуття, і чи відповідають такі причини цілі господарської діяльності, заради якої ці активи утримуються. Моніторинг є частиною постійної оцінки Групи того, чи продовжує бізнес-модель, заради якої утримуються залишки фінансових активів, залишатися доречною і, якщо вона перестає бути доречною, чи відбулися зміни у бізнес-моделі та, відповідно, перспективні зміни у класифікації цих активів.

Істотне збільшення кредитного ризику. Очікувані кредитні збитки оцінюються як резерв, який дорівнює 12-ти місячним очікуваним кредитним збиткам для активів Етапу 1 або очікуваним кредитним збиткам на весь строк дії інструментів для активів Етапу 2 або Етапу 3. Актив переходить до Етапу 2, коли його кредитний ризик значно зростає з моменту первісного визнання. МСФЗ 9 не визначає те, що входить до значного зростання кредитного ризику. Під час оцінки того, чи збільшився кредитний ризик активу істотно, Група враховує якісну та кількісну обґрунтовану та корисну прогностичну інформацію.

Створення груп активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику. Коли очікувані кредитні збитки оцінюються на колективній основі, фінансові активи групуються на основі спільних характеристик ризику. Група здійснює постійний моніторинг доречності характеристик кредитного ризику для оцінки того, чи продовжують вони залишатися аналогічними. Це вимагається для забезпечення того, щоб, у випадку зміни характеристик кредитного ризику, існував спосіб належного перерозподілу активів за сегментами.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

У результаті цього можуть бути створені нові портфелі або активи перейти до портфеля, який вже існує і краще відображає аналогічні характеристики кредитного ризику цієї групи активів. Перерозподіл портфелів за сегментами та рух між портфелями стають поширенішими, коли відбувається значне зростання кредитного ризику (або коли таке значне зростання анулюється), і таким чином активи переходять з групи 12-ти місячних очікуваних кредитних збитків до активів на весь строк дії інструментів, або навпаки, але це також може відбуватися у рамках портфелів, які продовжують оцінюватися на тій само основі як 12-ти місячні очікувані кредитні збитки чи на весь строк дії інструментів, але сума очікуваних кредитних збитків змінюється, оскільки кредитний ризик портфелів є іншим.

Моделі і припущення, які використовуються. Група використовує різноманітні моделі та припущення під час оцінки справедливої вартості фінансових активів, а також під час оцінки очікуваних кредитних збитків. Судження застосовуються під час виявлення найдоречнішої моделі для кожного виду активів, а також під час визначення припущень, використаних у цих моделях, включно з припущеннями, які стосуються основних факторів кредитного ризику.

Джерела невизначеності в оцінках. Нижче перераховані основні оцінки, які керівництво використовувало в процесі застосування облікової політики Групи і які надають найбільш істотний вплив на суми, відображені у консолідованій фінансовій звітності.

Ймовірність дефолту. Ймовірність дефолту є ключовим сигналом у вимірюванні рівня кредитних збитків. Ймовірність дефолту – це оцінка на заданому часовому горизонті, розрахунок якої включає історичні дані, припущення і очікування майбутніх умов.

Рівень збитку у випадку дефолта. Збитки у випадку дефолта є оцінкою збитків, які виникнуть при дефолті. Він ґрунтується на різниці між грошовими потоками, належними за договором, і тими, які кредитор очікував би отримати, з урахуванням грошових потоків від забезпечення.

Визначення кількості, відносної ваги прогнозних сценаріїв та визначення прогнозної інформації, що відноситься до кожного із сценаріїв. Під час оцінки очікуваних кредитних збитків Група використовує обґрунтовану та підтверджену прогнозну інформацію, яка базується на припущеннях щодо майбутнього руху різних економічних факторів і те, яким чином ці фактори впливатимуть один на одного.

Справедлива вартість будівель та споруд, що отримані у якості забезпечення. Вартість будівель та споруд (нерухомості), що отримані у якості забезпечення кредитних операцій, визначається Групою за справедливою вартістю. Оскільки станом на 31 грудня 2020 року активний ринок для певних типів будівель та споруд відсутній, а наявні стандарти та правила оцінки майна не містять алгоритму визначення ринкової вартості, то фактично, при визначенні вартості заставного майна застосовується оціночна вартість, яка в більшій мірі спирається на професійну думку фахівців з оцінки, ніж на ринкові фактори. Оцінка справедливої вартості нерухомості вимагає формування суджень та застосування припущень щодо порівнянності об'єктів майна та інших факторів. Виходячи з вищенаведеного, резерв під збитки може зазнати впливу від застосування оціночної вартості заставного майна. Облікові оцінки, пов'язані з оцінкою нерухомості в умовах відсутності ринкових цін, які формуються на активному ринку, є основним джерелом виникнення невизначеності оцінки, тому що: (i) їй властива висока мінливість від періоду до періоду, та (ii) визнання зміни оцінок може потенційно мати суттєвий вплив.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Оцінка спроможності позичальника погасити заборгованість за кредитом за рахунок власних коштів. Група оцінює грошові потоки від бізнесу на основі аналізу фінансових звітів позичальника та оцінці фінансових коефіцієнтів (таких як EBITDA, достатність капіталу та інших).

Справедлива вартість інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. При оцінці справедливої вартості інвестицій, Група використовує ринкові дані в тій мірі, в якій вони доступні. Якщо такі дані відсутні, Група використовує моделі оцінки для визначення справедливої вартості своїх фінансових інструментів (деталі зазначено у Примітці 25).

Термін оренди та коефіцієнт дисконтування активів з права користування та орендних зобов'язань. Оцінка терміну оренди зазвичай включає суттєві судження Групи, щодо можливості продовження договору оренди, його розірвання орендарем або орендодавцем, можливих штрафів за розірвання та інших регуляторних обмежень, щодо продовження договору оренди. Коефіцієнт дисконтування (або ставка додаткових запозичень орендаря) розраховується, використовуючи суттєві судження, оскільки розраховується як ставка відсотка, яку орендар сплатив би, щоб позичити на подібний строк та з подібним забезпеченням коштів, які необхідні для того, щоб отримати актив, за вартістю подібний до активу з права користування за подібних економічних умов.

Первісне визнання операцій з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Група здійснює операції з пов'язаними сторонами. МСФЗ 9 вимагає обліковувати фінансові інструменти при початковому визнанні за справедливою вартістю. За відсутністю активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими цінами та ставками, використовують професійне судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних фінансових інструментів та операцій з ними, у тому числі аналіз ефективної ставки та параметрів укладених угод.

Податкове законодавство. Внаслідок наявності в українському господарському, зокрема, податковому, законодавстві положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачення, а також внаслідок практики, яка склалася в загалом нестабільному економічному середовищі через довільне тлумачення податковими органами різних аспектів економічної діяльності, Група, можливо, буде змушена визнати додаткові податкові зобов'язання, штрафи та пеню у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на судженні керівництва Групи. Податкові записи залишаються відкритими для перегляду податковими органами протягом трьох років.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

4. Чистий процентний дохід до формування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти

Чистий процентний дохід до формування резерву під очікувані кредитні збитки, за активами, за якими нараховуються проценти, представлений таким чином:

	2020	2019
Процентні доходи		
Процентні доходи, розраховані з використанням ефективної процентної ставки:		
Процентні доходи за кредитами клієнтам	4,078,962	4,195,524
Процентні доходи за інвестиціями, що оцінюються за амортизованою собівартістю	540,223	433,937
Процентні доходи за інвестиціями, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	374,316	233,685
Процентні доходи за кредитами, що надані за операціями РЕПО	13,535	58,705
Процентні доходи за коштами в банках	13,461	82,828
Всього процентних доходів розрахованих з використанням ефективної процентної ставки	5,020,497	5,004,679
Інші процентні доходи:		
Процентні доходи за фінансовим лізингом	19,827	55,567
Інші процентні доходи	78,522	193,192
Всього інших процентних доходів	98,349	248,759
Всього процентних доходів	5,118,846	5,253,438
Процентні витрати		
Процентні витрати, розраховані з використанням ефективної процентної ставки:		
Процентні витрати за рахунками клієнтів	(1,288,757)	(1,578,175)
Процентні витрати за коштами банків та інших фінансових установ	(48,443)	(25,553)
Всього процентних витрат розрахованих з використанням ефективної процентної ставки	(1,337,200)	(1,603,728)
Інші процентні витрати:		
Процентні витрати за орендними зобов'язаннями	(24,508)	(31,695)
Всього процентних витрат	(1,361,708)	(1,635,423)
Чистий процентний дохід до формування резерву під очікувані кредитні збитки, за активами, за якими нараховуються проценти	3,757,138	3,618,015

Процентні доходи були нараховані за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою собівартістю, окрім, процентних доходів за інвестиціями, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та заборгованістю клієнтів за фінансовим лізингом. Процентні витрати нараховувалися за фінансовими зобов'язаннями, що оцінюються за амортизованою собівартістю, за винятком процентних витрат за орендними зобов'язаннями.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

5. Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків за активами, за якими нараховуються проценти

Інформація про рух резервів на покриття очікуваних кредитних збитків за активами, за якими нараховуються проценти, була представлена таким чином:

	Кошти в банках	Кредити клієнтам	Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Всього
31 грудня 2018 року	1,290	5,672,162	31,664	5,705,116
(Розформування)/формування резерву під очікувані кредитні збитки	(362)	128,916	17,140	145,694
Вплив зміни курсів іноземної валюти	(179)	(496,806)	(3,740)	(500,725)
Списання активів	-	(138,528)	-	(138,528)
Вплив продажу	-	(818,668)	(9,374)	(828,042)
Коригування процентних доходів	-	14,603	-	14,603
Інше	-	(11,734)	-	(11,734)
31 грудня 2019 року	749	4,349,945	35,690	4,386,384
Формування резерву під очікувані кредитні збитки	355	690,438	145,417	836,210
Вплив зміни курсів іноземної валюти	94	502,822	2,598	505,514
Списання активів	-	(758,481)	-	(758,481)
Вплив продажу	-	(1,033,525)	(74,378)	(1,107,903)
Коригування процентних доходів	-	(37,415)	-	(37,415)
31 грудня 2020 року	1,198	3,713,784	109,327	3,824,309

Інформація про продаж кредитів клієнтам факторинговим компаніям представлена у Примітці 11.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

6. Комісійні доходи і витрати

Комісійні доходи і витрати представлені таким чином:

	2020	2019
Комісійні доходи		
Розрахунково-касові операції з клієнтами	741,942	781,327
Операції з пластиковими картками	421,888	316,824
Операції з іноземною валютою	315,865	298,433
Видані гарантії	88,548	80,170
Доходи від страхування	77,756	53,084
Інші доходи	37,914	165,973
Всього комісійних доходів	1,683,913	1,695,811
Комісійні витрати		
Операції з пластиковими картками	(349,728)	(278,408)
Розрахункові операції	(93,293)	(58,554)
Комісійні агентів	(33,152)	(31,564)
Інші витрати	(30,206)	(24,426)
Всього комісійних витрат	(506,379)	(392,952)

7. Операційні витрати

Операційні витрати представлені таким чином:

	2020	2019
Витрати на персонал	999,552	915,038
Амортизація	241,516	236,895
Податки та відрахування, пов'язані із заробітною платою	185,173	167,119
Обслуговування основних засобів	155,971	145,006
Відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	125,232	97,642
Витрати по залученню клієнтів	103,013	86,300
Витрати з права користування програмним забезпеченням	80,846	70,686
Витрати на рекламу	64,621	49,986
Професійні послуги	61,570	55,040
Послуги зв'язку	39,902	25,253
Витрати на безпеку	12,732	13,223
Операційна оренда	13,320	13,181
Податки, крім податку на прибуток	10,584	13,013
Уцінка майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя, до чистої реалізаційної вартості	6,795	18,944
Інші витрати	93,868	134,222
Всього операційних витрат	2,194,695	2,041,548

У 2020 році Група отримала від аудиторської компанії наступні професійні послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту, а саме: оглядову перевірку пакету звітності за дев'ять місяців, що закінчились 30 вересня 2020 року, аудит пакету звітності за 2020 рік, послуги з оцінки якості активних банківських операцій Банку, аудит комбінованої фінансової звітності банківської групи, оглядову перевірку звіту про дотримання ковенантів.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

8. Податок на прибуток

Тимчасові різниці станом на 31 грудня 2020 та 2019 років включають:

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Тимчасові різниці, які підлягають вирахуванню:		
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків від гарантій та інших зобов'язань	279,484	83,939
Основні засоби та нематеріальні активи	87,707	78,832
Збиток від продажу цінних паперів	54,715	50,108
Інші тимчасові різниці	3,340	2,380
Всього тимчасових різниць, які підлягають вирахуванню	425,246	215,259
Чисті відстрочені активи з податку на прибуток	76,544	38,747

Ставка податку на прибуток у 2020 та 2019 роках становила 18%.

Узгодження витрат з податку на прибуток та облікового прибутку за роки, які закінчилися 31 грудня 2020 та 2019 років:

	2020	2019
Прибуток до оподаткування	2,311,990	3,224,487
Податок за встановленою податковою ставкою	416,158	580,408
Податковий вплив інших постійних різниць	(30,531)	(22,798)
Витрати з податку на прибуток	385,627	557,610
Витрати з поточного податку на прибуток (Відшкодування)/витрати з відстроченого податку на прибуток	423,424 (37,797)	419,042 138,568
Витрати з податку на прибуток	385,627	557,610
Відстрочені активи з податку на прибуток		
На початок періоду	38,747	177,315
Відшкодування/(витрати) з відстроченого податку на прибуток	37,797	(138,568)
На кінець періоду	76,544	38,747

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

9. Грошові кошти та рахунки у Національному банку України

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Залишки на рахунках у Національному банку України	2,284,940	2,149,386
Грошові кошти	1,225,480	990,207
Всього грошових коштів та рахунків у Національному банку України	3,510,420	3,139,593

Грошові кошти та їх еквіваленти для цілей консолідованого звіту про рух грошових коштів представлені таким чином:

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	3,510,420	3,139,593
Кореспондентські рахунки в банках (Примітка 10):	13,609,609	3,069,562
в Україні	39,707	10,136
в країнах ОЕСР	13,391,069	2,904,430
в інших країнах	178,833	154,996
Кредити, що надані за операціями РЕПО (Примітка 10):	18,469	765,505
в Україні	18,469	765,505
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	17,138,498	6,974,660

10. Кошти в банках

Кошти в банках представлені таким чином:

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Кореспондентські рахунки в банках	13,610,807	3,069,886
Кредити, що надані за операціями РЕПО	18,469	765,505
Кредити в банках	-	473,828
Резерви під очікувані кредитні збитки	(1,198)	(749)
Всього коштів у банках	13,628,078	4,308,470

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років Група отримала в заставу цінні папери за договорами зворотного продажу (РЕПО) на суму 18,469 тисяч гривень та 765,505 тисяч гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років, до складу коштів у банках включені нараховані проценти на суму 19 тисяч гривень та 2,066 тисяч гривень, відповідно.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

10. Кошти в банках (продовження)

Станом на 31 грудня 2020 року залишки у п'ятьох банках на загальну суму 13,137,935 тисяч гривень індивідуально перевищували 10% капіталу Групи. Станом на 31 грудня 2019 року залишки у трьох банках на загальну суму 2,469,941 тисяча гривень індивідуально перевищували 10% капіталу Групи.

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років максимальний кредитний ризик за коштами в банках становив 13,628,078 тисяч гривень та 4,308,470 тисяч гривень, відповідно.

11. Кредити клієнтам

Кредити клієнтам представлені таким чином:

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Кредити юридичним особам та фізичним особам-підприємцям	21,416,831	18,008,447
Споживчі кредити фізичним особам	8,199,328	8,172,464
Іпотечні кредити фізичним особам	1,506,029	2,395,346
Заборгованість за фінансовою орендою	385,275	542,564
Кредити, що надані за операціями РЕПО	-	696,130
Інші кредити фізичним особам	3,478	4,022
Всього кредитів клієнтам до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	31,510,941	29,818,973
За вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	(3,713,784)	(4,349,945)
Всього кредитів клієнтам	27,797,157	25,469,028

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років Група отримала в заставу цінні папери за операціями зворотного продажу (РЕПО) на суму нуль гривень та 696,130 тисяч гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років до складу кредитів клієнтам включені нараховані проценти на суму 820,356 тисяч гривень та 1,098,339 тисяч гривень, відповідно.

Інформацію про рух резервів на покриття очікуваних кредитних збитків розкрито у Примітці 5.

Забезпечення кредитів та інші інструменти зменшення кредитного ризику. Розмір та види забезпечення кредитів, що вимагається Групою, залежать від оцінки кредитного ризику контрагента. Група запровадила основні принципи прийнятності різних видів застави та параметрів оцінки. Основні види отриманої застави включають:

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

11. Кредити клієнтам (продовження)

- при кредитуванні фізичних осіб – нерухоме майно житлового призначення та інше нерухоме майно, автомобілі;
- при комерційному кредитуванні – нерухоме майно нежитлового призначення, комерційна нерухомість, інше нерухоме майно, обладнання, запаси та права на них, грошові кошти на депозити.

Керівництво Групи здійснює моніторинг ринкової вартості застави. При необхідності Група здійснює переоцінку її вартості.

Переоцінка вартості заставного майна Групи, за умови суттєвого відхилення від його справедливої вартості, проводиться шляхом: а) визначення ринкової вартості майна незалежними акредитованими оціночними компаніями або співробітниками Групи відповідної фахової кваліфікації; б) індексації вартості для груп майна з подібними технічними характеристиками, призначенням та умовами використання.

Група не утримує заставу, яку дозволяється продати чи перезаставити, у випадку, коли власник застави виконує свої зобов'язання.

Наведена нижче таблиця відображає пропорційну суму кредитів клієнтам, забезпечених заставою, а не справедливую вартість самої застави:

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Гарантії	71,813	77,800
Забезпечені кредити:	17,814,442	17,484,800
Кредити, забезпечені іншою нерухомістю	8,957,197	7,777,089
Кредити, забезпечені обладнанням, запасами та правами на них	6,159,432	6,112,782
Кредити, забезпечені житловою нерухомістю	1,558,409	1,975,298
Кредити, забезпечені грошовими коштами або гарантійними депозитами в Банку	1,139,404	923,501
Кредити, забезпечені цінними паперами	-	696,130
Незабезпечені кредити та кредити не покриті заставою	13,624,686	12,256,373
Всього кредитів клієнтам до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	31,510,941	29,818,973
За вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	(3,713,784)	(4,349,945)
Всього кредитів клієнтам	27,797,157	25,469,028

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

11. Кредити клієнтам (продовження)

Наведена нижче таблиця відображає пропорційну суму знецінених кредитів клієнтам, забезпечених заставою, а не справедливую вартість самої застави:

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Забезпечені кредити:	2,277,926	3,296,407
Кредити, забезпечені іншою нерухомістю	927,059	1,516,866
Кредити, забезпечені житловою нерухомістю	974,957	1,338,455
Кредити, забезпечені обладнанням, запасами та правами на них	375,660	422,248
Кредити, забезпечені грошовими коштами або гарантійними депозитами в Банку	250	18,838
Незабезпечені кредити та кредити не покриті заставою	1,579,856	2,113,166
Всього кредитів клієнтам до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	3,857,782	5,409,573
За вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	(2,673,290)	(3,855,878)
Всього кредитів клієнтам	1,184,492	1,553,695

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років майже всі кредити (понад 99% від кредитів клієнтам) надана компаніям, які ведуть свою діяльність в Україні, що представляє собою значну географічну концентрацію в одному регіоні (Примітка 26).

Станом на 31 грудня 2020 Група не надавала кредити групам клієнтів сума яких перевищувала 10% капіталу Групи.

Станом на 31 грудня 2019 років Група надала кредити трьом групам клієнтів на загальну суму 2,631,293 тисячі гривень, сума кожного з яких окремо перевищувала 10% капіталу Групи.

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років максимальний кредитний ризик за кредитами клієнтам становив 27,797,157 тисяч гривень та 25,469,028 тисяч гривень, відповідно. Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років максимальний кредитний ризик за умовними кредитними зобов'язаннями та невикористаними кредитними лініями становив 9,909,999 тисяч гривень та 9,374,069 тисяч гривень, відповідно (Примітка 22). Кредитна якість кредитів клієнтам розкрита в Примітці 26.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

11. Кредити клієнтам (продовження)

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років максимальний кредитний ризик за кредитами клієнтам, що зареєстровані в Донецькій та Луганській областях, становив:

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Кредити клієнтам, що зареєстровані в Донецькій та Луганській областях	4,917	493,469
За вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків, наданих клієнтам, що зареєстровані в Донецькій та Луганській областях	(4,578)	(493,321)
Всього кредитів клієнтам, що зареєстровані в Донецькій та Луганській областях	339	148

У 2020 році Група здійснила продаж частини свого кредитного портфелю, вартість до вирахування резерву якого становила 1,156,122 тисячі гривень, за 122,597 тисяч гривень. У результаті відбулося списання раніше сформованих резервів у сумі 1,033,525 тисяч гривень (Примітка 5). У 2019 році Група здійснила продаж частини свого кредитного портфелю, вартість до вирахування резерву якого становила 989,150 тисяч гривень, за 170,482 тисячі гривень. У результаті відбулося списання резервів у сумі 818,668 тисяч гривень (Примітка 5).

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років кредити клієнтам включають заборгованість за фінансовою орендою, інформація про яку представлена таким чином:

	31 грудня 2020 року	
	Мінімальні лізингові платежі	Приведена вартість мінімальних лізингових платежів
Заборгованість за фінансовою орендою		
До 1 року	91,469	59,924
Від 1 до 2 років	97,439	70,683
Від 2 до 3 років	185,589	175,410
Від 3 до 4 років	59,734	53,932
Від 4 до 5 років	15,493	12,953
Понад 5 років	12,977	12,373
Всього інвестицій в фінансову оренду	462,701	385,275
Незароблені фінансові доходи за договорами фінансової оренди	(77,426)	-
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків за договорами фінансової оренди	(59,723)	(59,723)
Чисті інвестиції в фінансову оренду	325,552	325,552
Поточна дебіторська заборгованість за фінансовою орендою		50,635
Непоточна дебіторська заборгованість за фінансовою орендою		274,917
Чисті інвестиції в фінансову оренду		325,552

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

11. Кредити клієнтам (продовження)

	31 грудня 2019 року	
	Мінімальні лізингові платежі	Приведена вартість мінімальних лізингових платежів
Заборгованість за фінансовою орендою		
До 1 року	109,949	53,284
Від 1 до 2 років	400,845	348,018
Від 2 до 3 років	54,936	43,850
Від 3 до 4 років	30,223	22,491
Від 4 до 5 років	58,066	53,213
Понад 5 років	23,788	21,708
Всього інвестицій в фінансову оренду	677,807	542,564
Незароблені фінансові доходи за договорами фінансової оренди	(135,243)	-
Резерв на покриття збитків від знецінення за договорами фінансової оренди	(83,220)	(83,220)
Чисті інвестиції в фінансову оренду	459,344	459,344
Поточна заборгованість за фінансовою орендою		45,112
Непоточна заборгованість за фінансовою орендою		414,232
Чисті інвестиції в фінансову оренду		459,344

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

12. Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, представлені таким чином:

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Боргові цінні папери:		
- Державні	6,710,631	3,647,425
- Корпоративні та банківські	4,897	20,048
Боргові цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	6,715,528	3,667,473
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків	(109,327)	(35,690)
Всього інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	6,606,201	3,631,783

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років до складу інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, включені нараховані проценти в сумі 127,049 тисяч гривень та 99,972 тисячі гривень, відповідно.

13. Інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю, були представлені державними борговими цінними паперами на суму 5,901,418 тисяч гривень та 7,212,296 тисяч гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років до складу інвестицій, що оцінюються за амортизованою собівартістю, включені нараховані проценти в сумі 1,418 тисяч гривень та 12,314 тисячі гривень, відповідно.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

14. Основні засоби та нематеріальні активи

Основні засоби та нематеріальні активи представлені таким чином:

	Будівлі та інша нерухомість	Меблі та обладнання	Інші необоротні матеріальні активи	Транспортні засоби	Незаверше- не будів- ництво	Немате- ріальні активи	Всього
Первісна вартість							
31 грудня 2018 року	130,305	386,156	120,459	26,305	36,178	522,802	1,222,205
Надходження та внутрішні переміщення	400	86,807	24,141	4,797	16,601	75,297	208,043
Надходження в результаті придбання дочірнього підприємства	327	2,835	34	2,162		5,191	10,549
Вибуття	(664)	(12,262)	(2,056)	(1,743)	(8,794)	(4,312)	(29,831)
31 грудня 2019 року	130,368	463,536	142,578	31,521	43,985	598,978	1,410,966
Надходження та внутрішні переміщення	420	80,956	16,001	573	11,412	199,874	309,236
Вибуття	-	(12,622)	(4,435)	(805)	(34,902)	(68,770)	(121,534)
31 грудня 2020 року	130,788	531,870	154,144	31,289	20,495	730,082	1,598,668
Накопичена амортизація							
31 грудня 2018 року	23,812	259,036	97,939	9,336	-	353,184	743,307
Нарахування за рік	2,827	40,035	13,167	4,068	-	48,582	108,679
Надходження в результаті придбання дочірнього підприємства	239	2,075	33	1,922	-	4,589	8,858
Списано при вибутті	(168)	(12,221)	(2,056)	(1,656)	-	(4,312)	(20,413)
31 грудня 2019 року	26,710	288,925	109,083	13,670	-	402,043	840,431
Нарахування за рік	2,745	47,063	16,688	4,102	-	37,779	108,377
Списано при вибутті	-	(12,589)	(4,435)	(785)	-	(68,770)	(86,579)
31 грудня 2020 року	29,455	323,399	121,336	16,987	-	371,052	862,229
Чиста балансова вартість							
31 грудня 2020 року	101,333	208,471	32,808	14,302	20,495	359,030	736,439
31 грудня 2019 року	103,658	174,611	33,495	17,851	43,985	196,935	570,535

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років у складі основних засобів та нематеріальних активів відображено повністю замортовані основні засоби та нематеріальні активи на суму 408,080 тисяч гривень та 458,126 тисяч гривень, відповідно.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

15. Активи з права користування

Активи з права користування представлені таким чином:

	Всього
Первісна вартість	
1 січня 2019 року	303,458
Надходження та модифікація	21,761
Надходження в результаті придбання дочірнього підприємства	3,006
Вибуття	(29,999)
31 грудня 2019 року	298,226
Надходження та модифікація	436,453
Вибуття	(164,966)
31 грудня 2020 року	569,713
Накопичена амортизація	
1 січня 2019 року	-
Нарахування за рік	125,112
Надходження в результаті придбання дочірнього підприємства	2,918
Списано при вибутті	(21,750)
31 грудня 2019 року	106,280
Нарахування за рік	132,871
Списано при вибутті	(118,028)
31 грудня 2020 року	121,123
Чиста балансова вартість	
31 грудня 2020 року	448,590
31 грудня 2019 року	191,946

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

15. Активи з права користування (продовження)

В 2020 та 2019 році активи з права користування мали наступний вплив на консолідований фінансовий результат Групи:

	2020	2019
Суми визнані у складі прибутків та збитків		
Витрати на амортизацію активів з права користування	(132,974)	(128,030)
Операційні витрати за договорами оренди	(13,320)	(13,181)
Процентні витрати за орендними зобов'язаннями	(24,508)	(31,695)
Дохід від суборенди активів з права користування	303	360
Всього вплив на консолідований фінансовий результат	(170,499)	(172,546)

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 року середній термін оренди активів з права користування становить 30 місяців та 25 місяців відповідно.

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 року Група не має договорів оренди (лізингу), за якими визначається можливість придбання активів за номінальною вартістю.

16. Інші активи

Інші активи представлені таким чином:

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Інші фінансові активи		
Дебіторська заборгованість та розрахункові/транзитні рахунки	90,075	118,235
Нараховані доходи	39,205	55,026
Похідні фінансові активи	10,561	454
Інші фінансові активи до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	139,841	173,715
За вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	(30,846)	(20,516)
Всього інших фінансових активів	108,995	153,199
Інші нефінансові активи до вирахування резерву на покриття збитків від знецінення	118,146	80,845
За вирахуванням резерву на покриття збитків від знецінення	(3,002)	(926)
Всього інших нефінансових активів	115,144	79,919
Всього інших активів	224,139	233,118

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

17. Кошти банків та інших фінансових установ

Кошти банків та інших фінансових установ представлені таким чином:

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Кредити, отримані від міжнародних фінансових установ	267	378,133
Кореспондентські рахунки інших банків	132	126
Кредити банків	-	189,542
Всього коштів банків та інших фінансових установ	399	567,801

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років до складу коштів банків та інших фінансових установ включені нараховані проценти в сумі нуль гривень та 13,689 тисяч гривень, відповідно.

У наступній таблиці наведені дані про зміни зобов'язань Групи, що виникають в результаті фінансової діяльності, включаючи зміни, що зумовлені грошовими потоками та негрошовими змінами. Зобов'язання, що виникають в результаті фінансової діяльності, являють собою зобов'язання, грошові потоки за якими були або будуть відображені у консолідованому звіті про рух грошових коштів у складі грошових потоків від фінансової діяльності.

	1 січня 2020 року	Чисті грошові потоки ⁽ⁱ⁾	Інші зміни ⁽ⁱⁱ⁾	31 грудня 2020 року
Кредити, отримані від міжнародних фінансових установ	378,133	(367,982)	(9,884)	267

	1 січня 2019 року	Чисті грошові потоки ⁽ⁱ⁾	Інші зміни ⁽ⁱⁱ⁾	31 грудня 2019 року
Кредити, отримані від міжнародних фінансових установ	315	367,935	9,883	378,133

(i) Грошові потоки від кредитів, отриманих від міжнародних фінансових установ складають чисту суму надходжень і погашень запозичень в консолідованому звіті про рух грошових коштів.

(ii) Інші зміни включають в себе нарахування і виплати за відсотками.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

18. Рахунки клієнтів

Рахунки клієнтів представлені таким чином:

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Поточні рахунки та депозити до запитання	41,754,810	29,639,097
Строкові депозити	5,583,004	5,455,204
Всього рахунків клієнтів	47,337,814	35,094,301

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років до складу рахунків клієнтів включені нараховані проценти в сумі 51,306 тисяч гривень та 81,999 тисяч гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років рахунки клієнтів у сумі 4,931,171 тисяч гривень (10.4%) були отримані від п'ятнадцяти клієнтів та 3,597,289 тисяч гривень (10.3%) були отримані від десяти клієнтів, що являє собою значну концентрацію.

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років рахунки клієнтів у сумі 1,724,197 тисяч гривень та 1,180,806 тисяч гривень, відповідно, були використані в якості забезпечення кредитів клієнтам, гарантій, акредитивів та інших операцій, пов'язаних з умовними зобов'язаннями, а саме:

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Кредити клієнтам	1,222,436	1,017,094
Гарантії	501,761	163,712
Всього рахунків клієнтів, що були використані в якості забезпечення	1,724,197	1,180,806

19. Орендні зобов'язання

Рух орендних зобов'язань за 2020 та 2019 роки, представлений таким чином:

	2020	2019
Станом на початок періоду	174,425	-
Первісне визнання	-	303,458
Збільшення орендного зобов'язання	431,727	24,869
Нараховані відсотки	24,508	31,695
Списання орендного зобов'язання	(48,673)	(30,090)
Погашення орендного зобов'язання	(147,237)	(155,507)
Вплив зміни валютних курсів	15,934	-
Всього орендних зобов'язань станом на кінець періоду	450,684	174,425

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

19. Орендні зобов'язання (продовження)

Орендні зобов'язання за договорами оренди, що залежать від коливання валютних курсів на кожну звітну дату, обліковуються у відповідній валюті договору. Станом на 31 грудня 2020 року орендні зобов'язання, що виражені в номіналі іноземних валют становлять 11 797 тисяч доларів США та 15 тисяч євро. Станом на 31 грудня 2019 року орендні зобов'язання, що виражені в номіналі іноземних валют становлять 2 863 тисячі доларів США та 32 тисячі євро.

Орендні зобов'язання на основі строків погашення, представлені таким чином:

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Не більше одного року	93,775	91,363
Більше одного року, але не більше двох років	80,956	59,370
Більше двох років, але не більше трьох років	49,743	17,000
Більше трьох років, але не більше чотирьох років	27,883	4,889
Більше чотирьох років, але не більше п'яти років	22,286	1,803
Більше п'яти років	176,041	-
Всього орендних зобов'язань	450,684	174,425

20. Інші зобов'язання

Інші зобов'язання представлені таким чином:

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Інші фінансові зобов'язання		
Резерв невикористаних відпусток та премій	312,820	291,587
Транзитні та розрахункові рахунки	247,904	252,470
Платежі до сплати іншим контрагентам	22,648	44,960
Кредиторська заборгованість за основні засоби	7,095	7,485
Похідні фінансові зобов'язання	844	3,447
Інші	15,936	12,314
Всього інших фінансових зобов'язань	607,247	612,263
Інші нефінансові зобов'язання		
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків від гарантій та інших зобов'язань	279,484	83,939
Доходи майбутніх періодів	70,089	64,349
Зобов'язання за внесками до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	35,254	27,587
Податки до сплати, крім податку на прибуток	4,889	5,832
Всього інших нефінансових зобов'язань	389,716	181,707
Всього інших зобов'язань	996,963	793,970

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

21. Акціонерний капітал, емісійний дохід та інший додатковий капітал

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років зареєстрований та сплачений акціонерний капітал був представлений 499,238 простими акціями відповідно номінальною вартістю 12,390.93 гривні кожна.

Всі акції випущені в бездокументарній формі і належать єдиному акціонеру Групи – OTP Bank Plc. – юридичній особі за законодавством Угорщини.

Акції на пред'явника та привілейовані акції Групою не випускались.

Акціонери Групи мають право:

- (i) Брати участь в управлінні справами Групи в порядку, визначеному в Статуті компаній Групи та внутрішніх положеннях компаній Групи.
- (ii) Брати участь у розподілі прибутку Групи та одержувати його частку (дивіденди). Право отримувати частку прибутку (дивіденди) пропорційно кількості належних їм акцій на початок строку виплати дивідендів.
- (iii) Отримувати повну та достовірну інформацію про діяльність Групи.
- (iv) Розпоряджатися акціями, що їм належать, у порядку, визначеному чинним законодавством України.
- (v) Переважне право на придбання додатково випущених Групою акцій в кількості, пропорційній частці акціонерів в акціонерному капіталі Групи у випадку приватного розміщення акцій Групи.
- (vi) Вносити пропозицій щодо питань, включених до порядку денного Загальних зборів акціонерів Групи.
- (vii) У разі ліквідації компаній Групи отримати частину вартості її майна, пропорційну належним їм акціям.

Прибуток Групи, який підлягає розподілу, обмежений сумою її резервів, інформація про які розкривається у консолідованій фінансовій звітності згідно нормативних вимог щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в банківських установах України. Резерви, які не підлягають розподілу, представлені резервним фондом, який створюється відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних актів НБУ для покриття збитків та невизначених ризиків і умовних зобов'язань під час проведення банківських операцій. Резервний фонд Групи створюється за рішенням акціонерів в розмірах, передбачених законодавством за умови, що такі відрахування будуть становити не менше 5% чистого прибутку Групи. Даний резерв був створений у відповідності до Статуту компаній Групи.

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років емісійний дохід у сумі 405,075 тисяч гривень, представляв собою перевищення сум отриманих внесків над номінальною вартістю випущених акцій.

В 2020 та 2019 роках усі прості акції мають однакову юридичну силу та право на один голос.

З метою виконання вимог НБУ в 2009 році Групою була отримана гарантія, видана Материнським банком. Гарантія була визнана Групою у сумі 1,632,338 тисяч гривень на основі договору про надання гарантії від 23 грудня 2009 року, укладеного з OTP Bank Plc.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

21. Акціонерний капітал, емісійний дохід та інший додатковий капітал (продовження)

В 2010 році договір на отримання гарантії було скасовано, а OTP Bank Plc. сплатив 155,255 тисяч доларів США в якості відшкодування, що обліковується у складі іншого додаткового капіталу в сумі 1,236,294 тисячі гривень.

Протягом 2020 та 2019 років Група не сплачувала акціонеру дивіденди.

22. Умовні та контрактні зобов'язання

У процесі своєї звичайної діяльності для задоволення потреб своїх клієнтів Група використовує фінансові інструменти із позабалансовими ризиками. Дані інструменти, включно з тими, які несуть у собі кредитні ризики різного ступеня, не відображені у консолідованому звіті про фінансовий стан.

Максимальна сума можливих кредитних збитків Групі у результаті виникнення умовних зобов'язань і зобов'язань з надання кредитів, у випадку невиконання зобов'язань іншою стороною, коли зустрічні вимоги, застава або забезпечення виявляються знеціненими, визначається контрактними сумами цих інструментів.

Для позабалансових зобов'язань Група використовує ту саму методику кредитного контролю та управління ризиками, що й для балансових операцій.

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років номінальні або контрактні суми умовних зобов'язань були представлені таким чином:

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Умовні та кредитні контрактні зобов'язання		
Видані гарантії та аналогічні контрактні зобов'язання:	3,276,046	2,486,679
Гарантії випущені	3,008,015	1,970,174
Імпортні акредитиви	238,482	424,512
Авалі	29,549	91,993
Безвідкличні невикористані кредитні лінії	6,913,437	6,971,329
Умовні та кредитні контрактні зобов'язання до вирахування резерву під очікувані кредитні збитки по гарантіях та інших зобов'язаннях	10,189,483	9,458,008
За вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки по гарантіях та інших зобов'язаннях	(279,484)	(83,939)
Всього умовних та кредитних контрактних зобов'язань	9,909,999	9,374,069

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

22. Умовні та контрактні зобов'язання (продовження)

Судові розгляди. Час від часу, в процесі діяльності Групи клієнти та контрагенти висувають претензії до Групи. Керівництво вважає, що в результаті їх розгляду Група не понесе суттєвих збитків.

Оподаткування. Українська економіка характеризується підвищеним податковим навантаженням та непередбачуваністю податкової системи. Банки виступають не тільки платниками податків, а й виконують функції податкових агентів та посередників між платниками податків та державою, що підвищує податкові ризики.

Недосконала нормотворча техніка може призвести до додаткових податкових зобов'язань, штрафів та пені. Керівництво Групи, ґрунтуючись на своєму трактуванні податкового законодавства, вважає, що всі чинні податки були нараховані.

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років Група не має умовних зобов'язань пов'язаних з оподаткуванням, так само як відсутні відкриті чи нерозглянуті судові справи в частині можливого накладання штрафних санкцій.

23. Операції з пов'язаними сторонами

При розгляді взаємовідносин кожної можливої пов'язаної сторони особлива увага надається змісту відносин, а не лише їх юридичній формі.

Група мала такі залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2020 та 2019 років:

	31 грудня 2020 року		31 грудня 2019 року	
	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями консолідованої фінансової звітності	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями консолідованої фінансової звітності
Кошти в банках	217,178	13,628,078	1,073,699	4,308,470
- материнський банк	38,345	-	918,703	-
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	178,833	-	154,996	-
Кредити клієнтам, до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	660,168	31,510,941	1,162,344	29,818,973
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	659,100	-	1,160,011	-
- провідний управлінський персонал	1,068	-	2,333	-

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

23. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

	31 грудня 2020 року		31 грудня 2019 року	
	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями консолідованої фінансової звітності	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями консолідованої фінансової звітності
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків за кредитами клієнтів	(15,747)	(3,713,784)	(7,573)	(4,349,945)
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(15,704)	-	(7,516)	-
- провідний управлінський персонал	(43)	-	(57)	-
Інші активи	258	224,139	87	233,118
- материнський банк	64	-	6	-
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	194	-	81	-
Кошти банків та інших фінансових установ	131	399	108	567,801
- материнський банк	129	-	106	-
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	2	-	2	-
Рахунки клієнтів	258,696	47,337,814	331,013	35,094,301
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	205,147	-	290,850	-
- провідний управлінський персонал	53,549	-	40,163	-
Інші зобов'язання	37,384	996,963	55,612	793,970
- материнський банк	9,705	-	7,489	-
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	-	-	17,453	-
- провідний управлінський персонал	27,679	-	30,670	-
Безвідкличні зобов'язання за кредитами та невикористаними кредитними лініями	1,565	6,913,437	1,373	6,971,329
- провідний управлінський персонал	1,565	-	1,373	-

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

23. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

До складу консолідованого звіту про прибутки і збитки та інші сукупні доходи за роки, які закінчилися 31 грудня 2020 та 2019 років, включені такі суми, які виникли за операціями з пов'язаними сторонами:

	2020		2019	
	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями консолідованої фінансової звітності	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями консолідованої фінансової звітності
Процентні доходи	84,587	5,118,846	143,218	5,253,438
- материнський банк	13	-	1,455	-
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	84,419	-	141,613	-
- провідний управлінський персонал	155	-	150	-
Процентні витрати	(2,935)	(1,361,708)	(3,309)	(1,635,423)
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(2,098)	-	(2,662)	-
- провідний управлінський персонал	(837)	-	(647)	-
Комісійні доходи	4,381	1,683,913	4,167	1,695,811
- материнський банк	43	-	373	-
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	4,338	-	3,794	-
Комісійні витрати	(25,738)	(506,379)	(7,644)	(392,952)
- материнський банк	(25,604)	-	(7,569)	-
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(134)	-	(75)	-
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з іноземною валютою та банківськими металами	1,027,593	296,674	(313,941)	259,655
- материнський банк	1,030,025	-	(301,763)	-
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(2,432)	-	(12,178)	-
Чистий прибуток від операцій з похідними фінансовими інструментами	19,616	89,887	38,461	81,431
- материнський банк	19,616	-	38,461	-
Формування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків за активами, за якими нараховуються проценти	(8,225)	(836,210)	(3,032)	(145,694)
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(8,194)	-	(3,015)	-
- провідний управлінський персонал	(31)	-	(17)	-

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

23. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

	2020		2019	
	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями консолідованої фінансової звітності	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями консолідованої фінансової звітності
Інші доходи	664	163,980	139	165,598
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	664	-	139	-
Операційні витрати	(185,330)	(2,194,695)	(170,304)	(2,041,548)
- материнський банк	(18,979)	-	(8,995)	-
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(81,854)	-	(70,686)	-
- провідний управлінський персонал	(84,497)	-	(90,623)	-

Протягом 2020 та 2019 років, винагорода провідному управлінському персоналу включала короткострокові виплати у сумі 84,497 тисяч гривень та 90,623 тисячі гривень відповідно.

Здійснюючи операції з пов'язаними сторонами, фінансові інструменти при первісному визнанні обліковуються за справедливою вартістю з використанням професійного судження.

24. Справедлива вартість фінансових інструментів

МСФЗ визначає справедливу вартість як ціну, яка була б отримана від продажу активу або виплачена під час передачі зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки.

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань Групи, які оцінюються за справедливою вартістю на постійній основі. Деякі фінансові активи та фінансові зобов'язання Групи оцінюються за справедливою вартістю на кінець звітного періоду. У нижченаведеній таблиці подається інформація про способи визначення справедливої вартості цих фінансових активів та фінансових зобов'язань (зокрема, методика(и) оцінки та використані вхідні дані):

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

24. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Фінансові активи/ фінансові зобов'язання	Справедлива вартість станом на		Ієрархія справедли- вої вартості	Методика(и) оцінки та ключові вхідні дані
	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року		
1) Похідні фінансові активи	10,561	454	Рівень 2	Дисконтовані грошові потоки. Майбутні грошові потоки оцінюються на основі форвардних курсів обміну валют (із форвардних курсів обміну валют, які піддаються спостереженню на кінець звітного періоду) та форвардних ставок за договорами, дисконтованих за ставкою, яка відображає кредитний ризик контрагентів.
2) Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	3,064,076	1,519,603	Рівень 1	Котирувані ціни пропозиції на активному ринку.
3) Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	3,278,394	2,092,862	Рівень 2	Дисконтовані грошові потоки. Майбутні грошові потоки оцінюються на основі інформації, для якої усі суттєві дані можна прямо або опосередковано отримати за допомогою спостереження на ринку, і оцінки використовують одну або декілька визначених цін, які піддаються спостереженню, для звичайних операцій на ринках, які не вважаються активними.
4) Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	263,731	-	Рівень 3	Дисконтовані грошові потоки. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються з використанням ринкових даних, що піддаються спостереженню, а також даних, що не піддаються спостереженню на ринку. До даних, що не піддаються спостереженню, відносяться припущення щодо взаємозалежності дохідності ОВДП, номінованих в євро (з відсутністю достатніх для використання безпосередніх спостережуваних даних) до ОВДП, номінованих у доларах США, за кривою безкупонної дохідності, для яких наявні спостережувані дані, з використанням спостережуваної інформації щодо кривої дохідності державних паперів єврозони, розрахованих Європейським Центральним Банком, та кривої дохідності казначейських облігацій США, розрахованої Департаментом казначейства відповідно. Коефіцієнт взаємозалежності дохідності ОВДП, номінованих у євро, та ОВДП, номінованих у доларах, розрахований Банком становить 99.16%

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

24. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Фінансові активи/ фінансові зобов'язання	Справедлива вартість станом на		Ієрархія справедлив ої вартості	Методика(и) оцінки та ключові вхідні дані
	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року		
5) Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	19,318	Рівень 3	Група оцінює інвестицію через оцінку найбільш значущих активів, що формують справедливую вартість цієї інвестиції. Група залучає оцінювачів нерухомості для визначення справедливої вартості будівель та земельних ділянок (що являють собою найбільш значущі активи), використовуючи порівняльний підхід, а для предметів, для яких немає аналогів на ринку, застосовано дохідний підхід. У порівняльному підході, ринкові ціни порівнянного майна та земельних ділянок, що знаходяться в безпосередній близькості, коригуються з урахуванням відмінностей в основних параметрах (наприклад, площа нерухомості). Основним параметром, використовуваним у цій методиці оцінки, є ціна квадратного метра об'єкта нерухомості або земельної ділянки.
6) Похідні фінансові зобов'язання	844	3,447	Рівень 2	Дисконтовані грошові потоки. Майбутні грошові потоки оцінюються на основі форвардних курсів обміну валют (із форвардних курсів обміну валют, які піддаються спостереженню на кінець звітного періоду) та форвардних ставок за договорами, дисконтованих за ставкою, яка відображає кредитний ризик контрагентів.

Переміщення цінних паперів між рівнями ієрархії справедливої вартості відбувається у разі зміни методів оцінки цінних паперів. Переміщення з першого рівня відбувається, якщо станом на звітну дату відсутнє ринкове котирування, яке було наявне станом на попередню звітну дату. При цьому, якщо для оцінки станом на звітну дату використовується аналіз приведених грошових потоків на основі ринкових даних, які піддаються спостереженню, то такі цінні папери відносяться до другого рівня ієрархії справедливої вартості. Якщо використовується інформація, яка відрізняється від ринкових даних, які піддаються спостереженню, то такі цінні папери відносяться до третього рівня ієрархії справедливої вартості. Переміщення з другого та третього рівнів до першого відбувається у разі, якщо станом на звітну дату наявне ринкове котирування за цінними паперами, за якими воно було відсутнє станом на попередню звітну дату.

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років переведень між рівнями ієрархії справедливої вартості не відбувалося.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

24. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

У таблиці нижче представлені зміни у сумах активів та зобов'язань 3-го рівня, які оцінюються за справедливою вартістю:

	2020
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	
Станом на 31 грудня 2019 року	-
<hr/>	
Доходи/(витрати) за період визнані в прибутку або збитку	(1,305)
Доходи/(витрати) за період визнані у іншому сукупному доході	3,256
Придбання	329,523
Вибуття або продаж	(67,743)
Інші	-
<hr/>	
Станом на 31 грудня 2020 року	263,731

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, які не оцінюються за справедливою вартістю на постійній основі (але розкриття інформації про справедливу вартість є обов'язковим). На думку керівництва, балансова вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, визнана в консолідованій фінансовій звітності, приблизно дорівнює їх справедливій вартості.

Справедливу вартість кредитів фізичним особам в іноземній валюті неможливо визначити достовірно, оскільки через регулятивні обмеження НБУ ринок цих фінансових інструментів протягом 2020 та 2019 років був відсутній, і немає можливості отримати достатню ринкову інформацію або застосувати будь-яку іншу методику оцінки таких інструментів. Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років балансова вартість таких кредитів складала 37,588 тисяч гривень та 56,763 тисячі гривень, відповідно.

25. Управління капіталом

Мета Групи в управлінні капіталом полягає у забезпеченні:

- 1) дотримання вимог до капіталу, встановлених НБУ;
- 2) спроможності Групи стабільно функціонувати та розвиватись відповідно до затверджених стратегічних планів;
- 3) покриття негативних наслідків різноманітних ризиків, які бере на себе Група в процесі діяльності.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

25. Управління капіталом (продовження)

Політика Групи з управління капіталом полягає у визначенні ефективного рівня капіталу, максимально збільшуючи довгострокову цінність для акціонеру, а саме, встановлення цілей та директив з управління капіталом Групи так, щоб оптимізувати вимогу акціонеру щодо прибутку від інвестицій Групи з урахування наступних обмежень:

- дотримання вимог до капіталу, які встановлені наглядовими органами;
- відповідності рівня капіталу вимогам інвесторів та рейтингових агентств з метою забезпечення доступу Групи до фінансування на міжнародних та внутрішніх ринках капіталу.

Група з метою визначення реального розміру капіталу з урахуванням ризиків у своїй діяльності постійно оцінює якість своїх активів і позабалансових зобов'язань, здійснює відповідні коригування їх вартості шляхом формування резервів для покриття очікуваних (можливих) збитків за зобов'язаннями контрагентів. Кількісна оцінка капіталу доповнюється якісним, всебічним обговоренням. Результати підсумовуються у вигляді цілей щодо необхідного рівня капіталу, включаючи стратегічні напрямки щодо того, як підтримувати достатній рівень капіталу.

Структура капіталу Групи складається з інструментів та капіталу, який представлений акціонерним капіталом, резервами, іншим додатковим капіталом, інформація про які розкривається у консолідованому звіті про зміни у капіталі.

Оскільки вимоги Національного банку України щодо розрахунку регулятивного капіталу та до нормативних значень адекватності капіталу встановлені для банків і не встановлені окремо для Групи, то для цілей визначення адекватності капіталу згідно з вимогами Національного банку України у нижченаведеній таблиці представлений склад регулятивних капітальних ресурсів саме Банку:

Склад регулятивного капіталу:

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
Основний капітал	7,066,777	4,953,899
Додатковий капітал	1,693,832	2,078,811
Відвернення	(139,143)	(139,143)
Всього регулятивного капіталу	8,621,466	6,893,567

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років Банк дотримувався нормативних значень адекватності регулятивного капіталу, встановлених НБУ (не менше 10%).

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

26. Політика управління ризиками

Управління ризиками відіграє важливу роль у банківській діяльності та операціях Групи. Основні ризики, властиві операціям Групи, включають:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

Група визнає, що важливо мати дієві та ефективні процеси управління ризиком. З цією метою Групою встановлено основні принципи управління ризиками, що мають в майбутньому захистити Групу від суттєвих ризиків, а також дозволити йому при цьому досягнути запланованих показників.

Кредитний ризик. Кредитним ризиком є ризик того, що одна сторона фінансового інструменту може зазнати збиток у результаті неспроможності іншої сторони здійснити платіж (або здійснити його невчасно) за своїми зобов'язаннями відповідно до умов контракту. Управління та моніторинг кредитних ризиків здійснюються Директоратом з Управління ризиками, Кредитними комітетами та іншими комітетами, які створені в Групі і діють на колегіальній основі, керівництвом Групи в межах їх повноважень.

Перед поданням заявки на розгляд Кредитного комітету всі рекомендації щодо кредитних процесів (визначення кредитних лімітів щодо позичальника або зміни умов кредитних угод і т.п.) розглядаються та затверджуються відповідним відділом у структурі Управління з контролю за кредитними ризиками. Щоденне управління ризиками здійснюється відповідним відділом у структурі Управління з моніторингу та адміністрування кредитів.

Група структурує рівні кредитного ризику, який вона приймає на себе, встановлюючи обмеження на суму допустимого ризику по відношенню до позичальників, її продуктів та інших напрямків. Обмеження на структуру кредитного портфеля встановлюються відповідним відділом ц структурі Управління інтегрованого керування ризиками та затверджуються Комітетом з управління активами та пасивами. Порівняння фактичних сум із встановленими обмеженнями відбувається на щоденній основі.

Для більшості кредитів, згідно з внутрішніми нормативними документами, Група отримує заставу, корпоративні та персональні гарантії, проте значну частину являють собою кредити фізичним особам, де не завжди існує можливість отримати такі гарантії та забезпечення. Такі ризики постійно контролюються і їх огляд проводиться щорічно або частіше.

Кредитний ризик за позабалансовими фінансовими інструментами визначається як ймовірність отримання збитків через неспроможність протилежної сторони дотриматися умов угоди. Щодо кредитного ризику із зобов'язань щодо продовження кредиту Група може потенційно зазнати збитків на суму, яка дорівнює загальній сумі невикористаних зобов'язань. Проте, можлива сума збитків є меншою, ніж загальна сума невикористаних зобов'язань, оскільки більшість зобов'язань щодо продовження кредиту залежать від дотримання клієнтами певних кредитних нормативів. Група застосовує аналогічну кредитну політику по відношенню до позабалансових зобов'язань, що і до балансових фінансових інструментів, тобто політику із використанням лімітів для мінімізації ризику та поточного моніторингу.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

26. Політика управління ризиками (продовження)

Група відстежує строки до погашення позабалансових зобов'язань, оскільки довгострокові зобов'язання зазвичай мають вищий ступінь кредитного ризику, ніж короткострокові зобов'язання.

Значне збільшення кредитного ризику. Оцінка ризику проводиться починаючи з дати визнання в обліку до дати припинення визнання. Група визнає очікувані кредитні збитки за фінансовим активом на першій стадії зменшення корисності («Етап 1»), якщо на звітну дату рівень ризику за фінансовим активом значно не збільшився з дати первісного визнання активу. Група визнає очікувані кредитні збитки за фінансовим активом на другій стадії зменшення корисності («Етап 2»), якщо на звітну дату рівень ризику з дня первісного визнання значно збільшився.

Основними ознаками, що свідчать про значне збільшення кредитного ризику є наступні:

- наявність простроченої заборгованості понад 30 календарних днів;
- проведення реструктуризації;
- відбулася суттєва девальвація національної валюти по відношенню до валюти заборгованості без наявності відповідного забезпечення у валюті;
- рейтинг фінансового активу погіршився на визначений рівень/до відповідного рівня, чи у порівнянні до історичного значення погіршився до визначеного рівня;
- для іпотечних кредитів, показник відношення заборгованості до забезпечення перевищує 125%;
- наявні ознаки дефолту за іншими фінансовими активами позичальника «Роздрібного бізнесу»;
- за результатами процесу моніторингу заборгованості системою «Раннього реагування» фінансовий актив Позичальника бізнес-лінії «Корпоративні клієнти» віднесено до гіршого ризик-статусу;
- приналежності Позичальника бізнес-лінії «Корпоративні клієнти» до галузі економіки, що суттєво постраждала внаслідок пандемії COVID-19.

Група визнає очікувані кредитні збитки за фінансовим активом на третій стадії зменшення корисності кредитного ризику («Етап 3»), якщо на звітну дату фінансовий актив має об'єктивні свідчення зменшення корисності. Фінансові активи на Етапі 3 – це фінансові активи, за якими є об'єктивні докази очікуваного кредитного збитку чи спостерігаються одна або декілька подій, що мають негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки за таким фінансовим активом.

Основними ознаками, що свідчать про віднесення фінансового активу до Етапу 3 є наступні:

- значні фінансові труднощі емітента або позичальника;
- порушення умов договору, такі як дефолт або прострочення платежу, що відповідає критеріям дефолту;
- надання банком уступки своєму позичальнику з економічних або договірних умов, пов'язаних з фінансовими труднощами позичальника, які Група не розглядала за інших умов;

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

26. Політика управління ризиками (продовження)

- висока ймовірність банкрутства або фінансова реорганізація позичальника;
- зникнення активного ринку для фінансового активу внаслідок фінансових труднощів;
- купівлю або створення фінансового активу з великою знижкою, що відображає понесені кредитні збитки;
- за результатами процесу моніторингу заборгованості системою «Раннього реагування» позичальника бізнес-лінії «Корпоративні клієнти» віднесено до найгіршого ризик-статусу.

Група ураховує загальний ефект декількох подій, якщо неможливо ідентифікувати одну окрему подію, що спричинила знецінення фінансового активу.

Внутрішні рейтинги. Фінансові активи класифікуються наступним чином:

- кошти в банках – відповідно до поточних кредитних рейтингів, присвоєних визнаними на міжнародному рівні рейтинговими агентствами, а за їх відсутності – відповідно до рейтингової системи, розробленої Банком;
- інвестиції – відповідно до поточного рейтингу України, присвоєного визнаними на міжнародному рівні рейтинговими агентствами;
- кредити клієнтам – відповідно до рейтингової системи, розробленої Банком.

Оцінка кредитного ризику за фінансовими активами проводиться на індивідуальній чи портфельній основі. Фінансові активи для цілей розрахунку очікуваних кредитних збитків розподіляються на суттєві та несуттєві. Суттєвими є активи корпоративних клієнтів, якщо сума заборгованості/ліміт за зобов'язаннями на дату оцінки перевищує еквівалент 400 тисяч євро. Кредити, що не є суттєвими та мають спільні характеристики кредитного ризику, оцінюються на портфельній основі, інші – на індивідуальній основі.

Використання прогнозної інформації. Група використовує прогнозу інформацію, яка є доступною без застосування надмірних витрат або зусиль, у своїй оцінці істотного збільшення кредитного ризику, а також у своїй оцінці очікуваних кредитних збитків. Група залучає фахівців OTP Bank Plc., які використовують зовнішню та внутрішню інформацію для створення «базового» варіанта майбутнього прогнозу щодо відповідних економічних змінних величин, разом із репрезентативним діапазоном інших можливих прогнозних сценаріїв. Використана зовнішня інформація включає економічні дані та прогнози, опубліковані державними органами та органами кредитно-грошового регулювання. Фактори, що беруться до уваги в рамках даного процесу, включають у себе макроекономічні дані, такі як зростання ВВП, експорт та інвестиції.

Група застосовує ймовірності до виявлених прогнозних сценаріїв. Базовий варіант є єдиним найбільш ймовірним результатом і складається з інформації, використаної Групою для стратегічного планування та бюджетування. Група використовує зовнішню та внутрішню інформацію для створення «базового сценарію» майбутніх прогнозованих економічних змінних разом з репрезентативним діапазоном інших можливих сценаріїв. Зовнішня інформація, що використовується, включає економічні дані та прогнози, опубліковані державними органами.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

26. Політика управління ризиками (продовження)

Група застосовує ймовірності до ідентифікованих прогнозних сценаріїв. Група виявила і задокументувала основні фактори кредитного ризику та кредитні збитки для кожного портфеля фінансових інструментів і, з використанням аналізу історичних даних, оцінив взаємовідносини між макроекономічними змінними величинами та кредитним ризиком і кредитними збитками. Група не вносила суттєвих змін до методики оцінки або істотних припущень, зроблених під час звітного періоду.

Оцінка очікуваних кредитних збитків. Основними вхідними даними, які використовуються для оцінки очікуваних кредитних збитків, є такі:

- ймовірність дефолту (PD);
- рівень збитку у випадку дефолту (LGD); та
- актив у стані дефолту (EAD).

Як пояснюється вище, ці показники отримані, в основному, із розроблених власними силами статистичних моделей та інших історичних даних, і вони коригуються для відображення зваженої на ймовірність прогнозованої інформації.

Ймовірність дефолту (PD) є оцінкою ймовірності настання дефолту протягом визначеного часового горизонту. Вона оцінюється на певний момент часу. Розрахунок базується на статистичних моделях. Ці статистичні моделі базуються на ринкових даних (коли вони доступні), а також внутрішніх даних, які включають як кількісні, так і якісні фактори. Оцінка базується на історичних даних та поточних умовах, скоригованих з урахуванням оцінок майбутніх умов, які впливатимуть на ймовірність дефолту.

Рівень збитку у випадку дефолту (LGD) є оцінкою збитків, які виникають у результаті дефолту. Вони базуються на різниці між належними грошовими потоками за договорами і потоками, які кредитор передбачає отримати, з урахуванням потоків грошових коштів від будь-якого забезпечення. Моделі рівня збитку у випадку дефолту для забезпечених активів беруть до уваги: покриття забезпеченням, дисконти з продажів, час реалізації забезпечення, вартість реалізації забезпечення, історичні дані щодо рівня та часу відшкодування. Моделі рівня збитку у випадку дефолту для незабезпечених активів беруть до уваги історичні дані щодо часу відшкодування та рівень отримання відшкодування після виходу в дефолт.

Експозиція під ризиком (EAD) є оцінкою заборгованості за активом на майбутню дату дефолту, з урахуванням очікуваних змін у заборгованості за активом після звітної дати, включно з виплатами основної суми та процентів, а також очікуваних скорочень кредитних зобов'язань. Підхід Групи до моделювання EAD відображає очікувані зміни у непогашеному залишку протягом усього строку дії кредиту, які дозволені згідно з поточними умовами за договором, таких як погашення згідно графіку за договором, зміни у реалізації невикористаних зобов'язань, а також вжиті дії з пом'якшення кредитного ризику до настання дефолту.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Група оцінює очікувані кредитні збитки з урахуванням ризику настання дефолту протягом максимального періоду за договором (включно з варіантами продовження), протягом якого підприємство зазнає впливу кредитного ризику, і не довшого, навіть якщо продовження або оновлення договору є звичайною бізнес-практикою.

Оцінка очікуваних кредитних збитків базується на зваженому на ймовірність середньому кредитному ризику. Як результат, оцінка резерву на покриття очікуваних кредитних збитків має бути такою самою, незалежно від того чи оцінюється він на індивідуальній або портфельній основі (хоча оцінка на колективній основі є більш практичною для великих портфелів активів).

У результаті негативного впливу поширення коронавірусу COVID-19 в Україні, в рамках оцінки кредитного ризику, Групою були проведені наступні заходи протягом 2020 року:

1. було реструктуризовано 3,812 кредитів юридичних та фізичних осіб;
2. кредити юридичним особам були індивідуально проаналізовані та поділені на 4 групи: кредити клієнтам із повним, суттєвим, середнім та незначним впливом COVID-19;
3. кредити юридичним особам із повним та суттєвим впливом на бізнес були перенесені до Етапу 2;
4. були перераховані ймовірності дефолту та змінені ваги макро-сценаріїв, які використовуються для розрахунку очікуваних кредитних збитків.

Загальний вплив вищеописаних заходів на резерви на покриття очікуваних кредитних збитків за кредитами клієнтам, гарантіям та іншим зобов'язанням з надання кредитів склав 874,942 тисячі гривень.

Для цілей визначення очікуваних кредитних збитків кредитів клієнтам, фінансової дебіторської заборгованості, коштів у банках, на які поширюються вимоги знецінення за МСФЗ 9, Група розподіляє ці фінансові активи на п'ять рівнів ризику, залежно від кількості днів прострочки та ознак дефолту, а саме:

	Кредити, надані клієнтам	Фінансова дебіторська заборгованість	Кошти в банках
РІВЕНЬ 1	Договір не прострочено (DPD = 0)	Договір не прострочено (1-5 днів)	Договір не прострочено (DPD = 0)
РІВЕНЬ 2	Договір прострочено на 1-30 днів	Договір прострочено на 6-30 днів	Договір прострочено на 1-3 днів
РІВЕНЬ 3	Договір прострочено на 31-60 днів	Договір прострочено на 31-60 днів	Договір прострочено на 4-5 днів
РІВЕНЬ 4	Договір прострочено на 61-90 днів	Договір прострочено на 61-90 днів	Договір прострочено на 6-7 днів
РІВЕНЬ 5 (дефолт)	Договір у стані дефолту	Договір у стані дефолту	Договір у стані дефолту

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Для цілей визначення очікуваних кредитних збитків за інвестиціями, на які поширюються вимоги знецінення за МСФЗ 9, Група розподіляє ці активи на 4 рівні ризику, залежно від рейтингу присвоєного міжнародним рейтинговим агентством (Fitch, Moody's, S&P). Рівень 1 відповідає рейтингам від AAA до A-, Рівень 2 відповідає рейтингам від BBB+ до B-, Рівень 3 відповідає рейтингам від CCC+ до CCC-, Рівень 4 (дефолт) відповідає рейтингу CC.

Аналіз кредитного ризику Групи за класами фінансових активів, внутрішнім рейтингом та «Етапом» наведено у наступних таблицях. Якщо не вказані окремо, суми в таблицях відображають валову балансову вартість. Для умовних та кредитних контрактних зобов'язань, суми наведені в таблицях, відображають суми зобов'язань.

Кредити клієнтам	Станом на 31 грудня 2020 року			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені фінансові інструменти
РІВЕНЬ 1	25,580,530	1,632,775	1,116,964	286,618
РІВЕНЬ 2	96,605	194,623	133,342	27,839
РІВЕНЬ 3	-	105,799	29,568	5,957
РІВЕНЬ 4	-	42,827	30,926	523
РІВЕНЬ 5 (дефолт)	-	-	1,926,904	299,141
Всього	25,677,135	1,976,024	3,237,704	620,078

Кредити клієнтам	Станом на 31 грудня 2019 року			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені фінансові інструменти
РІВЕНЬ 1	22,153,216	1,677,887	1,676,130	469,868
РІВЕНЬ 2	268,524	169,735	27,638	41,894
РІВЕНЬ 3	-	96,779	31,808	17,708
РІВЕНЬ 4	-	43,259	8,983	10,525
РІВЕНЬ 5 (дефолт)	-	-	2,807,261	317,758
Всього	22,421,740	1,987,660	4,551,820	857,753

Валова балансова вартість коштів у банках, інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та інвестицій, що оцінюються за амортизованою собівартістю, станом на 31 грудня 2020 та 2019 років знаходяться на Етапі 1 та за Рівнем 1.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

У таблицях нижче проаналізовано інформацію про суттєві зміни валової балансової вартості кредитів клієнтам, виданих гарантій та аналогічних контрактних зобов'язань протягом періоду, а також рух відповідних очікуваних кредитних збитків протягом 2020 та 2019 років. Рух очікуваних кредитних збитків за статтями коштів у банках, інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, інвестицій, що оцінюються за амортизованою собівартістю, та інших фінансових активів є не суттєвим для цілей консолідованої фінансової звітності. Вплив зміни курсових різниць у зміні валової балансової вартості та очікуваних кредитних збитків фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9, в таблицях нижче не виділяється окремими строками, а включений у відповідні статті змін.

Кредити клієнтам – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити
31 грудня 2019 року	22,421,740	1,987,660	4,551,820	857,753
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	22,423,494	-	-	-
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(1,909,514)	1,433,342	528,301	-
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	570,979	(726,921)	157,876	-
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	4,958	92,779	(109,917)	-
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(17,538,833)	(711,296)	(425,461)	(138,408)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(1,721,452)	(70,554)
Кредити клієнтам, що були реструктуризовані	-	-	(18,917)	-
Вплив інших змін	(295,689)	(99,540)	275,454	(28,713)
31 грудня 2020 року	25,677,135	1,976,024	3,237,704	620,078

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити клієнтам – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1	Етап 2	Етап 3	Придбані або створені кредитно знецінені кредити
	12-місячний ECL	ECL до кінця строку дії	ECL до кінця строку дії	
31 грудня 2018 року	18,267,505	2,201,326	6,084,242	1,178,141
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	19,792,455	-	-	-
Зміни від купівлі підприємства	-	-	-	216,000
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(2,305,971)	1,538,219	576,404	-
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	247,733	(560,086)	200,644	-
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	12,898	65,675	(91,575)	-
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(12,971,779)	(1,075,124)	(963,461)	(234,412)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(805,245)	(147,734)
Кредити клієнтам, що були реструктуризовані	-	-	(12,884)	-
Вплив інших змін	(621,101)	(182,350)	(436,305)	(154,242)
31 грудня 2019 року	22,421,740	1,987,660	4,551,820	857,753
Кредити клієнтам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1	Етап 2	Етап 3	Придбані або створені кредитно знецінені кредити
	12-місячний ECL	ECL до кінця строку дії	ECL до кінця строку дії	
31 грудня 2019 року	231,384	262,683	3,532,480	323,398
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	832,426	-	-	-
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(314,258)	250,116	404,631	-
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	14,564	(87,865)	128,939	-
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	145	32,203	(69,806)	-
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(155,695)	(117,311)	(176,068)	(8,745)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(1,721,452)	(70,554)
Вплив змін в моделях або параметрів ризику, інші зміни	33,098	59,004	381,595	(51,128)
31 грудня 2020 року	641,664	398,830	2,480,319	192,971

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити клієнтам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити
31 грудня 2018 року	176,586	283,419	4,769,332	442,825
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	449,200	-	-	2,522
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(278,922)	198,875	249,984	-
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	3,158	(82,474)	141,274	-
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	261	25,456	(39,527)	-
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(106,380)	(121,845)	(419,914)	(76,701)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(805,245)	(147,734)
Вплив змін в моделях або параметрів ризику, інші зміни	(12,519)	(40,748)	(363,424)	102,486
31 грудня 2019 року	231,384	262,683	3,532,480	323,398
Гарантії та інші зобов'язання з надання кредитів – зміна валової балансової вартості фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9			Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії
31 грудня 2019 року			9,346,157	111,851
Нові гарантії та інші зобов'язання з надання кредитів			5,579,453	-
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL			(547,336)	501,690
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії			62,671	(55,851)
Гарантії та інші зобов'язання з надання кредитів, визнання яких було припинене протягом звітного періоду			(3,867,546)	(43,567)
Вплив інших змін			(895,296)	(2,743)
31 грудня 2020 року			9,678,103	511,380

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Гарантії та інші зобов'язання з надання кредитів – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії
31 грудня 2019 року	65,844	18,095
Нові гарантії та інші зобов'язання з надання кредитів	141,024	-
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(11,783)	40,621
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	2,771	(9,566)
Гарантії та інші зобов'язання з надання кредитів, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(18,744)	(7,036)
Вплив змін в моделях або параметрів ризику, інші зміни	58,634	(376)
31 грудня 2020 року	237,746	41,738

У таблиці нижче проаналізовано вплив модифікацій за фінансовими активами, які обліковуються за амортизованою собівартістю або справедливою вартістю через інший сукупний дохід за 2020 та 2019 роки.

	2020	2019
Амортизована собівартість фінансових активів до модифікації (ECL до кінця строку дії)	1,487,442	1,089,283
Чистий збиток від модифікацій фінансових активів	(18,917)	(12,884)
Валова балансова вартість модифікованих фінансових активів, на кінець звітного періоду, які були переведені до 12-місячного ECL	428,512	120,822

Ризик ліквідності

Сутність ризику. Ризиком ліквідності є ймовірність того, що нестача грошових надходжень ускладнить виконання фінансових зобов'язань Групи. Цей ризик виникає через нездатність управляти незапланованим відтоком коштів або змінами джерел фінансування, а також через неможливість виконувати свої позабалансові зобов'язання.

Мета управління ризиком. Метою управління ризиком ліквідності є забезпечення достатніх коштів для повного та своєчасного виконання всіх зобов'язань Групи перед клієнтами, кредиторами та іншими контрагентами, а також досягнення запланованого зростання її активів і рівня прибутковості Групи, що передбачає:

- щоденне управління грошовими залишками та ностро-рахунками з метою забезпечення вчасного проведення розрахунків та платежів, виконання обов'язкових резервних вимог і дотримання нормативів ліквідності НБУ на кожну звітну дату;

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

26. Політика управління ризиками (продовження)

- б) забезпечення фінансування сталого зростання бізнесу, передбаченого кредитно-інвестиційною стратегією Групи;
- в) створення запасу ліквідних коштів на випадок кризи ліквідності – різкого відтоку клієнтських коштів та/або раптового закриття доступу до ресурсних ринків.

Політика управління ризиком ліквідності. Комітет з управління активами і пасивами, якому керівництво Групи делегує функції з управління активами і пасивами, визначає стратегію підтримання достатності ліквідності згідно зі стратегією управління ліквідністю Материнського Банку та затверджує її як складову політики з управління активами та пасивами.

Управління ліквідністю полягає у підтриманні мінімально необхідного запасу високоліквідних активів; контролі за величиною розривів між строками погашення активів та зобов'язань, як міри ризику, на який наражається Група, шляхом обмеження їх величини; диверсифікації зовнішніх джерел фінансування; планування фінансування кредитно-інвестиційної стратегії Групи.

Значна увага приділяється концентраціям кредитного та депозитного портфелів, а також ступеню ліквідності наявних активів. На випадок кризи ліквідності Комітет з управління активами і пасивами щорічно поновлює план антикризових заходів, який є частиною Плану відновлення діяльності Групи, після проведення комплексного стрес-тестування.

Процеси управління ризиком ліквідності. Внутрішні процеси управління ризиком ліквідності, як і іншими ризиками, складаються з:

- 1) Ідентифікації джерел ризику та вимірювання його величини, яке щомісячно здійснює Управління активами та пасивами та контролінгу казначейства Департаменту з управління фінансовими ризиками на основі даних операційної системи.
- 2) Управління ризиком – відповідна функція на локальному рівні делегована Комітету з управління активами і пасивами, якому Управління активами і пасивами та контролінгу казначейства регулярно надає інформацію про обсяг ризику, на який наражається Група, та дотримання відповідних лімітів, у той час як управління ризиками на консолідованому рівні здійснюється відповідним комітетом Материнського Банку, який отримує інформацію про наявний ризик щомісячно.
- 3) Моніторингу наявності мінімально необхідного запасу високоліквідних активів, яку щоденно здійснює Управління активами та пасивами з наступним звітуванням перед Комітетом з управління активами і пасивами та контролінгу казначейства та материнського банку. Окрім того, керівництво Групи отримує звіти щодо ризику ліквідності на щомісячній та щоквартальній основі.
- 4) Управління ліквідністю протягом дня та щоденного контролю за дотриманням регулятивних вимог та внутрішніх лімітів.
- 5) Оцінки ефективності стратегії та тактики управління ліквідністю, що є функцією Комітету з управління активами і пасивами.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

26. Політика управління ризиками (продовження)

Методи. Ідентифікація достатності ліквідності Групи здійснюється на основі комплексного аналізу факторів, а саме:

- структури активів Групи та їх розподілу за ступенем ліквідності (при цьому, особлива увага приділяється обсягу наявних високоліквідних активів);
- обсягу, структури та рівня диверсифікації пасивів (передусім, аналізуються питома вага зобов'язань у пасивах Групи, частка строкових коштів та коштів до запитання, коштів фізичних та юридичних осіб, а також інших банків, стабільність залучених коштів та ступінь залежності від дорогих чи нестабільних джерел фінансування);
- концентрації активів і пасивів (за контрагентами, за інструментами, за термінами погашення);
- розподілу грошових потоків у часі для кожного виду активів та зобов'язань у розрізі валют;
- впливу різних стрес-сценаріїв на ліквідну позицію та дотримання нормативів НБУ.

Управління ліквідністю здійснюється в розрізі національної та іноземних валют. Управління ліквідністю в національній валюті є децентралізованим та повністю покладається на локальний Комітет з управління активами і пасивами. Управління ліквідністю в іноземній валюті здійснюється централізовано на рівні Материнського Банку за методом фондowego пулу.

Комітет з управління активами і пасивами постійно аналізує ліквідну позицію та реалізує змішаний підхід до управління ліквідністю – як з боку активів, так і зі сторони пасивів, – з тим, аби забезпечити вчасне виконання зобов'язань Групи.

Суть управління ліквідністю через активи полягає в підтриманні достатнього запасу ліквідних активів, що дозволяє виконувати резервні вимоги, нормативи НБУ, а також слугує джерелом покриття тимчасового дефіциту ліквідності. Цей підхід особливо ефективний у випадку тривалої кризи ліквідності, і в інших випадках, коли доступ до грошового ринку суттєво обмежений або відсутній. Управління ліквідністю через пасиви полягає в залученні міжбанківського фінансування для покриття тимчасових потреб у ліквідності.

Важливими елементами управління є аналіз кредитно-інвестиційної стратегії Групи та вибір оптимальних джерел фінансування відповідно до напрямів розміщення коштів, а також розробка плану на випадок кризи ліквідності, що містить чіткий опис індикаторів кризи, дій персоналу, задіяного у антикризовому управлінні, інформаційних потоків та джерел поповнення ліквідних коштів.

На випадок кризи ліквідності План відновлення діяльності Групи визначає ключові фактори, що допомагають виявити кризу на ранній стадії, а також встановлює чітку процедуру, що регулює інформаційні потоки та дії персоналу, задіяного в процесі антикризового управління.

Ризик ліквідності контролюється шляхом встановлення лімітів на обсяг операційної ліквідності, рівень концентрації у зобов'язаннях Групи та короткострокових розривів між строками погашення активів та пасивів. Контроль за дотриманням лімітів полягає у співставленні фактичного розміру відповідних відкритих позицій та встановленого обмеження на них. У випадку недотримання ліміту аналізуються причини його виникнення та пропонується план заходів щодо усунення порушення чи пропозиції щодо зміни наявної системи лімітів.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

У нижче наведених таблицях представлений аналіз ризику ліквідності між активами та зобов'язаннями на основі балансової вартості фінансових активів та зобов'язань, як представлено в консолідованому звіті про фінансовий стан. Дані таблиці складені на основі строків погашення згідно контрактів з контрагентами.

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2020 року Всього
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та рахунки у Національному банку України	3,510,420	-	-	-	-	3,510,420
Кошти в банках	13,628,078	-	-	-	-	13,628,078
Кредити клієнтам	4,766,930	6,052,673	10,160,726	6,019,361	797,467	27,797,157
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	47,554	2,222,473	3,007,997	1,327,224	953	6,606,201
Інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю	5,901,418	-	-	-	-	5,901,418
Інші фінансові активи	98,434	-	-	-	-	98,434
Всього непохідних фінансових активів	27,952,834	8,275,146	13,168,723	7,346,585	798,420	57,541,708
Похідні фінансові активи	10,561	-	-	-	-	10,561
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	27,963,395	8,275,146	13,168,723	7,346,585	798,420	57,552,269
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків та інших фінансових установ	399	-	-	-	-	399
Рахунки клієнтів	47,268,495	26,874	42,384	61	-	47,337,814
Орендні зобов'язання	22,321	8,757	62,697	180,867	176,042	450,684
Інші фінансові зобов'язання	603,553	1,584	1,266	-	-	606,403
Видані гарантії та аналогічні зобов'язання	3,176,422	-	-	-	-	3,176,422
Безвідкличні невикористані кредитні лінії	6,733,577	-	-	-	-	6,733,577
Всього непохідних фінансових зобов'язань	57,804,767	37,215	106,347	180,928	176,042	58,305,299
Похідні фінансові зобов'язання	844	-	-	-	-	844
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	57,805,611	37,215	106,347	180,928	176,042	58,306,143
Розрив ліквідності	(29,842,216)	8,237,931	13,062,376	7,165,657	622,378	
Кумулятивний розрив ліквідності	(29,842,216)	(21,604,285)	(8,541,909)	(1,376,252)	(753,874)	

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2019 року Всього
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та рахунки у Національному банку України	3,139,593	-	-	-	-	3,139,593
Кошти в банках	4,308,470	-	-	-	-	4,308,470
Кредити клієнтам	5,926,843	4,223,841	9,413,918	5,047,535	856,891	25,469,028
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	414,476	177,356	1,121,141	1,918,080	730	3,631,783
Інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю	7,212,296	-	-	-	-	7,212,296
Інші фінансові активи	152,745	-	-	-	-	152,745
Всього непохідних фінансових активів	21,154,423	4,401,197	10,535,059	6,965,615	857,621	43,913,915
Похідні фінансові активи	454	-	-	-	-	454
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	21,154,877	4,401,197	10,535,059	6,965,615	857,621	43,914,369
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків та інших фінансових установ	189,959	-	135,038	242,804	-	567,801
Рахунки клієнтів	33,945,684	361,920	763,971	22,726	-	35,094,301
Орендні зобов'язання	14,612	14,317	62,434	83,062	-	174,425
Інші фінансові зобов'язання	608,816	-	-	-	-	608,816
Видані гарантії та аналогічні зобов'язання	2,473,114	-	-	-	-	2,473,114
Безвідкличні невикористані кредитні лінії	6,900,955	-	-	-	-	6,900,955
Всього непохідних фінансових зобов'язань	44,133,140	376,237	961,443	348,592	-	45,819,412
Похідні фінансові зобов'язання	3,447	-	-	-	-	3,447
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	44,136,587	376,237	961,443	348,592	-	45,822,859
Розрив ліквідності	(22,981,710)	4,024,960	9,573,616	6,617,023	857,621	
Кумулятивний розрив ліквідності	(22,981,710)	(18,956,750)	(9,383,134)	(2,766,111)	(1,908,490)	

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

26. Політика управління ризиками (продовження)

Група належним чином управляє різницею ліквідності, яка виникла станом на 31 грудня 2020 та 2019 років за активами та зобов'язаннями, строк погашення яких становить менше 1 року.

Основна частина зобов'язань, за якими нараховуються проценти, представлена як депозитами клієнтів на вимогу, так і короткостроковими вкладками з можливістю дострокового розірвання договору, тому їх усіх віднесено до категорії зі строком погашення до 1 місяця.

Депозити клієнтів підлягають поверненню за вимогою та при настанні строку їх погашення згідно з договором. Звичайно, депозити на вимогу є достатньо стабільними та їх не знімають протягом одного місяця. Управління ризиком ліквідності Групи включає оцінку залишків на поточних рахунках, а саме умовно-стабільної частини депозитів. Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років стабільна частина депозитів клієнтів, розрахована як сума депозитів та поточних рахунків клієнтів на кінець року за вирахуванням стандартного відхилення депозитів та поточних рахунків клієнтів за останні три роки, складає 33,439,621 тисячу гривень та 26,019,725 тисяч гривень, відповідно.

Таким чином, станом на 31 грудня 2020 та 2019 років перевищення короткострокових активів Групи над короткостроковими зобов'язаннями Банку, розраховане з врахуванням стабільної частини депозитів клієнтів становить 24,897,712 тисячі гривень та 16,636,591 тисячі гривень, відповідно.

Подальший аналіз ризику ліквідності представлений у наступних таблицях у відповідності до МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації». Суми, які розкриваються у цих таблицях, не відповідають сумам, відображеним у консолідованому звіті про фінансовий стан, оскільки представлена нижче інформація включає аналіз за строками погашення фінансових зобов'язань, який вказує на загальну суму залишків платежів за договорами (включаючи виплату процентів), які не визнаються у консолідованому звіті про фінансовий стан за методом ефективної ставки відсотка.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Дані таблиці складені на основі строків погашення згідно з контрактами з контрагентами.

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2020 року Всього
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків та інших фінансових установ	399	-	-	-	-	399
Рахунки клієнтів	47,146,006	27,562	43,680	66	-	47,217,314
Орендні зобов'язання	22,321	17,466	86,360	252,967	215,575	594,689
Інші фінансові зобов'язання	603,553	1,584	1,266	-	-	606,403
Видані гарантії та аналогічні зобов'язання	3,176,422	-	-	-	-	3,176,422
Безвідкличні невикористані кредитні лінії	6,733,577	-	-	-	-	6,733,577
Непохідні фінансові зобов'язання	57,682,278	46,612	131,306	253,033	215,575	58,328,804
Форвардні контракти	598,008	-	-	-	-	598,008
Похідні фінансові зобов'язання	598,008	-	-	-	-	598,008
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	58,280,286	46,612	131,306	253,033	215,575	58,926,812

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	31 грудня 2019 року Всього
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків та інших фінансових установ	189,981	-	177,531	295,195	662,707
Рахунки клієнтів	33,825,864	380,638	807,409	21,653	35,035,564
Орендні зобов'язання	16,461	17,592	73,382	92,203	199,638
Інші фінансові зобов'язання	608,816	-	-	-	608,816
Видані гарантії та аналогічні зобов'язання	2,473,114	-	-	-	2,473,114
Безвідкличні невикористані кредитні лінії	6,900,955	-	-	-	6,900,955
Непохідні фінансові зобов'язання	44,015,191	398,230	1,058,322	409,051	45,880,794
Форвардні контракти	74,587	-	86,306	-	160,893
Похідні фінансові зобов'язання	103,344	-	86,306	-	189,650
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	44,089,778	398,230	1,144,628	409,051	46,041,687

Ринковий ризик

Сутність ризику. Група наражається на ринковий (ціновий) ризик внаслідок неочікуваних змін ринкових цін на активи, що перебувають на її балансі або обліковуються на позабалансових рахунках. Втім, окрім наявності ризик-факторів, які не перебувають під безпосереднім контролем Групи, та ступеню їх волатильності, необхідною передумовою ринкового ризику є існування відкритої позиції, що визначає ступінь чутливості фінансової установи до коливань ринкових індикаторів. Виходячи з незначних обсягів інвестицій у цінні папери з нефіксованим прибутком та основні засоби, менеджмент зосереджується на управлінні передусім відсотковим та валютним ризиками, що належать до групи ринкових (цінових) ризиків.

Мета управління ризиком. Метою управління ринковим ризиком є досягнення запланованого рівня прибутковості Групи за прийняттого для акціонеру рівня ризику, тобто обмеження потенційних втрат внаслідок неочікуваних коливань процентних ставок та валютних курсів.

Політика управління ризиком. Управління ринковими ризиками є дворівневим: на рівні ОТП Групи та локально.

Комітет з управління активами і пасивами, якому Правління Групи делегує функції з управління активами і пасивами, визначає стратегію управління ринковим ризиком з урахуванням єдиних стандартів управління ризиками ОТП Групи та затверджує її у вигляді політик з управління відсотковим та валютним ризиком, що є складовими частинами Політики з управління активами та пасивами.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

26. Політика управління ризиками (продовження)

Суть управління ризиком полягає у визначенні рівня толерантності до відповідного ризику, тобто суми максимально допустимих втрат від коливань ринкових індикаторів, та встановленні і контролі лімітів на величину відповідних відкритих позицій, що наражають Групу на ризик.

Реалізація обраної стратегії управління ринковими ризиками передбачає управління відкритими позиціями у зв'язку зі зміною ситуації на фінансових ринках.

Процеси управління ризиками. Внутрішні процеси управління ринковим ризиком складаються з:

- 1) Ідентифікації джерел ризику та вимірюванні його величини, яку щомісячно здійснює Управління активами та пасивами та контролінгу казначейства незалежно від підрозділів, що здійснюють ризикову діяльність, та на основі даних операційної системи Групи.
- 2) Управління ризиком (відповідна функція на локальному рівні делегована Комітету з управління активами і пасивами, якому Управління активами і пасивами та контролінгу казначейства регулярно надає інформацію про обсяг ризику, на який наражається Група та дотримання відповідних лімітів). Управління ризиками на консолідованому рівні здійснюється відповідним комітетом Материнського Банку, який отримує інформацію про наявний ризик щоквартально.
- 3) Моніторингу та контролю за дотриманням лімітів на величину ризику, яку щомісячно здійснює Управління активами та пасивами з наступним звітуванням перед Комітетом з управління активами і пасивами та Материнським Банком. Окрім того, керівництво Групи отримує звіти щодо ринкового ризику на щомісячній та щоквартальній основі.
- 4) Періодичної оцінки ефективності стратегії та тактик управління ризиками, що її здійснює Комітет з управління активами і пасивами.

Процентний ризик. Процентним ризиком є ризик того, що майбутні грошові потоки або справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань будуть змінюватись через зміну ринкових відсоткових ставок.

Головною метою управління процентним ризиком є обмеження впливу змін у відсоткових ставках на капітал Групи шляхом координованого управління структурою процентних активів та пасивів та встановлення мінімальних/максимальних відсоткових ставок за процентними активами/пасивами. Політики з управлінням процентним ризиком містять опис основних критеріїв для керівництва щодо управління та контролю процентного ризику у Групі.

Ідентифікація джерел ризику здійснюється шляхом аналізу наявної структури процентних активів та пасивів. Аналіз процентних розривів за строками до погашення (для активів та зобов'язань з фіксованими відсотковими ставками) або найближчої дати перегляду відсоткової ставки (для активів та зобов'язань з плаваючими відсотковими ставками, чи ставками, що періодично переглядаються) є зручною мірою для визначення позицій, що наражають Групу на процентний ризик.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Група здійснює кількісну оцінку процентного ризику на підставі аналізу чутливості чистого процентного доходу до зміни відсоткових ставок, а також оцінює зміну економічної вартості капіталу в результаті рівномірного зсуву кривих доходності на задану кількість процентних пунктів. Оцінка здійснюється за всіма балансовими та позабалансовими позиціями Групи для інструментів, чутливих до змін відсоткової ставки.

Для отримання кількісної оцінки змін економічної вартості капіталу внаслідок коливань відсоткових ставок у довгостроковому періоді застосовується метод дюрації.

Материнський банк централізовано встановлює ліміт на обсяг зменшення економічної вартості капіталу для дочірніх банків – не вище 20% від обсягу регулятивного капіталу, а завданням Комітету з управління активами і пасивами є забезпечення мінімізації розривів між строками переоцінки процентних активів та пасивів за рахунок зміни параметрів окремих великих транзакцій та модифікації наявних стандартів банківських продуктів і цінової політики. Забезпечення запланованого рівня процентного доходу здійснюється за рахунок управління відсотковим спредом.

Моніторинг середньозважених номінальних процентних ставок за фінансовими інструментами, станом на 31 грудня 2020 та 2019 років представлений таким чином:

	31 грудня 2020 року, (%)				
	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Відсоткова ставка
ФІНАНСОВІ АКТИВИ					
Кошти в банках	-	-	-	-	-
Кредити клієнтам	14.80	4.22	4.56	5.58	фіксована/ плаваюча
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	14.05	5.52	2.20	-	фіксована
Інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю	5.54	-	-	-	фіксована
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків та інших фінансових установ	-	-	-	-	-
Рахунки клієнтів:					
Поточні рахунки та депозити до запитання	2.93	0.02	0.01	-	фіксована/ плаваюча
Строкові депозити	7.18	0.47	0.04	0.01	фіксована
Орендні зобов'язання	13.89	7.39	2.57	-	фіксована

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	31 грудня 2019 року, (%)				
	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Відсоткова ставка
ФІНАНСОВІ АКТИВИ					
Кошти в банках	14.19	1.63	(0.50)	(0.17)	фіксована/ плаваюча
Кредити клієнтам	17.20	6.04	4.89	7.00	фіксована/ плаваюча
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	15.98	5.55	4.60	-	фіксована
Інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю	13.03	-	-	-	фіксована
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків та інших фінансових установ	16.27	2.00	-	-	фіксована/ плаваюча
Рахунки клієнтів:					
Поточні рахунки та депозити до запитання	7.61	0.13	0.01	-	фіксована/ плаваюча
Строкові депозити	13.00	2.30	1.92	0.02	фіксована
Орендні зобов'язання	17.30	9.60	2.60	-	фіксована

У наведеній нижче таблиці представлений аналіз чутливості до ризику зміни процентних ставок. Використовуваний відсоток зміни процентних ставок, помножений на значення фінансових активів та зобов'язань, з урахуванням ставки оподаткування, являє собою очікуваний рівень впливу на прибуток/(збиток) та капітал.

Вплив на прибуток після оподаткування та капітал представлений таким чином:

	Станом на 31 грудня 2020 року		Станом на 31 грудня 2019 року	
	Процентна ставка +1	Процентна ставка -1	Процентна ставка +1	Процентна ставка -1
Вплив на прибуток або збиток до оподаткування				
Чутливість фінансових активів	539,329	(539,329)	406,216	(406,216)
Чутливість фінансових зобов'язань	(477,889)	477,889	(358,365)	358,365
Чистий вплив на прибуток або збиток та капітал				
	50,380	(50,380)	39,238	(39,238)

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

У наведеній нижче таблиці представлений аналіз чутливості зміни справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та які входять до ієрархії вхідних даних для оцінки справедливої вартості за рівнем 2 та рівнем 3 від зміни ставок дисконтування, що використовуються для оцінки їх справедливої вартості.

Вплив на інший сукупний дохід/(збиток) та капітал представлений таким чином:

	Станом на 31 грудня 2020 року		Станом на 31 грудня 2019 року	
	Ставка дисконтування +1	Ставка дисконтування -1	Ставка дисконтування +1	Ставка дисконтування -1
Зміна справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(25,765)	24,435	(16,359)	21,728
Вплив на інший сукупний дохід/(збиток) та капітал	(25,765)	24,435	(16,359)	21,728

Валютний ризик. Валютним ризиком є ймовірність отримання втрат через зміну гривневої вартості активів, зобов'язань або позабалансових статей, деномінованих в іноземній валюті, що викликана зміною курсів іноземних валют по відношенню до гривні.

Управління валютним ризиком здійснюється шляхом встановлення лімітів, з якими щоденно порівнюється фактичний розмір позицій, що наражають Групу на валютний ризик. Додатково, застосовуються VaR ліміти та ліміти типу "Stop Loss", що обмежують фактично реалізований збиток внаслідок коливань валютних курсів.

Відповідно до політики управління активами і пасивами Групи, вразливість Групи до валютного ризику оцінюється як відкрита валютна позиція в окремій валюті та, як загальна відкрита валютна позиція.

Контроль за дотриманням лімітів полягає у співставленні фактичного розміру відповідної відкритої позиції та встановленого обмеження на неї. У випадку недотримання ліміту аналізуються причини його виникнення та пропонується план заходів щодо усунення порушення чи пропозиції щодо зміни наявної системи лімітів.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Позиції Групи щодо ризиків зміни курсів обміну валют представлені у таблиці нижче:

	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Дорого- цінні метали	31 грудня 2020 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	2,915,602	331,074	242,293	21,451	-	3,510,420
Кошти в банках	1,755	8,167,602	5,048,477	380,658	29,586	13,628,078
Кредити клієнтам	21,126,044	5,484,091	1,165,587	21,435	-	27,797,157
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	4,768,230	1,574,240	263,731	-	-	6,606,201
Інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю	5,901,418	-	-	-	-	5,901,418
Інші фінансові активи	92,432	4,686	1,316	-	-	98,434
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	34,805,481	15,561,693	6,721,404	423,544	29,586	57,541,708
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків та інших фінансових установ	273	126	-	-	-	399
Рахунки клієнтів	25,538,457	14,670,434	6,697,445	396,794	34,684	47,337,814
Орендні зобов'язання	116,623	333,545	516	-	-	450,684
Інші фінансові зобов'язання	557,447	20,809	24,406	3,741	-	606,403
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	26,212,800	15,024,914	6,722,367	400,535	34,684	48,395,300
ВАЛЮТНА ПОЗИЦІЯ	8,592,681	536,779	(963)	23,009	(5,098)	-
Кредиторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	-	(598,008)	-	-	(35,073)	(633,081)
Дебіторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	607,815	34,982	-	-	-	642,797
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ	607,815	(563,026)	-	-	(35,073)	-
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	9,200,496	(26,247)	(963)	23,009	(40,171)	-

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Дорого- цінні метали	31 грудня 2019 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	2,806,239	170,782	148,413	14,159	-	3,139,593
Кошти в банках	187,738	2,041,623	1,782,718	296,390	1	4,308,470
Кредити клієнтам	17,785,206	5,654,529	2,002,517	26,776	-	25,469,028
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	2,276,902	1,157,393	197,488	-	-	3,631,783
Інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю	7,212,296	-	-	-	-	7,212,296
Інші фінансові активи	128,762	9,807	14,176	-	-	152,745
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	30,397,143	9,034,134	4,145,312	337,325	1	43,913,915
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків та інших фінансових установ	378,153	189,648	-	-	-	567,801
Рахунки клієнтів	22,113,933	8,606,136	4,085,919	282,391	5,922	35,094,301
Орендні зобов'язання	105,763	67,809	853	-	-	174,425
Інші фінансові зобов'язання	538,931	21,646	40,460	7,779	-	608,816
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	23,136,780	8,885,239	4,127,232	290,170	5,922	36,445,343
ВАЛЮТНА ПОЗИЦІЯ	7,260,363	148,895	18,080	47,155	(5,921)	
Кредиторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	(101,677)	(59,216)	-	(28,757)	-	(189,650)
Дебіторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	59,603	126,999	-	-	-	186,602
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ	(42,074)	67,783	-	(28,757)	-	
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	7,218,289	216,678	18,080	18,398	(5,921)	

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Чутливість до валютного ризику. У наведеній нижче таблиці представлено аналіз чутливості фінансового результату та капіталу Групи до 10% (на 31 грудня 2019 року: 10%) збільшення і зменшення офіційного курсу гривні до долара США та євро. 10% (на 31 грудня 2019 року: 10%) – це рівень чутливості, який використовується Групою при складанні звітів про валютний ризик для провідного управлінського персоналу Групи і який являє собою оцінку керівництвом Групи можливої зміни валютних курсів. В аналіз чутливості включені тільки суми в іноземній валюті, наявні на кінець періоду, при конвертації яких на кінець періоду використовуються курси, змінені на 10% (на 31 грудня 2019 року: 10%) по відношенню до діючих.

	31 грудня 2020 року		31 грудня 2019 року	
	Гривня/долар	Гривня/долар	Гривня/долар	Гривня/долар
	США	США	США	США
	+10	-10	+10	-10
Вплив на прибуток або збиток та капітал	(2,152)	2,152	17,768	(17,768)

	31 грудня 2020 року		31 грудня 2019 року	
	Гривня/євро	Гривня/євро	Гривня/євро	Гривня/євро
	+10	-10	+10	-10
Вплив на прибуток або збиток та капітал	(79)	79	1,483	(1,483)

Обмеження щодо аналізу чутливості. У наведених вище таблицях відображений вплив змін, які ґрунтуються на основному припущенні, у той час як інші припущення залишаються незмінними. У дійсності існує зв'язок між припущеннями та іншими факторами. Також необхідно зауважити, що чутливість має нелінійний характер, тому не повинна проводитися інтерполяція або екстраполяція отриманих результатів.

Аналіз чутливості не враховує, що Група здійснює управління своїми активами та зобов'язаннями. Окрім того, фінансове положення Групи може змінюватись в залежності від фактичних змін, які відбуваються на ринку. Наприклад, стратегія Групи щодо управління фінансовими ризиками спрямована на управління ризиком, який виникає у результаті ринкових коливань. У випадку різких негативних коливань цін на ринку цінних паперів керівництво може звертатися до таких методів як продаж інвестицій, зміна складу інвестиційного портфеля, а також інших методів хеджування. Відповідно, зміна припущень може не мати впливу на зобов'язання, але може суттєво вплинути на активи, які обліковуються у консолідованому звіті про фінансовий стан за ринковою ціною. У цій ситуації різні методи оцінки активів і зобов'язань можуть призвести до значних коливань величини капіталу.

Інші обмеження у наведеному вище аналізі чутливості включають використання гіпотетичних змін на ринку з метою розкриття потенційного ризику, які являють собою лише прогноз Групи щодо майбутніх змін на ринку, які неможливо передбачити з якою-небудь мірою впевненості. Також обмеженням є припущення, що всі процентні ставки змінюються ідентичним чином.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Географічний ризик. Головною вимогою Материнського Банку є дотримання лімітів на рівні країн, в яких розташовані банки-контрагенти. Оцінка та управління ризиком на рівні країн здійснюється у відповідності з Положенням про управління ризиком країн. Цей документ розроблений співробітниками Групи у відповідності з процедурою Материнського банку, головною метою якої є доведення принципів встановлення рейтингів країн.

Географічна приналежність корпоративних позичальників встановлюється згідно з критерієм їх реєстрації. Згідно з корпоративною кредитною політикою Групи цільовими клієнтами є юридичні особи-резиденти України. Нерезиденти можуть бути профінансовані у виключних випадках, якщо вони належать до заможних українських груп споріднених компаній. Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років в корпоративному портфелі відсутні позичальники-нерезиденти.

Концентрація активів та зобов'язань за регіонами наведена нижче:

	Україна	Країни, які не належать до ОЕСР	Країни ОЕСР	31 грудня 2020 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	3,510,420	-	-	3,510,420
Кошти в банках	58,176	178,833	13,391,069	13,628,078
Кредити клієнтам	27,796,170	719	268	27,797,157
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	6,606,201	-	-	6,606,201
Інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю	5,901,418	-	-	5,901,418
Інші фінансові активи	106,367	-	2,628	108,995
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	43,978,752	179,552	13,393,965	57,552,269
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків та інших фінансових установ	268	2	129	399
Рахунки клієнтів	46,336,015	461,278	540,521	47,337,814
Орендні зобов'язання	450,684	-	-	450,684
Інші фінансові зобов'язання	602,242	-	5,005	607,247
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	47,389,209	461,280	545,655	48,396,144
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	(3,410,457)	(281,728)	12,848,310	

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	Україна	Країни, які не належать до ОЕСР	Країни ОЕСР	31 грудня 2019 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	3,139,593	-	-	3,139,593
Кошти в банках	775,641	154,995	3,377,834	4,308,470
Кредити клієнтам	25,464,701	3,580	747	25,469,028
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	3,631,783	-	-	3,631,783
Інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю	7,212,296	-	-	7,212,296
Інші фінансові активи	153,187	12	-	153,199
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	40,377,201	158,587	3,378,581	43,914,369
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків та інших фінансових установ	189,851	2	377,948	567,801
Рахунки клієнтів	34,477,563	162,819	453,919	35,094,301
Орендні зобов'язання	174,425	-	-	174,425
Інші фінансові зобов'язання	605,083	7,103	77	612,263
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	35,446,922	169,924	831,944	36,448,790
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	4,930,279	(11,337)	2,546,637	

27. Придбання дочірньої компанії

У січні 2019 року, АТ «ОТП БАНК» здійснив придбання 100% частки в статутному капіталі ТОВ «ОТП Факторинг Україна» у компанії, що входить до ОТП Групи за 139,143 тисячі гривень. Основна діяльність ТОВ «ОТП Факторинг Україна» полягає у наданні послуг зі стягнення платежів.

Інвестиція у ТОВ «ОТП Факторинг Україна» була здійснена в рамках рішення ОТП Групи щодо консолідації процесу роботи з проблемною заборгованістю на рівні банківських установ.

На дату придбання валова балансова вартість кредитів клієнтам складала 2,016,807 тисяч гривень. Найбільш достовірною оцінкою Групи на дату придбання є отримання майбутніх грошових потоків за вказаними кредитами клієнтів у сумі 216,000 тисяч гривень.

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

27. Придбання дочірньої компанії (продовження)

Справедлива вартість придбаних активів та зобов'язань, визнаних на дату придбання, наведена нижче:

Активи

Грошові кошти та їх еквіваленти	78,992
Кредити клієнтам	216,000
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	36,157
Основні засоби та нематеріальні активи	1,691
Інші активи	14,337

Всього активів **347,177**

Зобов'язання

Поточні зобов'язання	16,028
----------------------	--------

Всього зобов'язань **16,028**

Чисті активи **331,149**

Для визначення справедливої вартості використовувався дохідний метод, який перетворює майбутні грошові потоки в дисконтовану величину. Оцінка справедливої вартості визначається, виходячи з вартості, на яку вказують очікування нинішнього ринку щодо таких майбутніх сум. Ставка дисконтування, що використовувалась для визначення справедливої вартості на дату придбання складає 22.8%.

Чистий відтік грошових коштів на придбання дочірнього підприємства наведено нижче:

	2019
Розмір оплати грошовими коштами та їх еквівалентами	(139,143)
Мінус: придбані грошові кошти та їх еквіваленти	78,992
Всього	(60,151)

Акціонерне товариство «ОТП Банк»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року
(у тисячах українських гривень)

---

27. Придбання дочірньої компанії (продовження)

Прибуток АТ «ОТП БАНК» від вигідної покупки ТОВ «ОТП Факторинг Україна» наведено нижче:

	2019
Чисті активи	331,149
Оплати грошовими коштами та їх еквівалентами	(139,143)
Прибуток від вигідної покупки	192,006

Прибуток від вигідної покупки був сформований у результаті переоцінки справедливої вартості інвестиції згідно з вимогами, щодо періоду оцінки, як зазначено в Примітці 3.

До процентних доходів та прибутків за 2019 рік включено 160,874 тисячі гривень та 130,121 тисяча гривень відповідно, що відноситься до діяльності ТОВ «ОТП Факторинг Україна».